

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika toukokuu 2022	Tekijä/tekijät Tanja Erkkilä, Elina Lokasaari ja Oona-Mari Marsch
Koulutus Yhteisöpedagogi (AMK), Kirkon nuorisotyö		☒ AMK ☐ YAMK
Työn nimi KIRKKOVUOSI KAVERIKSI – Toiminnallisia kokonaisuuksia nuorteniltoihin		
Työn ohjaaja Emilia Teerikangas ja Sari Virkkala		Sivumäärä 40 + 3
Työelämäohjaaja Saija Kronqvist		
<p>Toiminnallisen opinnäytetyön päämääränä oli luoda toiminnallinen nuorteniltamateriaali, jota nuorisotyönohjaajat voivat hyödyntää työssään. Työn tarkoitus oli kehittää nuorteniltoja ja korostaa kristillisen kasvatuksen merkitystä nuorisotyössä.</p> <p>Opinnäytetyön hankkeistajana toimi Oulun Hiippakunta. Saija Kronqvistin ohjauksessa toteutettiin kokonaisuus, jossa on hyödynnetty kirkon Polku-toimintamallia, jonka pohjalta ideaa on rakennettu</p> <p>Työn teoriaosuudessa tutkitaan nuoruutta ikävaiheena, kirkon nuorisotyötä sekä sen historiaa, kristillistä kasvatusta, ohjaajuutta sekä perehdyttiin Polku-toimintamalliin. Lisäksi työssä perehdyttiin erilaisiin ohjauksen menetelmiin sekä erilaisiin oppijoihin. Työn toiminnallinen osuus koostuu 12 nuorteniltamateriaalista, jotka koottiin nuorille ja nuorisotyönohjaajille tarkoitetun kyselyn pohjalta. Nuorteniltamateriaaleissa huomioitiin Polku-toimintamallin ikäkausi jaottelu sekä tavoitteet.</p>		
Asiasanat kirkkovuosi, kirkon nuorisotyö, kristillinen kasvatusta, nuortenilta, nuoruus, ohjaajuus, Polku-toimintamalli, toiminnallisuus.		

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date May 2022	Author Tanja Erkkilä, Elina Lokasaari and Oona-Mari Marsch
Degree programme Bachelor of Humanities, Community Educator		
Name of thesis Getting familiar with the ecclesiastical year – Activity-based materials for youth evenings		
Centria supervisor Emilia Teerikangas and Sari Virkkala		Pages 40 + 3
Instructor representing commissioning institution or company Saija Kronqvist		
<p>The purpose of the functional thesis was to create a functional youth evening material collection that youth workers can use in their work. The Idea was to develop youth evenings and to emphasize the meaning of Christian education in youth work</p> <p>The commissioner of this thesis work is The Diocese of Oulu. With Saija Kronqvist is guidance. An entity of materials was put together based on the functional mode Polku of the church.</p> <p>The theoretical part of the thesis discusses youth as a stage or period of age, the youth work of the church with its history, the Christian upbringing, and being an instructor of the youths. In addition the thesis work, discusses the functional mode Polku of the church as well as different kinds of methods of instructing and various learners. The functional section of this thesis work consists of the twelve youth evening materials. Materials were collected on the basis of the inquiry directed to the youths and their instructors. In the youth evening material have been taken into account the classification and ambitions of life stages in the functional mode Polku we taken into account.</p>		
Key words Ecclesiastical year, Christian upbringing, the functional mode Polku, functionality, instructorship, the youth evening, youth work of the church, youth		

KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

ALTRUISMI

Taipumus ottaa toiminnassa huomioon toisten etu eli itsekkyyden vastakohta (Tieteen termipankki).

DIALOGISUUS

Dialogisuus on asioiden pohtimista yhdessä. Sen avulla pyritään löytämään merkityksiä ja ymmärrystä asioihin. Se on ihmisten välistä vuoropuhelua, jossa pyritään yhteisymmärrykseen. (Kauppila & Kokkonen 2021, 160.)

HORISONTAALINEN YHTEISÖLLISYYS

Termin määrittelyyn tarvitaan horisontaalinen yhteisö, joka perustuu jäsenten vuorovaikutukseen. Ryhmän jäsenet pääsevät vaikuttamaan toimintaan ja jokainen jäsen tunnetaan. Ryhmän jäsenet kokevat tervetulleiksi joukkoon ja siellä vallitsee vahva yhteisöllisyys. (Porkka 2021, 148.)

INTEGROITUMINEN

Tarkoittaa yhdentymistä esimerkiksi ryhmän jäseneksi (Suomi sanakirja).

POLKU-TOIMINTAMALLI

Seurakunnan toimintamalli ja kokonaissuunnitelma, joka ohjaa koko seurakunnan toimintaa siten, että jokainen voi elää kristittyinä seurakuntayhteydessä itsellensä ominaisimmalla tavalla. (Kirkkohallitus.)

SOSIOKONSTRUKTIIVINEN OPPIMISNÄKEMYS

Tietoteoreettinen näkemys tiedosta ja oppimisesta. Näkemys korostaa sosiaalistensuhteiden ja vuorovaikutuksen merkitystä oppimisessa, ja sen mukaan tieto rakennetaan vuorovaikutuksessa toisten kanssa. (Kauppila 2000, 48.)

SPIRITUALITEETTI

Tarkoittaa hengellisyyttä ja hengellistä elämää, jossa uskon harjoittaminen käytännössä toteutuu muiden kristittyjen kanssa (Kirkkohallitus.)

TEISTINEN USKONTO

Teismin mukaan on olemassa tuonpuoleinen ja persoonallinen Jumala, joka ylläpitää luomaansa maailmaa. (Kirkkohallitus.)

VERTIKAALINEN YHTEISÖ

Yhteisö, johon vaaditaan kirkon ja paikallisseurakunnan jäsenyyttä. Keskeinen piirre on se, että tieto kulkee ylhäältä alaspäin esimerkiksi seurakunnan nuorisotyölle vertikaalinen viestintä voi liittyä kirkon virallisiin linjauksiin. (Porkka 2021, 147.)

VERTIKAALINEN YHTEISÖLLISYYS

Termin määrittelyyn tarvitaan vertikaalinen yhteisö, johon vaaditaan kirkon ja paikallisseurakunnan jäsenyyttä. Jäsenistä enemmistö eivät tunne toisiaan, joten kirkko ja paikallisseurakunta voidaan nimittää kuvitelluiksi yhteisöiksi, joka pysyy koossa, jos riittävän moni uskoo siihen. (Porkka 2021, 147–148.)

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY
SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 NUORUUS JA NUORET SEURAKUNNASSA	2
2.1 Nuorten spiritualiteetti	5
2.2 Kuulunko joukkoon?	6
3 KIRKON NUORISOTYÖ.....	8
3.1 Kirkon nuorisotyön historia.....	8
3.2 Kirkon nuorisotyö nyt.....	10
4 NUORTEN KRISTILLINEN KASVATUS	12
4.1 Seurakunnan nuortenilta toiminta	13
4.2 Nuortenilloissa tapahtuva oppiminen	14
4.3 Ohjauksen menetelmät	15
5 OHJAAJUUS.....	18
5.1 Kirkon nuorisotyönohjaaja	18
5.2 Nuorten kohtaaminen	20
6 POLKU-TOIMINTAMALLI	21
6.1 Polku-toimintamallin ikäkaudet ja teemat	21
6.2 Polku-toimintamalli osana opinnäytetyötämme.....	23
7 KYSELYIDEN KOONTI.....	24
7.1 Nuorten vastausten tulokset	24
7.2 Nuorisotyönohjaajien vastausten tulokset	26
7.3 Kyselyiden koonti ja yhteenveto	27
8 TYÖPROSESSIN KUVAUS	29
8.1 Työn tavoitteet	29
8.2 Materiaalin suunnittelu ja kokoaminen.....	29
8.3 Materiaalin testaaminen ja prosessin arviointi	30
9 POHDINTA	31
LÄHTEET	7
LIITTEET	

KUVIOT

KUVIO 1. Nuorten toiveita nuortenillan ohjelmasta.....	25
KUVIO 2. Nuorisotyönohjaajien toiveita materiaalin suhteen.....	27

1 JOHDANTO

Kysymys nuorteniltojen tärkeydestä ja tarpeellisuudesta nuorisotyössä kiteytyy käsitykseen kirkosta, seurakunnasta sekä seurakuntayhteydestä. Ihminen voi tuntea seurakuntayhteyden. Tuntemiseen tarvitaan kanssakäymistä toisten ihmisten kanssa sekä aitoa kohtaamista. Nuorelle luontevin tapa toteuttaa omaa seurakuntayhteyttään on olla yhteydessä toiseen nuoreen. (Paananen 2005, 112.)

Opinnäytetyömme aihe alkoi kehittyä, kun pohdimme nuorteniltoja, niiden tarpeellisuutta ja nykytilaa. Tulevina yhteisöpedagogeina, kirkon nuorisotyön ammattilaisina, haluamme olla osaltamme kehittämässä seurakunnan nuortentoimintaa. Nuorten kannalta ei ole yhdentekevää, miten ja missä kohtaaminen tapahtuu. Jo työmme alkuvaiheessa pohdimme nuorteniltojen sisällön, toiminnallisuuden ja osallisuuden merkitystä.

Työmme tavoitteena oli nuorteniltojen kehittäminen. Työllämme ja toiminnallisilla nuortenilta kokonaisuuksilla haluamme korostaa seurakunnan merkitystä kasvattajana sekä osoittaa, että nuortenillat voivat toimia kristillisen kasvatuksen keskiössä muiden työmuotojen rinnalla. Opinnäytetyömme toiminnallisen osuuden tavoitteena on osallistaa nuoria sekä tukea nuorisotyönohjaajaa omassa ohjaajuudessaan. Työmme ohjaavana tausta-ajatuksena oli korostaa seurakunnan nuorisotyön tarpeellisuutta ja tärkeyttä.

Halusimme koostaa toiminnallisen materiaalin (LIITE 3) siten, että sen avulla nuorisotyönohjaaja voi ohjata nuortenillan alusta loppuun asti se tukenaan. Materiaalissa on huomioitu kirkkovuosi, Polku-toimintamalli, erilaiset oppijat ja ohjauksen menetelmät. Osana opinnäytetyötämme loimme kyselyt (LIITE 1, LIITE 2), joilla kartoitimme niin nuorten kuin nuorisotyönohjaajien toiveet ja tarpeet. Tulosten pohjalta olemme luoneet kokonaisuuden, joka läpi leikkaa kirkkovuoden ja käsittelee nuorilähtöisiä teemoja ja aiheita erilaisin osallistavin menetelmin.

2 NUORUUS JA NUORET SEURAKUNNASSA

Nuoruusikä on siirtymäaikaa lapsuudesta aikuisuuteen. Tämä tekee nuoruudesta hyvin laajan käsitteen. (Nurmi, Ahonen, Lyytinen, Lyytinen, Pulkkinen & Ruoppala 2014, 142.) Nuorisolaissa luvussa 1 §3 kaikki alle 29-vuotiaat ovat nuoria, mutta samalla lastensuojelulaissa luvussa 1 §6 nuoriksi määritellään vain 18–20-vuotiaat (Nuorisolaki. 21.12.2016/1285, § 3; Lastensuojelulaki. 13.4.2007/417/, § 6). Opinnäytetyössämme käsittelemme sitä ikäryhmää, joka pääasiassa kulkee seurakunnan nuortenilloissa eli yläkouluikäisistä ylöspäin. Nuoruutta voidaan myös määritellä teorioiden kautta. Tässä opinnäytetyössä esittelemme kolme. Ne ovat Havighurstin kehitystehtäväteoria, Eriksonin psykososiaalisen kehityksen teoria ja Levinsonin elämänsykliteoria. Näitä teorioita yhdistää se, että jokainen sisältää nuoruuden hyvinvoinnin rakennuspalikoita. (Leskinen & Sandberg 2009, 35–38.)

Havighurstin [1982] kehitystehtävä teoria painottaa siihen, miten yhteiskunta ja ympäristö muuttavat ihmiseen kohdistuvia odotuksia iän mukaan. Tässä teoriassa yksi nuoruuden kehitystehtävistä on mahdollisuus kasvaa ja kehittää itseään. Kysymykset, kuka nuoren elämää hallitsee ja milloin rooli vaihtuu huoltajalta nuorelle itselle, ovat vahvasti läsnä, kun mietitään tämän teorian kautta nuoruutta. Haasteiksi Havighurst mainitsee nuoren kypsymisen ja siihen liittyvät biologiset, psykologiset ja sosiaaliset muutokset. Kaikki nämä kuitenkin loppujen lopuksi toimivat tekijöinä, jotka valmistavat nuorta aikuisuuteen. (Leskinen & Sandberg 2009, 35–36.)

Eriksonin [1968] teoriassa taas käsitellään minuuden kehittymistä ja yksilön ja yhteiskunnan välistä vuorovaikutusta. Teoriassa keskitytään yksilön minuuden kokonaisvaltaiseen kehitykseen elämän varrella. Erityisesti vuorovaikutus tulee esille tässä teoriassa, sillä se muuttuu lapsuudesta nuoruuteen, mutta myös nuoruudesta aikuisuuteen. Sen takia on tärkeää oppia kehittämään näitä taitoja. Lisäksi teoriassa käydään läpi persoonallisuuden kehittyminen, joka Eriksonin teoriassa tapahtuu kahdeksassa vaiheessa. Uusi kehitysvaihe rakentuu aina edelliselle vaiheelle ja on täten myös jokaiselle hyvin erilainen. Tässä teoriassa tulee myös esille, kuinka tärkeää on, että nuori kokee epäonnistumisia, mutta myös onnistumisia. (Leskinen & Sandberg 2009, 36–37.)

Levinsonin [1978] teoriassa elämä nähdään jaksollisena eli sykleinä, jossa on viisi päävaihetta. Nuori rakentaa omaa elämäänsä erinäisten osatekijöiden kautta, jotka vakauttavat yksilön elämää. Ainoastaan tässä teoriassa näistä kolmesta on määritelty ajallisesti, milloin nuoruus on. Nuoruus alkaa murrosiästä ja loppuu 30-vuotiaaseen. Silti teoriassa käydään myös läpi varhaislapsuus, sillä Levinson

yhdistää lapsuuden ja nuoruuden samaan. Tämän jälkeen Levinson käsittelee siirtymävaihetta varhaisaikuisuuteen, joka käsittelee ikävuodet 17–22. Ajanjaksoihin kuuluvat omat teemat ja aiheet, mutta niitä yhdistää tulevaisuus. (Leskinen & Sandberg 2009, 38–39.)

Opinnäytetyössämme käytimme Polku-toimintamallia, jossa ikäkaudet jaetaan yhdeksään eri osaan. Työssämme keskityimme niistä neljään, jotka ovat vapaus, ihme, luottamus ja yhteys. Näissä ikähaarukka on laajempi. Tarkemmin määriteltynä ikähaarukka 13-vuotiaasta aikuisuuden kynnykselle asti eli 19-vuotiaaksi. Turvallisen aikuisen tehtävänä on olla tukemassa nuoren kehitystä ja identiteetin rakentumista myös seurakunnassa. (Vappula 2021, 196; Polku-toiminta-malli, 2021. 12, 45.) Nuoruudessa moni asia muuttuu, mutta muutos on askel eteenpäin. Murrosikä, itsenäistyminen ja kypsyminen ovat vain osa matkaa (15–18-vuotiaan persoonallisuuden kehitys. 2019). Polku-toimintamalliin palataan myöhemmin.

Nuorille on annettava tila kasvaa ja kehittyä, sillä nuoret ovat hyvin kykeneviä toimimaan oman kehityksensä ohjaajina unohtamatta aikuisen roolia. (Leskisenoja & Sandberg 2009, 35.) Nuoren kehitys perustuu nuoren omaan motivaatioon ja hänen asettamiinsa tavoitteisiin. Näihin taas vaikuttavina tekijöinä ovat nuoren kasvu- ja kehitysympäristöt. (Nurmi ym. 2014, 152.) Kehitystehtäviä ajatellen nuoruuteen kuuluu tulevan ammatin ja siihen liittyvän koulutuksen sekä tietenkin perheen suunnittelu ja muiden ihmissuhteiden ylläpitäminen. (Leskisenoja & Sandberg 2009, 36; Nurmi ym. 2014, 153).

Keskeinen osa identiteettiä ja sen muodostumista on minäkuvan luominen ja pohtiminen. (Nurmi ym. 2014, 152–153). Aikaisemmin mainitussa Eriksonin [1968] teoriassa painotetaan juuri identiteetin rakentamista. Identiteettikriisi, jota usein nuoret kohtaavat, on merkittävin ihmisen kohtaama kriisi. Sen kautta nuori rakentaa itselleen vahvan identiteetin, joka kantaa aikuisuuteen asti. Identiteettisuhdetta voi leimata hämmennys, joka rikkoo perustan, jolle sitä rakennetaan. Jokaisen nuoren olisi äärimmäisen tärkeä löytää oman itsensä, sillä jos ei tiedä kuka on, ei voi tietää, mitä haluaa tehdä elämällään. (Leskisenoja & Sandberg 2009, 37.)

Isoimmat muutoksen nuoruudessa tapahtuvat, kun siirrytään koulusta toiseen, esimerkiksi kun vaihdetaan alakoulusta yläkouluun. Yläkoulun alkaessa ihmissuhteet ympärillä vaihtuvat ja laajentuvat. Sosiaaliset suhteet ovat suuria tekijöitä nuoren elämässä, mutta myös heidän kehityksessään. Pääsääntöisesti nuori kuuluu kahteen sosiaaliseen ympäristöön. Nämä kaksi ovat perhe ja kaveripiiri. Sosiaalisten ympäristöjen lisäksi nuoreen vaikuttavat myös yhteiskunta ja sen asettamat haasteet, asemat ja odotukset. Tällöin puhutaan sosiaalis-kulttuurisesta ympäristöstä, joka on tarkoittaa juuri näitä

yhteiskunnan luomia palikoita eli asemat ja odotukset. Sosiaaliset suhteet liitetään taas intersubjektiveen ympäristöön, johon kuuluvat perhe ja ikätoverit. Näiden kautta voidaan kehittää nuoren identiteettiä. (Nurmi ym. 2014, 148–151.)

Kasvatustyössä tärkeintä on, että nuoresta kasvaa juuri sellainen kuin itse on, ja että hän löytää paikkansa elämässään ja tässä yhteiskunnassa. Kirkonkaan näkemys ei tästä juurikaan poikkea. Arvot ja kristillinen elämäntulkinta ovat jokapäiväistä elämää ja täten osa kasvatustyötä. Kristillisessä kasvatuksessa pitää enemmän syventyä siihen, että nuoret tietävät siitä, mitä kristinusko on, sekä viedä eteenpäin kristillistä kulttuuriperinnettä. Nuorille täytyy antaa työkaluja, jotta he voivat muuttaa ja kehittää kirkkoa, sillä maailma muuttuu ja tällöin toimintaympäristöt muuttuvat. (Häkkinen 2021, 185.) Nuoret ovat kuitenkin niitä, jotka muuttavat ja kehittävät yhteiskuntaa nuorten omien trendien kautta. (Nurmi ym. 2014, 142).

Kristinuskon vahvana teemana kulkee lähimmäisyys, mutta jotta tämä tapahtuisi, tarvitaan myötätuntoa. Toisen asemaan asettuminen on juuri sitä, mitä Jeesus on omassa elämässään antanut esimerkikseen. Jumalan myötätuntoisuus ihmisiä kohtaan on kristinuskon ydin. Tähän kaikkeen kulminoituvat vuorovaikutustaidot, joita seurakunnan kuuluu tukea ja opettaa, jotta jokaisella olisi hyvä olla. (Suuri ihme – rippikoulusuunnitelma 2017, 42.) Vuorovaikutustaidot auttavat nuoria löytämään omaa paikkansa. Vuorovaikutuksen kautta nuori oppii elämään. (Leskisenoja & Sandberg 2009, 36).

Yksi nuoren tärkeä kasvun alue on oman seksuaalisuuden prosessointi. Seksuaalisuus on Jumalan luomaa ja täten osa ihmistä ja olemusta. Media luo järjettömiä ulkonäköpaineita ja on vaikeaa hyväksyä itseään, jos ei sovi tarjottuun muottiin. Kristinuskossa ajatellaan, että ihmisruumis on pyhä, ja sen takia sitä pitää varjella ja arvostaa. Kaikki ansaitsevat koskemattomuuden ja sen loukkaaminen on erittäin vahingollista, sillä Jumala on antanut ihmiselle käskyn suojella sekä omaa että muiden elämää. (Suuri ihme – rippikoulusuunnitelma 2017, 40.)

Seurakunnan nuorisotyön keskeisenä tehtävänä on tukea koko persoonan kasvua, niin identiteetin kuin spirituaaliteetin. Sen lisäksi on tärkeää tukea ikäkauteen liittyviä kehitystehtäviä ja auttaa nuorta integroitumaan yhteiskuntaan. (Häkkinen 2021, 178.) Seurakunnan nuorisotyön on oltava monipuolista ja avointa, jotta jokaiselle nuorelle olisi siellä paikka, johon kuulua. Oletus siitä, että jokainen nuori seurakunnassa on automaattisesti uskovainen, on väärä, sillä syitä toimintaan osallistumiseen on monia. Seurakunnan on myös hyväksyttävä moninaiset syyt ja annettava tilaa epäilylle. (Porkka 2021, 155–156.)

Kirkolla on rooli kasvattajana, mutta kasvatustavoitteita ei kuulu asettaa kirkon toiminnasta käsin. Tärkeämpää on keskittyä nuoreen ja mitä nuori tarvitsee elämäänsä. (Häkkinen 2021, 180.) Tärkeämpää on luoda nuorille tukeva perusta, jolle voi rakentaa omaa uskoa (Köykkä 2014, 133). Kristityn identiteetin rakentaminen on haastava mutta henkilökohtainen tehtävä, josta nuoren on selviydyttävä omin avuin (Suuri ihme – rippikoulusuunnitelma 2017, 48).

2.1 Nuorten spiritualiteetti

Suomen evankelisluterilainen kirkko määrittelee spiritualiteetin hengelliseksi elämäksi (Kauppila 2021, 133; Paananen & Tuominen 2005, 35). Vahvasti tähän liittyy uskonelämän hoitaminen ja uskonelämän peruspilarit: rukous, Raamatun lukeminen, ehtoollinen ja seurakunta yhteys. Nämä hoitavat kristityn spiritualiteettiä. (Koivisto 2010, 128; Paananen & Tuominen 2005, 35.) Erityisesti seurakuntayhteys vahvistaa nuoren uskoa. Seurakuntayhteydellä ei tarkoiteta pelkästään aktiivista osallistumista toimintaan, vaan yhteenkuuluvuuden kokemusta ja tunnetta. (Suuri ihme – rippikoulusuunnitelma 2017, 50.)

Spiritualiteettiä voidaan vaalia niin hiljaisuuden ja hiljentymisen kautta, mutta myös kokemuksen kautta. Kokemus syntyy vuorovaikutuksessa muiden kanssa. (Kauppila 2021, 143.) Seurakuntien nuorisotyössä spirituaalin perusrunko rakentuu yhteen kokoaviin hartaushetkiin, joita voi esimerkiksi olla nuortenilloissa. Hartauksien ajatuksena on hiljentyä jonkin teeman äärelle. Tällaisia voi olla ystävyys, erilaisuus tai nuoren oma identiteetti. Tärkeää on se, mitä hartauden pitäjä haluaa kertoa sekä mikä on hänelle tärkeää. Hartauspuheen lisäksi tilaisuudessa kuullaan musiikkia, Raamatun lukua ja rukousta. Seurakunnassa nähdään, että juuri spiritualiteetin ylläpitäminen on seurakunnan nuorisotyön erityinen tehtävä. (Kauppila 2021, 135.)

Spiritualiteetin ajatellaan parantavan nuoren hyvinvointia ja elämänlaatua sekä lisäävät altruismia ja myönteisen identiteetin kehittymistä. Seurakunta voi siis toiminnallaan vaikuttaa nuoren elämänasenteisiin, tyytyväisyyteen sekä tulevaisuuden näkymiin, vaikka spiritualiteetin vaalimisen tavoitteena ei olekaan tuottaa hyvinvointia. (Kauppila 2021, 136–138.) Nuoret kyseenalaistavat, kapinoivat ja ihmettelevät, toisin kuin aikuiset, jotka joutuvat jatkuvasti tekemään kompromisseja. (Paananen & Tuominen 2005, 38–39). Kaikki se on kuitenkin osa spiritualiteettiä. Jokaisen nuoren hengelliset ko-

kemukset ovat ainutlaatuisia. Sen takia on tärkeää opettaa nuorille, että hengelliseen elämään kuuluvat kaikenlaiset kokemukset, niin hyvät kuin huonotkin. (Suuri ihme – rippikoulusuunnitelma 2017, 33.)

Nuorisotyön tarkoituksena on luoda sellaisia uskonnollisia kokemuksia, jotka edistävät kasvua ja muutosta. Spiritualiteetillä on iso rooli nuoren elämässä ja se on huomioitava toiminnan luomisessa. Tarkoituksena ei kuitenkaan ole antaa valmiita vastauksia, vaan antaa tilaa luovuudelle ja omalle ajattelulle. (Kauppila 2021, 139; Köykkä 2014, 118.) Spiritualiteetti on kasvattamista. Siihen ei ole ohjesääntöjä, miten pitää toimia ja ajatella. (Kauppila 2021, 144.) Tärkeänä ajatuksena on, että nuoret haluavat olla osana kirkkoa ja sen toimintaa (Suuri ihme – rippikoulusuunnitelma 2017, 48). Nuori tarvitsee aikaa ja tilaa oman spiritualiteettinsä löytämiseen ja vaalimiseen. Siinä seurakunnan tehtävänä on antaa nuorelle kasvupaikka, jotta nuori voi omassa rauhassa oppia, kasvaa ja löytää oman paikkaansa. Kasteopetus jatkuu koko elämän, ei vain rippikoulun, isoskoulutuksen tai nuorteniltojen ajan. (Paananen & Tuominen 2005, 51.)

2.2 Kuulunko joukkoon?

Opinnäytetyössämme keskityimme horisontaaliseen yhteisöllisyyteen, joka perustuu siihen kuuluvien jäsenten vuorovaikutukseen. Ilman tällaista yhteisöä kirkko voi helposti alkaa näyttämään vertikaaliselta yhteisöltä eli hierarkkiselta yhteisöltä, joka pääpiirteittäin tarkoittaa vain jäsenyyttä kirkkoon. Horisontaalisessa yhteisössä jäsenet kokevat olevansa tervetulleita ja tärkeitä sekä pääsevät vaikuttamaan toimintaan ja sisältöihin. Tämän takia tällaisissa ryhmissä on vahva yhteisöllisyyden tunne (Porkka 2021, 147–149). Yhteisöllisyys on se, mikä nuoria vetää toimintaan (Kauppila 2021, 142).

Seurakuntayhteys vahvasti linkittyy siihen, tunteeko nuori kuuluvansa seurakuntaan. (Suuri ihme – rippikoulusuunnitelma 2017, 50). Moni nuori etsii omaa paikkaansa tässä maailmassa. Paikan löytymiseen vaikuttaa identiteetin rakentuminen. Kysymykset kuka ja millainen olen, minne minä kuulun tai haluan kuuluvan, pyörivät nuorten mielessä, ja ne kysymykset nousevat syvältä ihmisen arvoista ja käsityksistä. (Suuri ihme – rippikoulusuunnitelma 2017, 48, Häkkinen 2021, 178.) Seurakunnan nuorisotyössä on tärkeää luoda yhteisö, johon nuori kokee voivansa liittyä ja kuulua (Kauppila 2021, 142).

Yhteisöllisyyden lisäksi osallisuus on keskeinen käsite. Sosiaalipedagoginen osallisuuskäsitys perustuu ihmisen ja yhteisön suhteeseen ja vuorovaikutukseen, jota molemmat tarvitsevat. Tällöin osallisuus voi ainoastaan toteutua sellaisissa yhteisöissä, joissa on mahdollista tulla nähdyksi ja kuulluksi sekä joissa on mahdollista toimia ja tulla hyväksytyksi juuri sellaisena kuin on. Käsitteet, jotka voidaan rinnastaa osallisuuteen, ovat kuuluminen ja kiinnittyminen. Yksilön perustarpeena voidaan nähdä tarve kuulua johonkin yhteisöön, sillä kaikki palaa takaisin alkuun, identiteetin rakentumiseen. (Häkkinen 2021, 180–182.)

Nuoret ovat hyvin haavoittuvaisia. Osalla nuoruusiän ongelmat jäävät nuoruuteen, mutta joillakin ne jatkuvat aikuisikään asti ja kasaantuvat ongelmavyöhdiksi (Nurmi ym. 2014, 169). Seurakunnan nuorisotyössä on tärkeää pyrkiä siihen, että nuori ymmärtäisi ja kokisi olevansa ihme. Oman arvokkuuden käsittäminen voi auttaa ymmärtämään muidenkin ihmisten arvoa ja kunnioittamaan elämää paljon laajemmin. Erityisesti mielenterveystaitojen omaksuminen auttaa nuorta selviämään elämän haasteista. Omien tunteiden sanoittaminen, tunnistaminen ja kuunteleminen sekä itsensä kunnioittaminen helpottavat avun hakemista silloin, kun siihen on tarve. (Suuri ihme – rippikoulusuunnitelma 2017, 40.)

Kirkon kasvatustoiminnassa osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisäksi on huomioitava hengellisyys. Kokemus siitä, että tulee hyväksytyksi yhteisössä, välittää jo itsessään kokemuksen Jumalan läsnäolosta, huolenpidosta ja armosta. Seurakunnan toimintaan osallistuminen voi tarjota nuorelle yhteisön, jossa hänet nähdään ja kuullaan. (Häkkinen 2021, 182.) Kirkolla kuuluu olla ovet auki jokaiselle. Sama teema nousee esille, kun tarkastelee kirkon Ovet auki -strategiaa. Strategiassa painotetaan, että kirkossa jokaiselle on paikka ja kirkko ei voi sulkea ketään ulos toiminnasta. (Ovet auki –Kirkon strategia 2026, 7.) Nuorisotyön kuuluu saavuttaa jokainen nuori huolimatta taustoista. Nuoren taustat, fyysiset rajoitteet tai seksuaalisuus eivät saa olla vaikuttavia tekijöitä siihen onko he tervetulleita toimintaan. Heillä on myös paikka seurakunnassa. (Suhonen 2021, 230–239.)

3 KIRKON NUORISOTYÖ

Kirkon nuorisotyö on nuorten identiteettiä tukevaa kristillistä kasvatusta, jonka juuret ulottuvat kauas. Kirkon nuorisotyö pohjautuu rippikouluun. Myös monet nuoret ajattelevat asian näin, sillä usein heidän mielestään rippikoulu on nuorten seurakunnallisen elämän alku. Kaste on kuitenkin se, josta kaikki alkaa. Kaste on seurakunnallisen elämän todellinen aloitus. (Köykkä 2014, 16.)

Kirkon nuorisotyön tulee olla muutakin kuin rippikoulutyötä sekä isostoimintaa, vaikka ne ovat iso ja tärkeä osa sitä. Usein muu seurakunnan nuorten toiminta jää isostoiminnan varjoon. Kun isostoiminnassa on mukana paljon nuoria, voi helposti unohtaa muun nuorille tarkoitetun toiminnan, joka on yhtä merkityksellistä, kuin isostoiminta. Kirkon nuorisotyöllä on suuri merkitys siihen, miten nuoret kirkon ja sen toiminnan tulevaisuudessa näkevät. Kun nuori saavuttaa yhteenkuuluvuuden tunteen monen eri ikäisen nuoren kanssa, näkee hän laajemman näkymän seurakuntaelämästä sekä kirkosta. Kirkon nuorisotyö vaatii sellaista toimintaa, mikä saa nuoret osallistumaan siihen ilman pakotteita. Seurakunnan tarjoama nuorten toiminta on paikka, jossa tulisi pystyä kokemaan yhteenkuuluvuuden tunnetta. (Köykkä 2014, 52–57.)

3.1 Kirkon nuorisotyön historia

Kirkon nuorisotyön historian juuret ulottuvat 1800-luvun lopulle. Tuolloin kirkollista nuorisotyötä alkoivat tekemään erinäiset yhdistykset ja myöhemmin myös seurakunnat yhteistyössä. Nuorisoseurat ovat merkittävä tekijä kirkon nuorisotyön historiassa. Nuorisoseurojen lisäksi nuorisotyötä varten perustettiin erinäisiä yhdistyksiä, joista merkittävin oli Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys eli NMKY. Toinen merkittävä yhdistys, Nuorten Naisten Kristillinen Yhdistys, perustettiin muutamaa vuotta myöhemmin, sillä NMKY kelpuutti aluksi toimintaansa vain miehiä. 1900-luvun alussa, kun naiset otettiin osaksi Nuorten Miesten Kristillistä Yhdistystä, perustettiin Nuorten Kristillinen Yhdistys (NKY). (Malkavaara 2021, 24–25.)

Nuorista haluttiin pitää huolta sekä ohjata heidän kristillistä kasvuaan, jotta he eivät etäännyisi kirkosta ja sen uskosta. Seurakuntien työksi nuorisotyö tuli 1900-luvun alussa. Kesti kuitenkin aikansa,

ennen kuin nuorisotyö alkoi näkyä sekä juurtua osaksi seurakunnan toimintaa. Ennen läpimurtoa seurakuntien nuorisotyössä nuorten kristillisestä kasvatuksesta huolehtivat Nuorten Kristilliset yhdistykset. Niin Nuorten Kristillisellä Yhdistyksellä, Nuorten Miesten Kristillisellä yhdistyksellä kuin myös Nuorten Naisten Kristillisellä yhdistyksellä on ollut suuri vaikutus seurakunnan tekemän nuorisotyön ja sen eri työmuotojen syntyyn. (Malkavaara 2021, 26.)

Vuonna 1900 perustettiin ensimmäinen NMKY:n poikaosasto, joka merkitsi varhaisnuorisotyön alkua. Vuosituhannen alussa nuorisotyötä tehtiin monin eri tavoin. Esimerkiksi nuorille oli suunnattu oma kristillinen lehti, *Elämän kevät*. Seurakunnissa nuorisotyö alkoi muotoutua pikkuhiljaa, ja vuonna 1912 perustettiin Perniöön ensimmäinen seurakunnallinen nuorisopiiri. (Malkavaara 2021, 28.)

Vuonna 1925 kirkkolakiin saatiin maininta siitä, että papiston tulee huolehtia nuorten kristillisestä kasvusta. Tästä pari vuotta myöhemmin noin 1930-luvulla nuorisotyö alkoi muotoutua yhdeksi kirkon työmuodoksi. (Kauppila 2021, 36, 39–40.) ”Seurakunnan tulee huolehtia eri ikäisten seurakunnan jäsenten kristillisestä kasvatuksesta ja hengellisen elämän hoitamisesta.” (Kirkkojärjestys 8.11.1991/1055, luku 3 § 2). Tämä kirkkojärjestyksen asetus pätee vielä tänäkin päivänä. Seurakuntien tekemällä nuorisotyöllä on suuri rooli niin lasten kuin nuortenkin kasvatuksessa. (Malkavaara 2021, 72–74.)

Sotien jälkeen nuorisotyö vain voimistui seurakunnissa, sillä seurakunnat saivat ensimmäiset nuorisotyönohjaajat. Tuolloin nuorisotyötä tehneet olivat maallikkomiehiä, jotka vastasivat poikatyöstä. Nuorisotyön piti kehittyä, sillä 1950-luvulla nuorisotyössä alettiin keskittyä hengelliseen työhön, opettamiseen sekä vapaa-ajanohjaukseen. Kehittyäkseen täytyi nuorisotyötä tekeviä ryhtyä kouluttamaan. Tämän seurauksena 1949 alkoi kirkon nuorisotyönohjaajien koulutus seurakuntaopistossa sekä Lärkkullassa. 1950-luvulla nuorisotyönohjaajat olivat niitä henkilöitä, jotka tekivät seurakunnassa töitä rippikoulun käyneiden parissa. (Malkavaara 2021, 44; Launonen & Pesonen 2005, 267.)

1970-luvulta lähtien nuorisotyö alkoi olla jo oma kiinteä kokonaisuutensa osana muuta kirkon tekemää työtä. Tuolloin nuorisotyössä alettiin vaatimaan myös enemmän suunnitelmallisuutta sekä ta-

voitteellisuutta. Kirkon kokonaiskasvatustohjelman eli K-ohjelman avulla pystyttiin kehittämään tehtävää työtä. K-ohjelma toimi koko kirkon kasvatustoiminnan pohjana (Malkavaara 2021, 60). Kohti 2000-lukua mentäessä nuorisotyössä oli omat haasteensa asemansa parantamisen kanssa, mutta työ myös kehittyi kovaa vauhtia. (Malkavaara 2021, 59–60.)

Vuosituhanen vaihteen jälkeen kirkko ryhtyi kehittämään jokaista työalaa, myös nuorisotyötä. Kehityksen myötä jokaiselle työalalle on luotu omat ydinosamiskuvauksensa, joita kehitetään tasaisin väliajoin. 2000-luvulla kirkon nuorisotyössä hyvin keskeisessä asemassa ovat olleet rippikoulut sekä isostoiminta. Resurssien panostaminen isoskoulutukseen on ollut osin vahingollista niille nuorille, jotka eivät ole osallistua mukaan isoskoulutukseen tai kerhonohjaaja toimintaan. Seurakunnan nuorten toiminnassa tulisi panostaa jokaiseen nuoreen sekä tarjota erilaista toimintaa myös niille, jotka eivät ota osaa erilaisiin ohjaajakoulutuksiin. Kirkon nuorisotyön historia on ollut hyvin värikäs. 2010-luvulla seurakunnan nuorten toimintaa on pyritty kehittämään niin, että se on kiinnostavaa myös ilman pakollisten merkkien keräämistä. (Köykkä 2014, 52–57.)

3.2 Kirkon nuorisotyö nyt

Kirkossa tapahtuva nuorisotyö on ollut suuressa muutoksessa vuosien aikana. Nuorisotyötä tehdään nyt entistä tavoitteellisemmin sekä huomioiden niin nuorten elämästä nousevat kysymykset kuin maailmalla vallitsevat ajankohtaiset asiat ja ongelmat. Seurakunnan nuorten toiminnasta on haluttu luoda paikka ja yhteisö, jossa jokainen voisi kokea, että hänestä välitetään. Yhtenä nuorisotyön lähtökohtana voidaan pitää kaste- ja lähetyskäskyä, sillä seurakuntien tekemä nuorisotyö on osa kristillistä kasvatusta. Kasteopetus on muutakin seurakunnan nuorisotyötä kuin vain rippikoulut ja niissä tapahtuva opettaminen ja oppiminen. Kaste kantaa läpi kristityn elämän ja on näin ollen osana myös muuta seurakunnassa tapahtuvaa nuorisotyötä. Kirkossa tapahtuvaa nuorisotyötä voidaan pitää myös teologian sekä kasvatustieteen vuoropuheluna. (Malkavaara 2021, 90–96.)

Nuorisotyön keskiössä ovat nuoret sekä heidän perheensä. On tärkeää tukea nuorten rinnalla myös heidän perheitään, sillä kasvatuksen näkökulmasta kristillinen kasvatust on jaettu kolmeen osaan. Yhtenä näistä kolmesta osasta toimii kotien uskonnollinen kasvatust. Niin nuoren kummeja kuin

vanhempiakin on tuettava heidän tehtävässään kasvattaa nuorta kristilliseen uskoon. Toisena ja kolmantena osana toimivat koulujen uskonnonopetus sekä kasteopetus. (Malkavaara 2021, 90–96.)

Kristillinen kasvatusta on arvosidonnaista, sillä se ottaa kantaa siihen, mikä on tärkeää ja hyvää. Mutta se on myös vuorovaikutuksellista sekä tapahtuu vuorovaikutuksessa niin nuorten kuin heidän perheidensäkin kanssa. Nuorisotyöllä halutaan tukea kasteopetusta, jotta nuori kykenee kasvamaan omassa uskossaan sekä tutkimaan omaa kristillistä identiteettiään. Seurakuntien tekemässä nuorisotyössä korostuu myös se, että jokaisella nuorella on oikeus kehittyä, oppia uutta niin itsestään kuin häntä ympäröivästä maailmasta mutta myös saada tukea omaan kasvuunsa, oli se sitten kristillistä tai ei. (Malkavaara 2021, 90–96.)

Nuoret seurakuntalaisina-asiakirja puhuu siitä, miten nuorisotyö osallistaa nuoria ja millainen merkitys sillä on. Nuorten osallistamisen lisäksi osallisuudella on suuri merkitys seurakunnan nuorten toiminnassa. Nuorten osallistamisella ja osallisuudella pyritään ehkäisemään syrjäytymistä. Kirkon tekemällä nuorisotyöllä voidaan vaikuttaa nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn. (Malkavaara 2021, 90–96.)

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon nuorisotyö on laadukasta ja monipuolista. Toiminnan monipuolisuus ja onnistuneet projektit kertovat siitä, että työtä tehdään ammattitaidolla. (Koskelainen 2005, 72–76.) Onnistumisesta kertoo myös se, että suurin osa Suomen nuorista käy edelleen rippikoulun. (Suuri ihme -rippikoulusuunnitelma 2017, 7.)

Yhteistyötahoista koulu ja partio toimivat suurimpina. Oppilaitosyhteistyön perustana on ajatus siitä, että seurakunta on siellä, missä seurakuntalaiset ovat. Yhteistyölle on tärkeää sopia yhteiset tavoitteet sekä toimintatavat. On tärkeää, että vakiintunutta toimintamallia pyritäisiin noudattamaan jokaisessa kunnan koulussa yhdenvertaisuuden takaamiseksi. Näitä kohtaamisia nuorten kanssa voivat olla esimerkiksi leirikoulut, ryhmäytymiset tai rippikouluinfot. Usein seurakunta järjestää oppilaitoksiin myös uskonnollisia tilaisuuksia kuten jumalanpalveluksia tai päivänavauksia. (Nuoret seurakuntalaisina 2012, 32.)

Partiotoiminta on taas työmuoto, jota toteutetaan yhteistyössä seurakunnan kanssa. Sen lisäksi kirkon kasvatustyössä toteutetaan useita erilaisia leirejä. Leirimuotoisella rippikoulun intensiivijaksolla on suuri suosio rippikoulutyössä. (Ritokoski & Porkka 2021, 277–279.)

4 NUORTEN KRISTILLINEN KASVATUS

Kristillisellä kasvatuksella tarkoitetaan kristillisen perinteen välittämistä sukupolvelta toiselle. Se voidaan myös määritellä kristilliseen uskoon kasvattavaksi uskontokasvatukseksi tai kasvatukseksi, joka saa aikaan kristillistä oppimista. Kristillisen katsomuksen mukaan uskoon ei kuitenkaan voida kasvattaa, vaan se on Jumalan lahja. (Muhonen & Tirri 2008, 66–67.) Kristillinen kasvatus perustuu kristilliseen ihmiskäsitykseen. Siihen lukeutuvat ihmisen suhde Jumalaan, vastuunalaisuus elämästään ja teoistaan niin Jumalalle, itselleen kuin toisillekin. Pyrkimyksenä on oikeudenmukaisuuden ja rauhan toteutuminen maan päällä sekä käsitys oikeasta ja väärästä. (Räsänen 2008, 287–288.)

Seurakunnan kasvatustoimintana kristillinen kasvatus voidaan rinnastaa myös seurakunnan jäsenille annettavaan kasteopetukseen. Kasteopetuksen tavoitteena on tukea seurakuntalaista niin uskossa kasvamisessa, kuin siinä pysymisessäkin. Kasteopetus myös vahvistaa kristityn identiteettiä niin yksilönä kuin yhteisössäkin. Kasvatus on kontekstuaalista, joten kasvatusinstituution luonne vaikuttaa siellä tapahtuvaan kasvatukseen. Kasteopetusta saaneet ovat pääsääntöisesti kastettuja kirkon jäseniä, mutta kirkon kasvatustoimintaa voidaan pitää kristillisenä, vaikka siihen osallistuisi muitakin kuin kirkon jäseniä. Kristillisyyys kasvatuksessa ei siis ole riippuvainen osallistujajoukosta, vaan kirkon perusolemuksesta ja tehtävästä. Voidaan siis katsoa, että kasvatus on kristillistä silloin, kun sen perusta on kristillinen. Tällä tarkoitetaan sitä, että kasvattajan edustamat arvot, käsitykset ihmisistä sekä maailmasta ovat kristinuskon mukaisia. Kristilliseen kasvatukseen kuuluu Jumalan sanan julistaminen sekä pelastussanoman eteenpäin vieminen. (Muhonen & Tirri 2008, 66–67.)

Jotta kasvatusta voidaan sanoa kristilliseksi, tulee sen pitää sisällään elementtejä, jotka ovat tyypillisiä juuri kristinuskolle. Tämän avulla kristillinen kasvatus on helpompi erottaa esimerkiksi humanistisesta kasvatuksesta. Useat kristinuskon keskeiset sisällöt ovat yhteisiä muiden teististen uskojen kanssa ja niitä voidaan pitää varsin yleisinhimillisinä. Olennaisena osana kristillistä kasvatusta ovat siis yksinomaan kristillisyydelle tyypilliset piirteet, mutta niiden avulla ei voida muodostaa kokonaiskuvaa. Kristillinen kasvatus siis pitää sisällään elementtejä, jotka ovat uskonnollisia eli hengellisiä. Samalla se pitää sisällään myös yleisinhimillisiä, eettisiä ja ihmisten väliseen vuorovaikutukseen liittyviä, maallisia elementtejä. (Muhonen & Tirri 2008, 68–69.) Kirkon nuorisotyö määritellään kristilliseksi kasvatukseksi, sillä siinä toteutuu kasteeseen perustuva kasvatus- ja opetustehtävä (Launonen 2008, 221).

4.1 Seurakunnan nuortenilta toiminta

Nuoret tarvitsevat paikan, jossa he voivat hiljentyä ja selvittää ajatuksiaan yksin ja yhdessä muiden kanssa. Nuorisotyö seurakunnissa on työmuoto, joka tarjoaa siihen mahdollisuuden – nuortenillat. Messuyhteyden ja ehtoollisen lisäksi on tärkeää olla paikka, jossa nuori voi tuoda esille omia pohdintojaan ja keskustella uskonasioista. Nuori kokee seurakuntayhteyden parhaiten vertaistensa parissa. Nuorelle luontevin tapa olla seurakuntayhteydessä onkin olla toisten nuorten parissa. (Paananen 2005, 112–113.)

Toimivilla nuortenilloilla on muutamia yhteisiä elementtejä: nuortenilloissa keskustellaan ja pohditaan asioita, jotka liittyvät nuorten elämään. Nuorisotyönohjaajan tulee tuntee nuorten elämää ja niihin liittyviä kysymyksiä, jotta hän osaa valita nuoria puhuttelevan aiheen. Useissa seurakunnissa toimintaa suunnitellaankin yhdessä nuorten kanssa, ja he saavat olla mukana toteuttamassa nuorteniltoja. On kuitenkin tärkeää muistaa tasapaino ohjelman ja olemisen välillä, sillä nuortenilloissa on oltava myös mahdollisuus lepäämiseen. (Paananen 2005, 114.)

Nuortenilloissa tärkeää on aito ja arvokas kohtaaminen. On tärkeää, että nuorisotyönohjaaja on aidosti kiinnostunut nuorista ja heidän kuulumisistaan. Huolellinen valmistelu ja suunnittelu tukee nuorten välitöntä kohtaamista ja sitä, että nuoret saapuvat iltoihin uudestaan. Myös hartaus on tärkeä osa nuorteniltoja, ja sen tulisi olla osa jokaista nuorteniltaa. Yksinkertainen ja muuttumaton rakenne hartaudessa luo turvallisuutta. (Paananen 2005, 115.)

Nuorteniltojen järjestämistä, ohjaamista ja niihin osallistumista helpottaa selkeä ja samantapaisena pysyttelevä ohjelmarunko. Ohjelma voi koostua näyttelemisestä, laulamisesta, keskusteluista ja Raamatun äärelle pysähtymistä. Mukaan on kuitenkin hyvä ottaa vaihtelevia, uusia ja yllättäviäkin ohjelmia. Ohjatun ohjelman ohella on tärkeää, että nuorille jää tilaa kohdata muita nuoria. (Paananen 2005, 116–117.)

Kirkon nuorisotyön yksi tärkeimmistä tehtävistä on ohjata sekä kasvattaa nuoria pysyvään seurakuntayhteyteen. Näistä nuorista kasvaa seurakuntaan ja kristinuskoon sitoutuneita aikuisia. Päästäkseen tavoitteeseen on seurakunnan luotava muuttuvassa maailmassa uusia toimintamenetelmiä ja vaalittava niitä, jotka ovat jo olemassa ja toimivat. (Paananen 2005, 117–118.)

4.2 Nuortenilloissa tapahtuva oppiminen

Oppiessaan ihminen muuttaa ja luo toistuvasti uudelleen niin toimintansa kuin ajattelunsa tapoja. Oppiminen on persoonallisuudessa, tiedoissa kuin taidoissakin tapahtuvaa pysyvää muutosta. Kun ihminen oppii, muuttaa hänen toimintansakin, mikä mahdollistaa häntä kohtaamaan uusia haasteita. Oppimisen ja opetuksen ajatellaan olevan vastavuoroista, mutta todellisuudessa ihminen oppii paljon myös luonnollisessa ympäristössään, ilman varsinaista opetusta. Oppimista on tutkittu kautta aikojen erilaisista lähtökohdista. Tämän seurauksena on syntynyt monia oppimiskäsityksiä. Uudet teoriat eivät kumoa vanhoja, vaan kartuttavat jo olemassa olevia. (Pruuki 1998, 257–258.)

Sosiokonstruktivismi on muokkautunut konstruktivistisestä oppimiskäsityksestä. Sosiokonstruktivistinen näkemys korostaa vuorovaikutusta sekä sosiaalisia suhteita oppimisessa. Sen mukaan oppiminen rakennetaan kanssakäymisessä toisten ihmisten kanssa. Näkemyksen mukaan oppiminen on laaja kokonaisuus, jossa yhdistyvät muun muassa itseohjautuvuus, niin sisäinen kuin ulkoinenkin reflektio, yhteistyö, identiteetin kehitys sekä arvopäämäärien näkeminen. Oppimisnäkemys mahdollistaa myös opettajan kannalta miellyttävän asetelman, sillä se edistää opiskelijan oppimista ja sisäisen motivaation kehittymistä. (Kauppila 2007, 48.)

Nuortenilloissa tapahtuvaa oppimista voidaan pitää sosiokonstruktivisena, sillä nuortenillat ovat oppimisympäristönä sellainen, jossa nuoret voivat oppia toisiltaan. Jotta nuori voi oppia toisten näkemyksistä sekä kokemuksista, tarvitsee hän dialogisuuden taitoja. Dialogisuus ei tarkoita vain keskustelua toisten kanssa, vaan siinä tavoitellaan yhteistä ymmärrystä käsiteltävää asiaa kohden. Dialogisessa keskustelussa korostuu keskustelijoiden välinen tasa-arvo. Keskustelu ei kuitenkaan vaadi sitä, että jokainen siihen osallistuva tietää tai ymmärtää asiasta yhtä paljon. (Kauppila & Kokkonen 2021, 160, 167.)

Sosiokonstruktivisessa oppimiskäsityksessä oppimisen ajatellaan olevan yksilöllinen ja yhteisöllinen tietojen ja taitojen rakennusprosessi, jossa oppimista ja tiedonmuodostusta pidetään sosiaalisena ilmiönä. Näin ollen oppiminen on tavoitteellista yhdessä opettajan ja oppijoiden kanssa. Oppiminen siis rakentuu sille pohjalle, joka oppijalla on jo entuudestaan. Opettaja pyrkii toiminnallaan ohjaamaan oppimista siten, että oppija oivaltaa itse sen, mikä on hänelle merkityksellistä. (Kauppila, 2007, 114–115.) Koska sosiokonstruktivisessa opetuksessa tähdätään oppijan kannalta mielekkääseen oppimiseen, luo se hyvän pohjan myös motivaation vahvistamiselle (Kauppila 2007, 121).

Yhteisöllinen oppiminen ja vuorovaikutus toisten kanssa mahdollistaa intellektuaalisen keskustelun ihmisten välillä. Tiedon jakaminen puolestaan auttaa osapuolia ymmärtämään ja oppimaan toisiltaan, joten hyöty on myös sosiaalinen. (Kauppila 2007, 156.)

Kasvatustyössä on tärkeää olla tietoinen erilaisista oppimistyyleistä. Kaikenlaisissa opetustehtävissä tulisi huomioida, että opiskeltavien asioiden tulee olla nuorelle kiinnostavia. Kun asioita käsitellään siitä näkökulmasta, mitä nuori haluaa siitä tietää, tulee asioiden käsittelystä ja oppimisesta mielekästä. (Riihimäki 2005, 193.)

Pääsääntöisesti ihminen käyttää neljää eri kanavaa omaksuessaan uutta. Visuaalisesti oppivat hyödyntävät näkemiään asioita ja oppivat asioita sen kautta. Auditiiivisesti oppivat hyödyntävät kuuloaan ja omaksuvat asiat parhaiten kuulemisen kautta. Kinesteettiset oppijat omaksuvat asiat parhaiten kokemuksen kautta. He siis oppivat oman tekemisen kautta oivaltamaan asiat. Taktiiliset oppijat puolestaan omaksuvat asioita parhaiten sen kautta, mitä he ovat omilla käsillään koskettaneet ja kokeilleet. (Riihimäki 2005, 194.)

Keinoja viestiä ja opettaa on paljon. Menetelmiä valittaessa on huomioitava, että ne harvoin toimivat yksinään. Erilaisia opetusmenetelmiä sekä -keinoja yhdistäessä mahdollistuu yhä useamman nuoren aktiivinen osallistuminen. Aktiivinen osallistuminen puolestaan tukee asioiden käsittelyä, oppimista, ymmärtämistä sekä mieleen palauttamista. (Riihimäki 2005, 194.)

Opetuksessa ja ohjauksessa on tärkeää korostaa positiivista pedagogiikkaa. Positiivisen pedagogiikan tavoitteena on lisätä hyvää ja nostaa ihmisestä esille hänen vahvuutensa ja parhaat puolensa. Perinteisen kasvatuksen ja opetuksen lisänä se täydentää hyvinvoinnin, luonteen taitojen edistämiseen sekä oppimiseen. (Leskenoja & Sandberg 2019, 17–18.) Nuoren löytäessä omia vahvuuksiaan ja päästessään hyödyntämään niitä, kasvaa hänen itsetuntonsa sekä identiteettinsä. (Leskenoja & Sandberg 2019, 27).

4.3 Ohjauksen menetelmät

Taidelähtöisiä menetelmiä kuten piirtämistä ja maalaamista voidaan käyttää oppimisen kannustimena ja koostajana. Erityisen hyvin ne sopivat ohjelmaan, jossa käsitellään henkilökohtaisiin asioihin liit-

tyviä aihepiirejä. Taidelähtöisillä menetelmillä voi olla helpompi ilmaista tunteita. Värit tuovat tekemiseen myös omat viestinsä. Sama väri voi viestiä toiselle eri asiaa, ja eri tilanteissa ne synnyttävät erilaisia tulkintoja. (Pruuki 2008, 123.)

Erilaisissa ohjaustilanteissa voidaan taustalle laittaa myös musiikkia. Musiikki aiheuttaa ihmisissä erilaisia tunteita, joten sen avulla voidaan vaikuttaa niin ilmapiiriin kuin tunnelmaankin. Ohjauksessa musiikin käyttöä voi pohtia sen kannalta, miten haluaa sen vaikuttavan. Rauhallinen musiikki edesauttaa keskittymistä ja voi auttaa virittäytymään tunnelmaan. Musiikilla on yhdistävä voima. (Pruuki 2008, 124–125.)

Draamailmaisussa ajatuksena on, että ihminen pyrkii eläytymään johonkin ennalta määrättyyn rooliin. Perusmuoto draamassa on näytelmä. Näytelmässä vuorosanat ja roolit on sovittu etukäteen, ja se etenee käsikirjoituksen mukaan. Muita draamankeinoja ovat improvisaatio, jossa näyttelijä heittäytyy rooliin ilman etukäteen tehtyjä suunnitelmia ja pantomiimi, joka on esittämistä ilman puhetta. (Pruuki 2008, 132.)

Videot, elokuvat sekä haastattelut käyvät toiminnan virittämiseen tai jonkin ilmiön käsittelyyn. Ohjaajan on tärkeä rajata käsiteltävät asiat sekä käydä ne ohjattavien kanssa läpi huolellisesti. Videota katseltaessa ohjaaja voi antaa etukäteen kysymyksiä, jotka auttavat siirtämään huomion olennaiseen. Ohjattavien kuvatessa itse videoita aiheet voivat käsitellä heidän omaa elämäänsä koskettavia asioita tai he voivat suunnitella käsikirjoituksen, jonka pohjalta he luovat draaman eli näytelmän. Videon teossa harjoitellaan myös erilaisia taitoja. Jos nuorten itse kuvaamia videoita katsotaan yhdessä muiden kanssa, on hyvä etsiä vahvuuksia sekä kehittämiskohtia. (Pruuki 2008, 121–122.)

Leikit ja pelit ovat luonteva tapa ryhmän tutustuessa, tiivistyessä ja välittömän vuorovaikutuksen luomisessa. Leikki on myös oivallinen tapa pitää yllä ryhmän dynamiikkaa. Leikit sekä pelit vahvistavat sosiaalisia taitoja sekä yhteistyötaitoja, jotka puolestaan ovat sosiaaliseen vuorovaikutukseen perustavalle oppimiselle tärkeitä edellytyksiä. Ohjaajan on hyvä pohtia tarkoitusta, johon hän leikin valitsee. Pelien ja leikkien ohjaaminen vaatii innostusta, mutta myös pelisilmää osata lopettaa leikki ajoissa, kun kaikilla on hauskaa. (Pruuki 2008, 143–144.)

Rastityöskentelystä puhutaan, kun nuoret siirtyvät toimintapisteeltä toiselle joko yksin tai ryhmissä. Rastityöskentelyssä he kulkevat toimintapisteeltä toiselle, jossa he suorittavat erilaisia tehtäviä. Rastityöskentelyssä voidaan hyödyntää erilaisia aiheita ja tietoja. Yleensä rastityöskentely vaatii ohjaajan tueksi avustajia ja yhteistyötä muiden kanssa. (Pruuki 2008, 139.)

Seikkailukasvatuksessa päämääränä on ihmisenä kehittyminen kokonaisvaltaisesti. Ohjauksessa käytetään turvallista ja merkityksellistä ohjattua toimintaa. (Karppinen & Latomaa 2015, 41.) Siinä on tarkoituksena tuoda esille aistien harjaantumista, tunteiden merkitystä niin yksilön toiminnassa kuin kasvatusprosessisakin. (Karppinen 2007, 79.)

5 OHJAAJUUS

Ohjaaminen sekä ohjaajuus tarkoittavat eri ihmisille eri asioita. Tämä johtuu siitä, että asioille annetaan usein sellaisia merkityksiä, jotka ovat lähellä omia kokemuksia tai tapoja ajatella. Toiselle ohjaajuus voi merkitä yksittäisen hetken ohjaamista, kun taas toiselle se on kaikenkattava tapa toimia kasvattajana. Ohjaaminen ja ohjaajuus ovat lisäksi ihmisten kohtaamista, vuorovaikutusta sekä kuuntelemista. Ne ovat myös läsnäoloa sekä kasvatuksellista tukea. Ohjaajuus on iso kokonaisuus, johon kuuluvat yksittäiset tilanteiden ohjaamiset, mutta se on vain pieni osa laajaa ohjaajuuden kenttää. Ohjaaja kehittyy omassa ohjaajuudessaan sekä ammattitaidossaan kokemusten myötä. (Kalliola, Kurki, Salmi & Tamminen-Vesterbacka 2010, 5–8.)

Ohjaajuus sekä toimintatavat ovat vaihtelevia. Ei siis voida osoittaa vain yhtä tiettyä tapaa toimia ohjaajana tai ohjata. Koska ohjaustilanteet ovat kaikki erilaisia, tarvitaan myös erilaisia ohjaajia ja menetelmiä. Ohjaustyön ammateissa korostuukin ohjaajan oma persoona sekä sen hyödyntäminen työssä. Ohjaajuuden tueksi tarvitaan erilaisia taitoja. Näitä ovat esimerkiksi kyky tehdä tilaa toisten tunteille, ohjattavien motivointi ja vuorovaikutustaidot. Lisäksi ohjaaja toimii auktoriteettina, joka huolehtii yhteisten sääntöjen sekä rajojen noudattamisesta. Myös osallistaminen on keskeinen osa ohjaajuutta. Osallistamisen avulla ohjauksen kohteista tulee aktiivisia toimijoita ohjaajan suunnittelemissa toiminnassa. (Kalliola ym. 2010, 72–76.)

5.1 Kirkon nuorisotyönohjaaja

Nuorisotyön ammattilaiseksi on mahdollista kouluttautua useampia reittejä. Kirkon nuorisotyönohjaajan kelpoisuuden linjaa kuitenkin kirkkohallitus. Kelpoisuuspäätöksen mukaan pätevä tutkinto voidaan suorittaa joko sosionomi- tai yhteisöpedagogiopintojen yhteydessä. Tämä tarkoittaa sitä, että kirkollisia opintoja tulee olla suoritettuna 90 opintopisteen verran. Myös aiempaa sosionomi- tai yhteisöpedagogitutkintoa voi täydentää avoimen ammattikorkeakoulun kautta. (Valtonen & Häkkinen 2021, 108–109.)

Nuorisotyön ammattikorkeakoulututkinnot ovat edistäneet nuorisotyön asiantuntijuutta. Voidaan katsoa, että nuorisotyönohjaajat toimivat eräänlaisina viestintuojina. Tämä voi osaltaan johtua siitä, että nuorisotyönohjaaja on työssään lähellä nuoria, jolloin hänen on muita toimijoita helpompi toimia nuorten äänenä. Nuorisotyönohjaaja toimii myös nuorten luottohenkilönä tai epävirallisena auttajana.

Tämä pohjautuu nuorten omaan kokemukseen, sillä nuorisotyönohjaaja on nuorten rinnalla elämässä ja kuulemassa, tukemassa ja rohkaisemassa. (Valtonen & Häkkinen 2021, 109–110.)

Kelpoisuusvaatimusten lisäksi kirkon nuorisotyönohjaajan ydinsaamisalueet voidaan jakaa neljään osaan. Ne ovat kirkollinen ja seurakunnallinen osaaminen, pedagoginen osaaminen, yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen sekä kehittämisosaaminen. Jokaisen osa-alueen ytimessä ovat ohjaus- sekä vuorovaikutustaidot. Kirkon nuorisotyönohjaajan erityispiirteitä ovat nuorilähtöisen teologian osaaminen, Raamattuosaaminen sekä sielunhoidollinen osaaminen. Nuorisotyön keskiössä ovat kuitenkin kohderyhmä, jota varten työtä tehdään. (Launonen & Pesonen 2005, 269; Valtonen & Häkkinen 2021, 110.)

Tuttavallisemmin sielunhoito on auttavaa keskustelua. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2015). Peruslähtökohtana sielunhoidolliselle suhteelle on luottamuksellisuus ja kunnioitus. Sielunhoitaja on intensiivisesti läsnä ja hän kuuntelee ja pyrkii ymmärtämään nuoren tunteita. Sielunhoitajan tehtävä ei ole moralisoida tai antaa valmiita vastauksia. Hänen tehtävänsä on tukea, kuunnella ja kysyä sekä auttaa nuorta löytämään hänen omat voimavaransa, saamaan tarvitsemansa apu sekä pääsemään omille jaloilleensa. Sielunhoidollisissa keskusteluissa mikään aihe ei ole vieras tai kielletty, vaan ne voi pitää sisällään mitä tahansa nuoren mieltä askarruttavaa. (Pruuki 2008, 10–15.)

Sielunhoito voi olla kahdenkeskisten keskustelujen lisäksi laajemmin ymmärrettynä läsnä myös koko seurakunnan nuorisotyössä. Tällaisia tilaisuuksia voivat olla nuorten messut, Jumalanpalvelukset ja hartaudet. Myös nuortenilloissa käsiteltävät teemat voivat olla sielunhoidollisia, kun ne tukevat nuorten eheyttä ja auttavat henkisessä sekä hengellisessä kasvussa. Myös tapa, jolla nuorisotyönohjaaja on läsnä nuorille, voi olla sielunhoidollinen. (Pruuki 2008, 14–15.)

Kristillinen nuorisotyö liittyy kirkon perustehtävään ja on lähtökohdiltaan hengellistä (Launonen 2008, 78). Nuorisotyöntekijä on osaltaan toteuttamassa tätä tehtävää yhdessä nuorten kanssa, sekä tukemassa ja ohjaamassa nuoria ottamaan vastuuta itsestään ja elämästään (Poisuo & Rissanen 1998, 219; Launonen & Pesonen 2005, 269). Kirkon nuorisotyönohjaajien tehtävänä on toimia hengellisinä ohjaajina nuorille. Tällä tarkoitetaan sitä, että nuorisotyönohjaaja vaalii tietoisesti hengellisyyttä omassa työssään ja ohjauksessaan siten, että se läpi leikkaa kaikkea toimintaa (Kauppila 2021, 139–140).

5.2 Nuorten kohtaaminen

Kirkon nuorisotyönohjaajalta edellytetään kunnioittavaa ja aitoa työtettä, sillä hänen tehtävänsä on toteuttaa kristillistä kasvatusta. Verrattuna muihin kirkon työaloihin on nuorisotyössä painopiste yhteisöllisessä ja kehittämisosaamisessa. Kirkko elää sekä toimii osana yhteiskuntaa, joten maailman muutokset näkyvät myös kirkon toiminnassa. Nämä muutokset heijastuvat myös nuorisotyöhön, sillä ne vaikuttavat työn sisältöön. Nuorisotyönohjaajalta voidaankin edellyttää herkkyyttä kuulla, nähdä ja havaita nuorilta tulevat viestit ja reagoida niihin. (Valtonen & Häkkinen 2021, 111.)

Seurakunnassa nuorten parissa tehtävän työn keskeisiä painopisteitä ovat myös osallisuuden tukeminen, sosiaalinen vahvistaminen, yhteisöllisyys sekä nuorten aito kohtaaminen ja heidän vaikutusmahdollisuuksiensa vahvistaminen (Häkkinen 2021 11–12). Nuorten parissa tehtävä työ on ensisijaisesti nuorten kohtaamista. Kyse ei ole pelkästään nuorten kohtaamisesta vain ryhmänä, vaan myös henkilökohtaisella tasolla tapahtuvasta yksilön kohtaamisesta. (Riihimäki 2005, 199.)

Seurakunnan nuorisotyönohjaajan toimiessa nuorten hengellisenä ohjaajana vaalii hän spirituaalisen elämäntavan tukemista. Se ei tarkoita, että nuorisotyönohjaaja antaisi nuorille valmiit eettiset ohjeet, vaan hän tukee nuoria löytämään sellaisen elämäntavan, jossa kristillinen spiritualiteetti tulee eletyksi todellisuudeksi. Kun luodaan olosuhteet, joissa nuoret voivat vapaasti pohtia ja keskustella asioista, auttavat ne nuorta tutkimaan omaa käsitystään asioista. Positiivinen ja kunnioittava mielenkiinto nuorten asioita kohtaan auttaa nuorta sanoittamaan niin omia asenteitaan kuin arvojaankin. Kun nuorisotyönohjaaja on aidosti kiinnostunut nuoren asioista, mahdollistuu myös dialogisuus. (Kauppila 2021, 144.)

6 POLKU-TOIMINTAMALLI

Polku-toimintamallin taustat löytyvät Kirkkohallituksen Kaste- ja Kummius -hankkeesta. Hankkeen tavoitteena oli turvata niin kasteen kuin kummiudenkin vahvistaminen. Sen rinnalla haluttiin kehittää matalan kynnyksen toimintamalleja sekä samalla kauaskantoisia toimenpiteitä kristillisen identiteetin vahvistamiseksi. Kaste ja kummius -hankkeen ohjausryhmä asettikin vuoden 2018 syksyllä Kasvun polku -työryhmän vuosille 2019–2020. Polku-toimintamallin inspiraationa ovat toimineet Norjan kirkossa tehty kristillisen kasvatuksen kokonaissuunnitelma, kirkon K-ohjelma sekä Suomen partiolaisten ikäkausiohjelma. Työryhmän tehtävänä oli luoda kokonaisvaltaista polkua kristillisen identiteetin vahvistamiseksi 0–22-vuotiaiden elämässä. (Kirkkohallitus.)

Ydin kristinuskon sisällössä on pysyvä. Toimintatapojen sekä -mallien on kuitenkin ympärillä eletävä sekä muututtava kulttuurin ja realiteettien muuttuessa. Kun muuttumaton ydinsanoma kohtaa muuttuvan ajan, synnyttää se uusia toimintamalleja ja -tapoja. Polku-malliin ei ole osoitettu pedagogista suuntausta, vaan kyseessä on ihmislähtöinen pedagogiikka, joka pohjautuu lukuisiin teorioihin, kirkon perinteisiin ja vahvaan osaamiseen. (Kirkkohallitus.)

Polku. Vauvasta aikuiseksi seurakunnan yhteydessä tukee kirkon muita kasvatuksen kehittämisasiakirjoja kuten Lapset seurakuntalaisina ja Nuoret seurakuntalaisina. Yksittäisten asiakirjojen pohjalta on luotu yhtenäinen kehittämissuunnitelma. Ikärajauksesta huolimatta Polku on tarkoitettu hyödynnettäväksi koko seurakunnan työvälineenä ja sen tarkoituksena on vahvistaa yhteistyötä niin eri-ikäisten kuin eri työalojenkin välillä. (Kirkkohallitus.)

Polku-toimintamalli on suunniteltu siten, että jokainen voi elää kristittynä seurakunnan yhteydessä itselleen luontevalla ja ominaisella tavalla. Polku-toimintamalli on jaoteltu yhdeksään ikäkauteen, joissa jokaisessa on oma teemansa. Teemojen tavoitteet ovat lapsi ja nuorilähtöisiä. Jokainen ikäkausi kutsutaan lähteelle. Lähteelle saavat kutsun kaikki tietystä ikäkaudesta, ja lähteen äärellä asioita käsitellään ikäkaudelle sopivalla tavalla. Keskeinen tavoite on tukea kristittynä elämistä. (Kirkkohallitus.)

6.1 Polku-toimintamallin ikäkaudet ja teemat

Työmme keskittyi ikäkausiin 13–19. Vaikka Polku-toimintamalli kattaa koko kristityn elämän, keskityimme työssämme nuorten ikäkausien tavoitteisiin. Polun teemat sekä tavoitteet ovat osana työmme toiminnallistaosuutta (LIITE 3). Näiden tavoitteiden sekä painopisteiden avulla seurakuntiin luodaan toimintaa, joka tukee nuorten kristillistä kasvua sekä tulevaisuutta kohti oman näköistä elämää kristittynä.

Vapaus. 12–14-vuotias – tämän ikäkauden nuoret ovat siirtymässä lapsuudesta kohti nuoruutta. He rakentavat omaa tapaansa olla ja elää kristittyinä ja tekevät itse valinnan osallistumisestaan seurakunnan järjestämään toimintaan. Vapaus-teeman tavoitteena on pitää arvossa kasvurauhaa ja antaa sille tilaa. Varhaisnuoren on tärkeää kokea olevansa arvokas ja ainutlaatuinen Jumalalle. Hänen on tärkeää saada sopivassa suhteessa vastuuta ja vapautta, mutta myös turvallinen tila epäonnistua. Vapaus -ikäkauden nuori saa vapaasti etsiä, olla hukassa ja epävarma ja pohtia suhdettaan uskoon ja luomakuntaan. (Kirkkohallitus.)

Ihme. 15-vuotias – Nuori itse, elämä, usko ja kirkko ovat ihmeitä. Ihme-teema on vuoden kestävä ja se pohjautuu Suuri Ihme –rippikoulusuunnitelmaan 2017. Rippikoulun tarkoituksena on vahvistaa nuorten uskoa kolmiyhteiseen Jumalaan sekä antaa heille eväitä elämiseen kristittynä. Ihme-ikäkaudella pohditaan kastetta, kirkkoon kuulumista ja sitä, minkälaista on elää oman näköistä elämää kristittynä. Rippikoulu huipentuu konfirmaatioon ja sen myötä kristittynä eläminen on nuoren oma valinta. Nuori saa luvan toimia kummina sekä osallistua kaikkeen seurakunnan toimintaan itsenäisesti. (Kirkkohallitus.)

Luottamus. 16–18-vuotias – Nuoren peruskoulu on tullut päätökseen ja iso osa siirtyy opiskelemaan toiselle asteelle. Nuori etsii vielä itseään ja omaa paikkaansa. Nuoren vastuu sekä itsenäisyys lisääntyvät. Seurakunta on nuorelle paikka, jossa hän saa tukea hengellisyyteen ja kristittynä elämiseen. Seurakunnassa nuori voi kantaa vastuuta toimimalla esimerkiksi kerhon- tai ryhmänohjaajana ja isosena. Luottamussuhteen rakentaminen nuoreen on tärkeää niin kotona kuin seurakunnassakin. Teeman tavoitteena on vahvistaa nuoren uskoa sekä luottamusta Jumalaan sekä kasteen ydinsanoimaan. Luottamusta rakennetaan myös siten, että nuorelle syntyy ymmärrys siitä, että hän voi kristittynä vaikuttaa ja olla rakentamassa parempaa maailmaa. (Kirkkohallitus.)

Yhteys. 19–21-vuotias - Tämän ikäkauden nuorilla elämäntilanteet ovat jo hyvin erilaisia. Osa nuorista opiskelee, osa on työelämässä, armeijassa tai siviilipalveluksessa. Myös seurakunta saattaa vaihtua muuton myötä. Aikuistuvien nuorten parissa seurakunnan on pohdittava uusia toimintatapoja sekä

antaa heidän itse luoda niitä. Seurakunnan tuleekin kuunnella sekä kysyä ja olla valmiina muuttamaan toimintaansa siten, että nuoret kokevat seurakunnan omaksi paikakseen. Tässä ikävaiheessa nuorten elämässä on usein käynnissä muutoksia, ja nuoren itsenäisyys vahvistuu. Seurakunta ja usko Jumalaan ovat mukana tässäkin elämänvaiheessa, myös silloin kun nuori epäilee uskoaansa, saattaa suhtautua kirkkoon kriittisesti ja etsiä suuntia oman näköiseen elämään. (Kirkkohallitus.)

6.2 Polku-toimintamalli osana opinnäytetyötämme

Polku-toimintamalli voi toimia työvälineenä, kun peilataan kehittämiskohtia seurakunnassa. Sen avulla luodaan myös jokaiseen seurakuntaa oma, yksilöllinen polku, jonka avulla seurakunta voi tukea lapsia ja nuoria kristittyinä elämiseen sekä olla tukena identiteetin kasvussa. (Kirkkohallitus.)

Koska Polku on syntynyt tarpeeseen vahvistaa kristityn identiteettiä, on tärkeää olla rakentamassa sen ympärille toimintoja, joilla on positiivisia ja tavoitteita tukevia päämääriä. Opinnäytetyömme toiminnalliset nuorteniltakokonaisuudet (LIITE 3) on rakennettu siten, että niissä on huomioitu Polku-toimintamallin keskeiset teemat. Kokonaisuutena ne palvelevat myös toimivaksi havaittuja nuorteniltamalleja ja oppimismenetelmiä. Vaikka toiminnallisuus on oleellinen osa nuorteniltoja, on tärkeää muistaa jättää tilaa myös levolle (Paananen, 2005, 114). Vapaan olemisen, levon ja toisten nuorten kohtaamisella on suuri merkitys nuorteniltojen kannalta. Tämän vuoksi suunnittelimme toiminnallisten osuuksien keston siten, että ne ovat osana nuorteniltaa ja tilaa jää myös vapaalle olemiselle.

Nuortenilta on monelle nuorelle tärkeä paikka, jossa rauhoittua. Hartaus nuortenilloissa on ainutlaatuinen hetki, jossa nuoret voivat pysähtyä yhdessä Jumalan sanan äärelle. Tämän vuoksi hartauden asema nuorteniltojen ohjelmassa on säilytettävä. (Paananen 2005, 115.) Osana materiaalia on myös jokaiselle kerralle oma teemaan liittyvä hartausaihe.

7 KYSELYIDEN KOONTI

Ennen toiminnallisten nuortenilta kokonaisuuksien luomista toteutimme kaikille seurakuntien nuorisotyönohjaajille sekä seurakunnan nuorteniltatoimintaan osallistuville nuorille avoimet kyselyt, jossa kuulumme niin nuorten kuin nuorisotyönohjaajienkin ajatuksia ja toiveita. Kyselyt luotiin Webropol-kyselytyökalulla. Kyselyissä kartoitimme, mikä nuortenilloissa toimii ja tuntuu mielekkäältä, mitä nuortenilloista puuttuu tai mitä nuoret haluaisivat muutettavan. Lisäksi tiedustelimme, millainen toiminta houkuttelisi nuoria ja mitkä ovat syitä osallistua tai olla osallistumatta nuortenilta toimintaan. Lisäksi kartoitimme, mistä koostuisi unelmien nuortenilta. Kyselyissä oli viisi kysymystä, joista osassa oli valmiit vastausvaihtoehdot ja osassa vapaat vastauskentät. Kyselyihin vastasi 30 nuorta (LIITE 1) ja 26 nuorisotyönohjaajaa. (LIITE 2)

Nuorisotyönohjaajille suunnatussa kyselyssä (LIITE 2) selvitimme, millainen on seurakunnan tyyppinen nuortenilta, mikä on toimivaa sekä millaista toimintaa tai materiaalia ohjaaja toivoisi ohjaajuutensa tueksi.

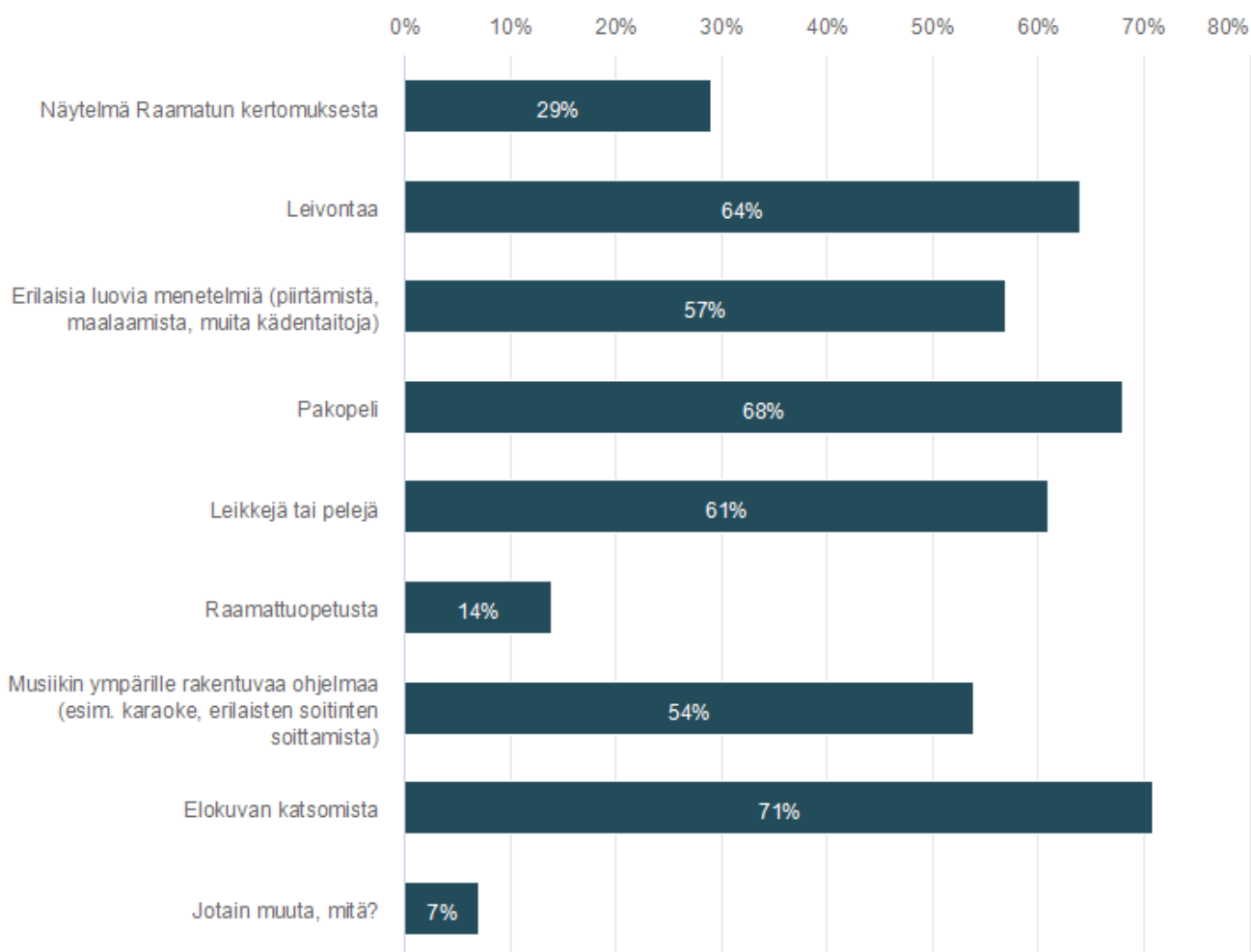
7.1 Nuorten vastausten tulokset

Nuorten kyselyn (LIITE 1) ensimmäisessä kysymyksessä haluttiin selvittää, minkä nuoret kokevat nuortenilloissa toimivaksi ja mielekkääksi. Kysymyksellä pyrittiin kartoittamaan, mitkä jo olemassa olevista käytänteistä ovat sellaisia, joita tulee vaalia. Vastauksista nousi esille kavereiden, ruuan sekä vapaan olemisen merkitys osana nuorteniltaa. Lisäksi pelit, erilaiset toiminnalliset osuudet, leikit ja yhdessäolo nostettiin esille vastauksissa.

Toisessa kysymyksessä halusimme selvittää, mitä nuortenilloista puuttuu tai mitä nuoret haluaisivat muutettavan. Nuoret toivoivat iltoihin lisää musiikkia ja ruokaa sekä toiminnallisuutta niin iltoihin kuin hartauksiinkin. Lisäksi nuoret toivoivat pääsevänsä itse osaksi toiminnan suunnittelua.

Kolmannessa kysymyksessä pyrimme valmiiden vaihtoehtojen avulla selvittämään, millainen toiminta houkuttelisi nuoria osallistumaan seurakunnan nuorteniltoihin. Vastaajilla oli mahdollisuus va-

lita useampi vaihtoehto. Lisäksi nuorilla oli myös mahdollisuus kirjoittaa vapaasti toiveistaan. Kuviossa 1 voidaan havaita, että eniten ääniä (20) sai toive siitä, että nuortenilloissa katsottaisiin elokuvia. Pakopeli sai 19 ääntä, leivonta 18 ääntä ja luovat menetelmät puolestaan 16 ääntä.

KUVIO 1. Nuorten toiveita nuorteniltojen ohjelmasta.

Neljännessä kysymyksessä halusimme selvittää nuorten syitä osallistua tai olla osallistumatta nuorteniltoihin. Vapaiden vastausten pohjalta välittyi se, että nuortenillat koetaan yleisesti ottaen turvallisena ympäristönä, jossa voi kohdata muita nuoria. Osan motivaatio osallistua oli isostoiminta tai rippikoulumerkit, osalla ruoka toimi houkuttimena saapua paikalle. Osallistumattomuuden suurimmaksi syyksi osoittautui nuorten kiireinen arki joko harrastusten tai opiskelun parissa.

Viidennessä ja viimeisessä kysymyksessä halusimme selvittää, mitä pitää sisällään unelmien nuortenilta. Vapaiden vastausten pohjalta voidaan todeta unelmien nuortenillan koostuvan läsnäolosta nuorten ja turvallisten aikuisten kanssa. Tärkeänä pidettiin myös sitä, että osallistujan

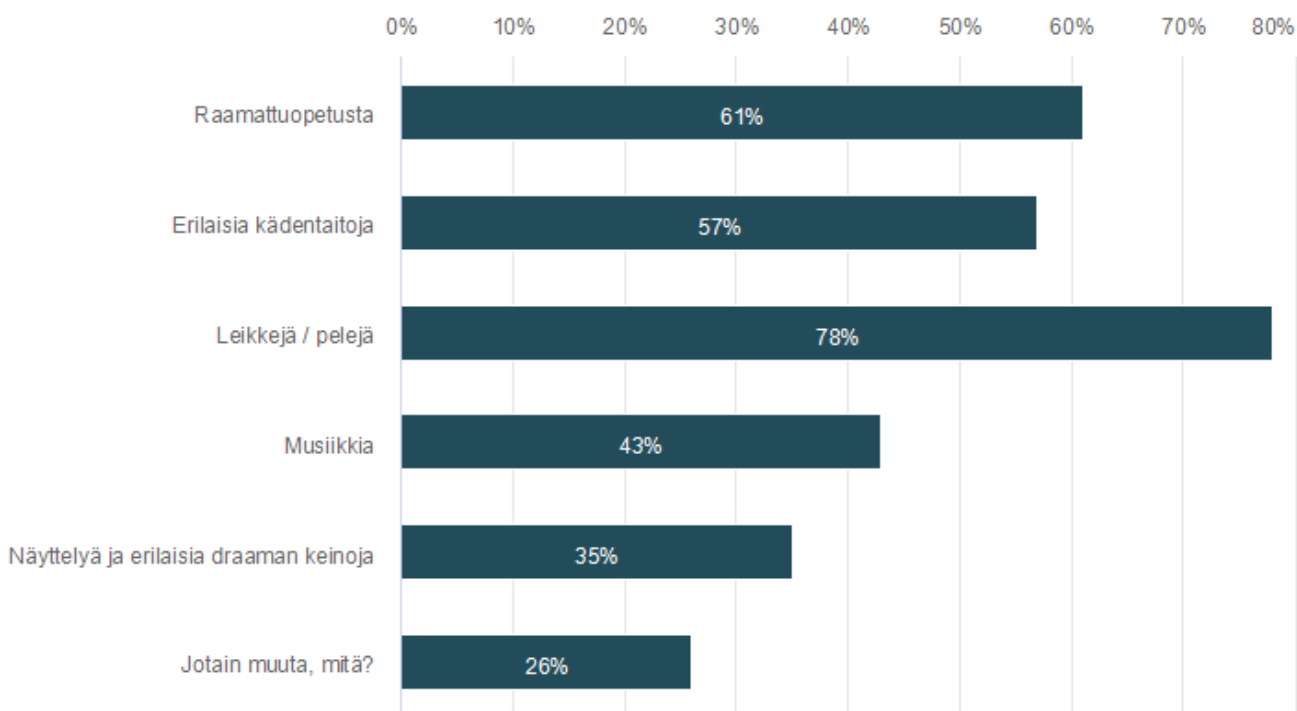
hyvät ystävät olisivat mukana toiminnassa. Ohjattu, yhteinen tekeminen sekä ruoka ovat myös osana onnistunutta nuorteniltaa.

7.2 Nuorisotyönohjaajien vastausten tulokset

Ensimmäisessä kysymyksessä halusimme selvittää, onko seurakunnissa nuorteniltatoimintaa. Jokainen kyselyyn (LIITE 2) vastannut nuorisotyönohjaaja kertoi, että seurakunnassa, jossa he työskentelevät, toimintaa järjestetään. Toisessa kysymyksessä halusimme kartoittaa, millainen on nuortenillan tyypillinen runko ja millaista ohjelmaa se pitää sisällään. Vastausten pohjalta kävi ilmi, että lähes kaikissa vastanneissa seurakunnissa on jokin runko, jota noudatetaan. Ohjelmassa on useita nuorten kyselyssä ilmi käyneitä toiveita (musiikki, rento yhdessäolo, kädentaidot, leipominen).

Kolmannessa kysymyksessä halusimme saada selville, mikä nuortenilloissa on nuorisotyönohjaajien mielestä toimivaa. Selkeästi esille nousi illan selkeän rakenteen merkitys. Ne nuorisotyönohjaajat, joiden pitämät nuortenillat rakentuivat ennalta määrätyn rungon ympärille, pitivät nuorteniltoja kokonaisuudessaan toimivina.

Neljännän kysymyksen tarkoitus oli selvittää, millaista ohjelmaa ja materiaalia nuorisotyönohjaajat kaipaisivat nuorteniltoja varten. Kuviosta 2 käy ilmi, että valmista materiaalia toivottiin leikkeihin ja peleihin. Myös Raamattuopetukseen, kädentaitoihin sekä musiikin ympärille rakentuvan ohjelman tueksi kaivattiin materiaalia. Lisäksi toiveissa oli toiminnallisia ideoita, jotka rakentuvat kirkkovuoden teemojen ympärille siten, että niissä hyödynnetään mahdollisimman monipuolisesti erilaisia ohjauksen menetelmiä.

KUVIO 2. Nuorisotyönohjaajien toiveita materiaalin suhteen.

Viidennessä ja viimeisessä kysymyksessä haluttiin selvittää, millaista materiaalia nuorisotyönohjaajat kaipaisivat oman ohjaajuutensa tueksi. Vastauksissa oli havaittavissa yksi selkeä teema - nuorisotyönohjaajat kaipaavat valmiita materiaaleja sekä ideoita nuorteniltoihin sekä konkreettisia toimintoja ja runkoja, joiden pohjalta rakentaa selkeä kokonaisuus.

7.3 Kyselyiden koonti ja yhteenveto

Nuorille suunnatussa kyselyssä (LIITE 1) nuoret pitivät nuorteinilloissa toimivana ja mukavina asioina kavereita, ruokaa, yhdessä oloa, pelejä sekä leikkejä ja ajankohtaa. Tämän perustella voidaan todeta, että nuorten mielestä ilta ajankohtana on hyvä. Kyselyn mukaan nuoret toivoivat iltoihin lisää musiikkia, ruokaa sekä toiminnallisuutta niin hartauksiinkin kuin ohjelmaankin. Lisäksi nuoret toivoivat pääsevänsä mukaan toteuttamaan iltojen toiminnallisia osuuksia.

Lisäksi kyselyssä selvitettiin, millainen ohjelma houkuttelisi nuoria osallistumaan nuorteniltoihin. Elokuvat, pakopelit, luovat menetelmät sekä leivonta olivat toivotuimpia ohjelmia. Lisäksi leikit ja pelit, musiikki sekä näytelmät kiinnostaisivat nuoria. Nuorten syyt osallistua nuorteniltoihin painotuivat hyvään ohjelmaan ja ystäviin. Osa nuorista osallistuu toimintaan rippikoulukorttiin kerättävien

merkkien, isostoiminnan tai ruuan vuoksi. Syyt olla osallistumatta nuorteniltoihin painottuivat nuorten kiireisiin, harrastuksiin ja pitkiin välimatkoihin. Unelmien nuortenilta koostui hyvästä seurasta sekä läsnäolosta. Lisäksi yhteinen tekeminen sekä ruoka olivat kyselyn mukaan palasia, joista unelmien nuortenilta koostuu.

Nuorisotyönohjaajien kyselyssä (LIITE 2) selvisi, että kaikissa kyselyyn vastanneissa seurakunnissa on nuorteniltatoimintaa tai muuta vastaavaa toimintaa. Vastauksien perusteella toiminnalla on hieman erilaisia runkoja, joissa on kuitenkin yhteisiä elementtejä: yhdessäoloa, ruokaa, vapaata oleilua, ohjattua ohjelmaa sekä hartaus. Osassa seurakuntia nuoret olivat osana toiminnan suunnittelua, kun taas osassa nuorisotyönohjaajat suunnittelivat ja toteuttivat kokonaisuudet itse.

Toimivana nuorisotyönohjaajat pitivät selkeää runkoa. Selkeän rungon avulla myös nuoret tietävät, mitä ohjelmaa on luvassa illan eri vaiheissa. Myös hartauksia ja toiminnallisia osuuksia nuorisotyönohjaajat pitivät toimivina osina nuorteniltaa.

Oman ohjaajuutensa tueksi nuorisotyönohjaajat kaipasivat erilaisia leikkejä sekä pelejä, Raamatuntutustusta, erilaisia kädentaitojen ohjeita sekä musiikin ympärille rakentuvaa toimintaa. Toiminnalliset ideat ja kokonaisuudet, joissa on tekemistä sekä pohdintaa Raamatun pohjalta olivat myös toiveissa. Materiaalin suhteen toivottiin myös valmiita ideoita, joissa yhdistyisivät kirkkovuosi ja nuorten osallistaminen toimintaan.

8 TYÖPROSESSIN KUVAUS

Työmme aiheeksi valikoitui seurakunnan nuortenillat ja niissä tapahtuva kristillinen kasvatus, oppiminen sekä toiminta. Jo työmme alkuvaiheessa tiesimme, että haluamme tehdä toiminnallisen opinnäytetyön, jonka osana luomme nuorteniltamateriaalia seurakunnille. Halusimme rakentaa kokonaisuuden, joka tukee kristillistä kasvatusta, kirkkovuotta, ohjaajuutta sekä nuorten osallisuutta heidän omien toiveidensa pohjalta. Työllämme halusimme korostaa kristillisten nuorteniltojen merkitystä osana nuorten elämää ja kasvatusta.

Jo alkuvaiheessa meillä ole selkeä näkemys siitä, miten haluamme koostaa nuorteniltamateriaalin (LIITE 3). Koimme tärkeäksi, että aiheet, teemat ja toiminnot kumpuavat nuorten elämästä ja heidän toiveistaan. Pidimme tärkeänä lähtökohtana myös sitä, että materiaali on nuorisotyönohjaajan tarpeita palveleva sekä helposti lähestyttävä. Halusimme panostaa myös visuaaliseen ilmeeseen.

8.1 Työn tavoitteet

Opinnäytetyömme tavoite oli tukea seurakunnan nuorisotyönohjaajia työssään, tukea nuorten kristillistä kasvatusta sekä osallistaa nuoria nuorteniltatoimintaan. Työmme toiminnallisessa osuudessa halusimme käsitellä aiheita, jotka ovat lähellä nuorten elämää. Ohjelmakokonaisuuksien punaisena lankana toimivat Polku-toimintamalli sekä kirkkovuosi.

Toiminnallisten osuuksien tavoite on kehittää seurakunnan nuorteniltoja sekä ottaa huomioon niin nuorten kuin nuorisotyönohjaajienkin toivomukset nuortenilloista, sisällöistä ja toimintamenetelmistä. Nuorisotyönohjaajilta nousi myös toive, että materiaali olisi helposti lähestyttävää ja toiminnot olisivat helposti toteutettavissa. Toiminnallisen osuuden kokoamisessa sekä sisältöä luodessa pidimme mielessämme Polun ja kirkkovuoden pääsisällöt.

8.2 Materiaalin suunnittelu ja kokoaminen

Materiaalin työstäminen käynnistyi kyselyillä. Kyselyitä oli kaksi, joista toinen oli suunnattu nuorille (LIITE 1) ja toinen nuorisotyönohjaajille. (LIITE 2) Kyselyiden pohjalta saimme selville, millaista toimintaa seurakunnan nuorteniltoihin kaivataan. Nuorteniltoihin suunnattu materiaali on rakennettu

siten, että sen toimintoja voi hyödyntää läpi kirkkovuoden. Halusimme koostaa 12 erilaista kokonaisuutta siten, että niissä nousevat esille kirkkovuoden eri teemat, Polku-toimintamallin ikäjaotteluiden periaatteet sekä nuorten ja nuorisotyönohjaajien toiveet ja tarpeet. Lisäksi halusimme materiaalista monikäyttöisen siten, että sitä pystyy hyödyntämään ja soveltamaan muussakin toiminnassa ja teemassa sekä työntekijän oman tarpeen mukaan.

Kirkkovuoden teemoista aiheiksi valikoituivat ne, jotka nousivat nuorille suunnatussa kyselyssä esille. Halusimme valita aiheet siten, että ne ovat lähellä nuorten elämää. Näin myös kirkkovuosi tuodaan lähemmäs nuoria heille luontevien aiheiden kautta.

8.3 Materiaalin testaaminen ja prosessin arviointi

Materiaalia (LIITE 3) testattiin eri seurakuntien nuorten sekä yhteisöpedagogi opiskelijoiden kanssa. Testaustilanteissa huomattiin mikä toiminnoissa on toimivaa ja mikä vaati kehittämistä. Saadun palautteen perusteella toimintoja kehitettiin eteenpäin. Osa materiaalista vaati merkittävimpiä muutoksia, kun taas toisissa riitti pienemmät parannukset. Kaikkea materiaalia ei pystytty testaamaan.

Materiaalin koostaminen, tuottaminen sekä suunnittelu osoittautui työn edetessä odotettua haastavammaksi. Nuorten kyselyiden pohjalta tulleet ideat ja halumme yhdistää erilaiset toiminnalliset menetelmät vaativat enemmän yhteen sovittamista, kuin olimme ajatelleet. Tästä huolimatta onnistuimme koostamaan toiminnallisen materiaalin yhdistäen kyselyt, Polku-toimintamallin, kirkkovuoden, erilaiset ohjauksen menetelmät sekä omat ajatuksemme.

Testaustilanteissa havaitsimme materiaalin testaamisen tärkeyden. Palautteen pohjalta huomasimme, että jokaisella nuorella on omat lähtökohtansa ja tietonsa kristinuskosta. Tämä loi oman haasteensa toiminnon muokkaamiseen siten, että jokainen pystyy osallistumaan omista lähtökohdistaan niin että toiminto tarjoaisi jokaiselle jotakin.

Toimintojen testaamisen kannalta olisi ollut hyvä, jos meillä olisi ollut yhteistyöseurakunta. Testipaikka ja nuoret olisivat olleet valmiina. Toisaalta vaihtuvat nuoret ja paikka antoivat laajemman kokemuksen siitä, että toiminto ei ole paikka tai seurakunta sidonnainen. Yhteistyöseurakunnan puuttuminen voi tilanteen, jossa kaikkia toiminnallisen osuuden toimintoja ei ole päästy kokeilemaan.

9 POHDINTA

Seurakunnan nuortenilloissa toiminnallisia menetelmiä hyödynnetään laajasti. Työhömmme luodut toiminnot ovat meidän itsemme kehittämisiä, vaikka menetelmät ja aiheet ovat jo tuttuja ja käytössä. Siinä suhteessa emme luoneet uutta nuortenilta runkoa, vaan työmme korostaa nuorteniltojen sisällön tärkeyttä. Materiaali yhdistää myös onnistuneen nuortenillan peruselementtejä. Toiminnallisten kokonaisuuksien luominen ja yhteensovittaminen polku-toimintamallin, sekä nuorten ja nuorisotyönohjaajien toiveiden kanssa loi omat haasteensa, mutta onnistui lopulta melko vaivattomasti.

Työmme tavoitteena oli kehittää kristillisiä nuorteniltoja. Uskomme, että työmme ansiosta voimme olla osaltamme tuomassa lisää erilaisia toiminnallisia menetelmiä sekä vaihtuvaa, merkityksellistä ohjelmaa seurakuntien nuorteniltoihin. Työmme ohjaavana tausta-ajatuksena oli korostaa seurakunnan nuorisotyön tarpeellisuutta ja tärkeyttä. Uskomme, että työmme tuo esille perustellusti sen, miksi nuorisotyötä on seurakunnissa tehtävä ja miksi nuortenilloilla on paikkansa.

Oman oppimisemme sekä ammatillisen identiteetin kehittymisemme kannalta työ on ollut hyvin opettavainen ja merkityksellinen. Työn myötä olemme oppineet hahmottamaan ja yhdistelemään erilaisia kokonaisuuksia sekä hyödyntämään erilaisia toiminnallisia menetelmiä erilaisten aiheiden käsitelyssä. Työ on myös antanut paljon eväitä omaan ohjaajuuteen sekä tavoitteellisen toiminnan suunnitteluun, luomiseen ja toteuttamiseen.

Kokonaisuudessaan opinnäytetyömme toiminnallisesta osuudesta muodostui sellainen kuin olimme suunnitelleet. Onnistuimme hyödyntämään laajasti erilaisia ohjauksen menetelmiä huomioiden erilaiset oppijat, nuorisotyönohjaajien ja nuorten toiveet, kirkkovuoden teemat sekä Polku-toimintamallin unohtamatta työmme taustalla ohjaavaa ajatusta siitä, että seurakunnan nuortenilta on merkittävässä roolissa osana kristillistä kasvatusta.

LÄHTEET

- 15-18 vuotiaan persoonallisuuden kehitys*. 2019. Saatavissa: <https://www.mll.fi/vanhemmille/lapsen-kasvu-ja-kehitys/15-18-v/15-18-vuotiaan-persoonallisuuden-kehitys/>. Viitattu 19.3.2022.
- Erikson, E.H. 1968. *Identity: Youth and crisis*. New York: Norton.
- Havighurst, R.J.1982. *Developmental tasks and education*. New York: Longman.
- Häkkinen, T. 2021. Nuorisotyön sosiaalipedagogiikka ja osallisuutta tukeva kasvatustajattelu. Teoksessa H. Kauppila (toim.) *Kasvu vapauteen. Nuorten rinnalla seurakunnassa*. Helsinki: Kirjapaja, 175–188.
- Häkkinen, T. 2021. Vapauttava ja uudistava kristillinen kasvatust. Teoksessa H. Kauppila (toim.) *Kasvu vapauteen. Nuorten rinnalla seurakunnassa*. Helsinki: Lasten keskus / LK-kirjat, 11-20.
- Kalliola, T., Kurki, A., Salmi, M., & Tamminen-Vesterbacka, T. 2010. *Matkalla ohjaajuuteen*. Helsinki: Kirjapaja.
- Karppinen, S J.A. 2007. Elämäyksestä kokemukseen ja oppimiseen. Teoksessa Latomaa T. (toim.) *Seikkaillen elämyksiä – seikkailukasvatuksen teoriaa ja sovelluksia*. Tampere: Juvenes Print. 79.
- Karppinen, S J.A., & Latomaa, T. 2015. *Seikkaillen elämyksiä III – Suomen seikkailupedagogiikka*. Vantaa: Hansaprint.
- Kauppila, H. 2021. Spiritualiteetin vaaliminen. Teoksessa H. Kauppila (toim.) *Kasvu vapauteen. Nuorten rinnalla seurakunnassa*. Helsinki: Kirjapaja, 132–146.
- Kauppila, H. & Kokkonen, J. 2021. Dialogin voima. Teoksessa H. Kauppila (toim.) *Kasvu vapauteen. Nuorten rinnalla seurakunnassa*. Helsinki: Kirjapaja, 160–171.
- Kauppila, R. 2007. Ihmisen tapa oppia – *Johdatus sosiokonstruktiviseen oppimiskäsitykseen*. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Kirkkohallitus. 2012. *Nuoret seurakuntalaisina*. Helsinki: Suomen ev. -lut, kirkon julkaisuja 2012:6. Saatavilla: <https://evl.fi/documents/1327140/51750376/Nuoret+seurakuntalaisina+-+kehitt%C3%A4misasiakirja.pdf/2bbd7ddc-10c1-8290-d1b1-dd812bfb48ec?t=1558512820000> . Viitattu 5.5.2022.
- Kirkkohallitus. 2017. *Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017*. Kuopio: Suomen ev.-lut. kirkon julkaisuja 60. Saatavilla: <https://evl.fi/documents/1327140/39461555/Suuri+Ihme+-+Rippikoulusuunnitelma+2017.pdf/758d0926-f7b9-3e63-bc2b-93ffaab30f90?t=1549006812000> .Viitattu 19.3.2022.

Kirkkohallitus. 2020. *Ovet auki – Suomen evankelis-luterilaisen kirkon strategia vuoteen 2026*. Saatavilla: <https://evl.fi/documents/1327140/52567038/Ev.lut.kirkko-strategia.pdf/9fb95410-78a0-6ace-a331-aa2c31b869c5?t=1600781363026> . Viitattu 19.3.2022.

Kirkkohallitus. 2021. *Polku. Vauvasta aikuiseksi seurakunnan yhteydessä*. Helsinki: Suomen ev.lut. kirkon julkaisuja 106. Saatavilla: <https://julkaisut.evl.fi/catalog/Tutkimukset%20ja%20julkaisut/r/4268/viewmode=previewview> . Viitattu 19.3.2022.

Kirkkohallitus. *Aamenesta öylättiin – kirkonsanasto*. Helsinki: Suomen ev.lut.kirkko. Saatavilla: <https://evl.fi/sanasto> . Viitattu: 18.4.2022.

Kirkkojärjestys. 8.11.1991/1055. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19931055> . Viitattu 19.3.2022.

Koivisto, J., Paalanen, H. & Siukonen, A. 2010. *Ihan sama. Eilen, tänään ja ikuisesti*. 10. Painos. Helsinki: Lasten Keskus Oy.

Köykkä, A. 2014. *Nuorisotyön alkeet ja jatko*. Helsinki: Lasten Keskus ja Kirjapaja Oy.

Lastensuojelulaki. 13.4.2007. 417/2007. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>. Viitattu 16.5.2022.

Launonen, P. 2008. Kasvattava ja palveleva kirkko – kristillinen lapsi- ja nuorisotyö historian murrosvaiheessa. Teoksessa J. Porkka (toim.) *Johdatus Kristilliseen kasvatukseen*. 2008. J. Porvoo: Lasten keskus / LK-Kirjat, 221–234.

Launonen, P & Pesonen, M. 2005. Koulutuksen haasteet – katekeetasta kasvatuksen ammattilaiseksi. Teoksessa T. Paananen & H. Tuominen (toim.) *Nuorisotyön käsikirja*. Helsinki: Kirjapaja Oy, 267–279.

Launonen, P. & Pesonen, M. 2005. Koulutuksen haasteet – katekeetasta kasvatuksen ammattilaiseksi. Teoksessa T. Paananen & H. Tuominen (toim.) *Nuorisotyön käsikirja*. Helsinki: Kirjapaja Oy, 267–279.

Leskisenoja, E. & Sandberg, E. 2019. *Positiivinen pedagogikka ja nuorten hyvinvointi*. Jyväskylä: PS-kustannus.

Levinson, D.J. 1978. *The seasons of a man's life*. New York: Knopf

Malkavaara, M. 2021. Kirkon nuorisotyön historia. Teoksessa H. Kauppila (toim.) *Kasvu vapauteen. Nuorten rinnalla seurakunnassa*. Helsinki: Kirjapaja, 21–81.

Malkavaara, M. 2021. Kirkon nuorisotyön teologia. Teoksessa H. Kauppila (toim.) *Kasvu vapauteen. Nuorten rinnalla seurakunnassa*. Helsinki: Kirjapaja, 81–89.

Muhonen, M. & Tirri, K. 2008. Mitä on kristillinen kasvatust? Teoksessa J. Porkka (toim.) *Johdatus Kristilliseen kasvatukseen*. 2008. Porvoo: Lasten keskus / LK-Kirjat, 63–82.

Nuorisolaki. 21.12.2016. 1285/2016. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>

Viitattu: 16.5.2022.

Nurmi, J-E., Ahonen, T., Lyytinen, H., Lyytinen, P., Pulkkinen, L. & Ruoppila, I. 2014. *Ihmisen psykologinen kehitys*. 5., uudistettu painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Paananen, T. 2005. Nuorteniltojen puolesta. Teoksessa T. Paananen & H. Tuominen (toim.) *Nuorisotyön käsikirja*. Helsinki: Kirjapaja Oy, 109–118.

Porkka, J. 2021. Kasvava nuori ja uskon yhteisöllisyys. Teoksessa H. Kauppila (toim.) *Kasvu vapau- teen. Nuorten rinnalla seurakunnassa*. Helsinki: Kirjapaja, 147–159.

Pruuki, H. 2008. Suuret korvat ja pieni suu – lähtökohtia nuorten sielunhoitoon. Teoksessa H. Pruuki (toim.) *Nuorten sielunhoidon käsikirja*. Helsinki: Lasten keskus Oy/LK-Kirjat, 9–20.

Pruuki, L. 1998. Oppiminen ja opetus rippikoulussa. Teoksessa A. Rissanen (toim.) *Kartalla. Rippi- koulutyön käsikirja*. Helsinki: Lasten keskus/LK-Kirjat, 255–301.

Poisui, P. & Rissanen, A. 1998. Rippikoulun suunnittelu. Teoksessa A. Rissanen (toim.) *Kartalla. Rippikoulutyön käsikirja*. Helsinki: Lasten keskus / LK-Kirjat, 193–253.

Pruuki, L. 2008. *Ilo opettaa. Tietoa, taitoa ja työkaluja*. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Riihimäki, N. 2005. Erilainen oppija. Teoksessa T. Paananen & H. Tuominen (toim.) *Nuorisotyön käsikirja*. Helsinki: Kirjapaja Oy, 189–213.

Räsänen, A. 2008. Kristillinen kasvatus teoriassa ja käytännössä. Teoksessa J. Porkka (toim.) *Johda- tus Kristilliseen kasvatukseen*. 2008. Porvoo: Lasten keskus / LK-Kirjat, 287–304.

Suomi Sanakirja. *Integroitua*. Saatavilla: <https://www.suomisanakirja.fi/integroitua>. Viitattu 18.4.2022.

Tieteen termipankki. *Filosofia:altruismi*. Saatavilla <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Filosofia:alt-ruismi>. Viitattu 18.4.2022.

Valtonen, M. & Häkkinen, T. 2021. Nuorisotyön kentät ja ammattilaiset. Teoksessa H. Kauppila (toim.) *Kasvu vapau- teen. Nuorten rinnalla seurakunnassa*. Helsinki: Kirjapaja, 99–114.

Pruuki, H. 2008. Suuret korvat ja pieni suu – lähtökohtia nuorten sielunhoitoon. Teoksessa H. Pruuki (toim.) *Nuorten sielunhoidon käsikirja*. Helsinki: Lasten keskus Oy/LK-Kirjat, 9–20.

Pruuki, L. 1998. Oppiminen ja opetus rippikoulussa. Teoksessa A. Rissanen (toim.) *Kartalla. Rippi- koulutyön käsikirja*. Helsinki: Lasten keskus/LK-Kirjat, 257–271.

Vappula, K. 2021. Polku vauvasta aikuiseksi kirkon yhteydessä. Teoksessa H. Kauppila (toim.) *Kasvu vapau- teen. Nuorten rinnalla seurakunnassa*. Helsinki: Kirjapaja, 189–200.

KYSELY NUORILLE NUORTENILLOISTA

1. Mikä nuortenilloissa on kivaa ja toimivaa

2. Mitä nuortenilloista puuttuu tai mitä muuttaisit?

3. Jos nuortenilloissa olisi jotain seuraavan tyylistä toimintaa, osallistuisitko?

- ☐ Näytelmä Raamatun kertomuksesta
- ☐ Leivontaa
- ☐ Erilaisia luovia menetelmiä (piirtämistä, maalaamista, muita kädentaitoja)
- ☐ Pakopeli
- ☐ Leikkejä ja pelejä
- ☐ Raamattuopetusta
- ☐ Musiikin ympärille rakentuvaa ohjelmaa (esim. karaoke, erilaisten soittimien soittamista)
- ☐ Elokuvan katsomista
- ☐ Jotain muuta, mitä? _____

4. Syysi osallistua tai olla osallistumatta nuorteniltoihin

5. Millainen olisi unelmiesi nuortenilta?

KYSELY NUORISOTYÖNOHJAAJILLE

1. Onko seurakunnassanne nuorteniltojen tapaista toimintaa?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

2. Mikäli on, niin millainen on illan tyypillinen runko ja millaista ohjelmaa ilta pitää sisällään?

3. Mikä illoissa on toimivaa?

4. Millaista toimintaa tai materiaalia kaipaisit nuorteniltoja ajatellen? Valitse mieleiset vaihtoehdot.

- ☐ Raamattuopetusta
- ☐ Erilaisia kädentaitoja
- ☐ Leikkejä / pelejä
- ☐ Musiikkia
- ☐ Näytelmiä tai erilaisia draamankeinoja
- ☐ Jotain muuta, mitä? _____

5. Millaista materiaalia kaipaisit ohjaajuutesi tueksi?

KIRKKOVUOSI KAVERIKSI

Nuorteniltamateriaali

SISÄLLYS

Alkusanat	
Adventti – lupaus	
Joulu – kiitos	
Kynttilänpäivä – valo	
Laskiainen – rakkaus	
Pääsiäinen – anteeksianto	
Helluntai – yhteys	
Luomakunnansunnuntai – luonto	
Juhannus – armo	
Apostolien päivä – kaksi tavallista kättä	
Mikkelinpäivä – turvapaikka	
Pyhäinpäivä – pelastus	
Tuomiosunnuntai – alku ja loppu	
Lähteet	
Liitteet	

ALKUSANAT

Tästä alkaa matka halki kirkkovuoden. Loimme opinnäytetyömme toiminnallisena osuutena 12 toimintoa nuorteniltoihin kirkkovuotta mukaillen. Työstämme löydät myös valmiita hartauksia sekä ideoita ja ajatuksia hartauden pitämiseen. Toiminnot ovat suunniteltu helposti lähestyttäväksi sekä nuoret, että nuorisotyönohjaajat huomioiden. Meille tulevana yhteisöpedagogeina ja kirkon nuorisotyönohjaajina oli tärkeää luoda materiaalia, joka palvelee mahdollisimman monia. Materiaalissa olemme pyrkineet ottamaan käyttöön laajasti erilaisia ohjauksen menetelmiä sekä sovittamaan yhteen nuorten ja nuorisotyönohjaajien toiveita siten, että ne sopivat yhteen kirkkovuoden eri teemojen kanssa.

Mukavia nuorteniltoja!
Elina, Oona-Mari ja Tanja

ADVENTTI - LUPAUS KRISTITYT JA RYÖVÄRIT

Adventin aika tuo meille lupauksen Jeesus lapsesta ja tulevaisuudesta. Elämää ja tulevaisuutta ohjaavat erilaiset ohjeet ja käskyt. Tämän pelin tarkoituksena on tuoda Kristinuskossa vaikuttavia käskyjä ja ohjeita nuorille tutummiksi.

Tarvitset:

- Kristityt ja ryövärit kortit, liite I

Pelin idea:

Pelaajat jaetaan kahteen joukkueeseen, ryöväreihin ja kristittyihin. Pelissä on ryöväreitä enintään 13, mutta ajatus on se, että kristittyjä on yhtä monta tai enemmän kuin ryöväreitä. Ryöväreiden tarkoitus on estää kristittyjä löytämästä käskyjä, jotka ohjaavat hyvään elämään (10 käskyä, rakkauden kaksoiskäsky, kultainen sääntö ja kaste- ja lähetyskäsky). Voittaja on se joukkue, jolla on enemmän käskyjä/ ohjeita hallussa pelin lopuksi.

Pelin kulku:

Kun pelaajat on jaettu kahteen joukkueeseen, annetaan ryöväreille 13 käskyä/ ohjetta hyvään elämään. Seuraavaksi ryövärit piilottavat saamansa käskyt/ ohjeet ennalta sovitulle alueelle, aikaa voi antaa esimerkiksi 5 minuuttia. Kun aika on kulunut ja 13 lappua piilotettu saavat kristityt lähteä etsimään niitä. Kun kristitty löytää käskyn ottaa hän sen mukaan ja vie sen ennalta määrättyyn paikkaan. Tämän jälkeen hän saa lähteä etsimään uutta käskyä. Käskyjä saa kuljettaa vain yhden kerrallaan, tämä koskee sekä kristittyjä, että ryöväreitä.

Kun pelin aikana ryöväri ja kristitty kohtaavat, ottavat he kivi – paperi – sakset, tämän kamppailun voittaja saa joko:

- Vinkin käskyn olinpaikasta, tai jo hävityn käskyn takaisin, jos hän on kristitty
 - Ryöväri voi antaa vinkin vain omasta piilottamastaan tai piilottamastaan käskyistä.

- Jo kertaalleen löydetyn käskyn, mikäli hän on ryöväri (jos yhtäkään käskyä ei ole vielä löydetty, ryöväri ei saa mitään).
 - Mikäli ryöväri voittaa kortin, on kristityn lähdettävä hänen mukaansa ja antamaan kortti hänelle!

Kun vastustaja haastaa sinut KPS kamppailuun, et saa paeta häntä. Samaa pelaajaa ei saa haastaa heti edellisen kamppailun jälkeen uudestaan, vaan välissä TÄYTYY haastaa joku toinen.

Kun ryöväri voittaa, vie hän voittamansa käskyn ennalta määrättyyn paikkaan, jonne ryövärit keräävät kaikki voittamansa käskyt. Pelin aikana ryövärit saavat kerran piilottaa uudestaan jo kertaalleen löydettyistä ne käskyt, jotka he ovat voittaneet itselleen.

Kumpikaan joukkue ei saa viedä toisten löytämiä käskyjä ilman lupaa! Ennen pelin alkua, ryöväreiden piilottaessa kortteja saavat he kuljettaa useampaa korttia kerrallaan, mikäli heitä on vähemmän kuin 13.

Ennen pelin alkua:

- Sopikaa kristittyjen ja ryöväreiden "tukikohdat" jonne he keräävät käskynsä
- Montako kertaa KPS pitää voittaa, jotta voittaa sen hetkisen kamppailun
- Aika, jonka jälkeen ryövärit saavat piilottaa uudestaan jo kertaalleen löydettyistä käskyistä itselleen voittamansa
- Pelin yleinen kesto

Pelin voittaminen:

Pelin voittaa se joukkue, jolla on pelin loputtua hallussaan enemmän käskyjä/ ohjeita. Eli kristityt voittavat, mikäli heillä on hallussaan kaikki tai yli puolet kaikista käskyistä. Ryövärit taas voittavat, mikäli heillä on hallussaan kaikki tai yli puolet kaikista käskyistä, tähän lasketaan myös piilossa olevat käskyt.

Ohjaajan vinkki vitonen

- Kristittyjen kannattaa sopia kuka tai ketkä etsivät mitäkin numeroa sekä pitää selvillä keneltä ryöväritä on kysytty jo vinkki käskyn olinpaikasta.
- Pelin loputtua voidaan lukea kortit läpi sekä keskustella niistä.
- Sopikaa säännöt KPS.

LUPAUSTEN LAATIKKO - HARTAUS

Tarvitset:

- Lupausten laatikko (eli mikä vaan laatikko)
- Kyniä
- Paperilappuja, joihin voi kirjoittaa

Tänään olemme etsineet ohjeita hyvään elämään. Näissä ohjeissa ja käskyissä korostuu seuraavat: tee niin kuin itse haluat sinua kohdeltavan, sekä olemme lähimmäisiä toisillemme. Teille on jaettu kynä ja paperi. Lapulle on tarkoitus kirjoittaa jokin hyvä asia tai teko, jonka olet tehnyt tänään tai kuluneen viikon aikana. Asian ei tarvitse olla ihmeellinen tai suuri, vaan se voi olla kehu, kotityö tai oven avaaminen toiselle. Kun olet keksinyt yhden hyvän teon tai asian, voit tuoda lappusi tähän lupausten laatikkoon. Halutessasi saat kirjoittaa myös useammalle paperille hyviä tekoja tai asioita. Mutta vain yksi asia yhteen lappuun.

Tämän nuortenillan aiheena on adventti. Ensimmäisenä adventtina juhlietaan Jeesusta, joka ratsastaa aasilla Jerusalemiin. Siellä hänet otettiin vastaan ilolla Hoosiannaa huutaen. Sana Hoosianna tarkoittaa auta, pelasta. Jeesus vastasi pyyntöön kuolemalla ristillä meidän syntien puolesta. Jeesuksen ristinkuolema on meille lupaus ikuisesta elämästä taivaassa. Meidät pelastaa yksin armo ja usko Jeesukseen.

Portaita on erilaisia, on liukuportaita, kapeita rappusia, kuntoportaita ja tikkaita. Jokaisen portaan askelma on erilainen ja vie meitä johonkin suuntaan, yleensä ylös tai alas. Ristin kuolema on hyvä vertauskuva portaista taivaaseen. Mutta entä jos loisisimme taivaan tänne meidän keskuuteemme. Jumala on antanut meille käytettäväksi ohjeet hyvään elämään. Noudattamalla kymmentä käskyä, rakkauden kaksoiskäskyä, kultaista sääntöä, sekä kaste- ja lähetyskäskyä meidän jokaisen voisi olla turvallisempi ja parempi olla. On selvää, että osaa käskyistä ja ohjeista on helpompi noudattaa kuin toisia, mutta hyvän elämän ohjeet ja teot voivat olla jotain muitakin kuin tänään opitut.

Siispä annan teille tehtävän. Hartauden alussa kirjoititte hyviä esimerkkejä siitä, millaisia nämä pienet teot voivat olla. Jokainen teistä saa tulla vuorollaan hakemaan yhden lapun täältä lupausten laatikosta. Hyvä teko tai ohje, joka lapussa lukee, on sinun kotiläksysi tulevalle viikolle. Näin me voimme jokainen toimia Jumalan käsinä ja osoittaa lähimmäisen rakkautta toinen toisillemme.

Rukous:

Rukoilemme siunausta tulevaan viikkoomme, jotta voisimme ja osaisimme toimia käsinäsi ja hyvän lähettiläinä. Kiitämme sinua lähimmäisistämme ja ohjeista, joiden avulla voimme toimia maailmassa paremmin. Kiitos lupauksesta ja ikuisesta elämästä, jonka olet laupeudessaasi suonut meille. Aamen.

JOULU - KIITOS PERHEENI

Jouluna juhlitaan Jeesuksen syntymää. Jeesuksen juuret alkavat Jerusalemissa, jossa hän syntyi seimeen. Mutta missä ovat sinun juuresi? Tässä nuortenillassa on ajatuksena pysähtyä omien juurien ja tärkeiden ihmisten äärelle. Jokaiselle nuorelle jaetaan oma sukupuu (liite 2) johon he merkitsevät alimmaiseen ruutuun itsensä, sen jälkeen vanhempansa ja isovanhempansa. Heidän lisäksi nuori voi täydentää sukupuuta itsellensä tärkeillä ihmisillä.

Tarvitset:

- jokaiselle nuorelle oman tulostetun sukupuun
- värikyniä

Toiminnon askelmerkit:

- Jokainen saa oman sukupuun ja täyttää sen
- Omien vanhempien ja isovanhempien lisäksi nuori piirtää itse lisää ruutuja, joihin hän täydentää itselleen tärkeitä sukulaisia ja perheenjäseniä (enot, sedät, tädit, kummit, sisarukset jne.)
- Täydentämiselle on hyvä antaa aikaa
- Kun sukupuut ovat valmiita, nuorisotyönohjaaja ohjaa nuoria piirtämään symboleja niiden ihmisten viereen, joita "väittäminen" koskee:

- ♥ Minulle erityisen tärkeä aikuinen (voi olla useampi)
- ★ Henkilö, jota minun on sanottu muistuttavan (luonne, ulkonäkö)
- ▲ Henkilö, jolla on luonteenpiirteitä, joista pidän
- ⚡ Henkilö, jolla on luonteenpiirteitä, joista en pidä
- 👤 Henkilö, jota pidän esikuvana
- ⚙️ Henkilöt, joihin voin luottaa ja puhua asioistani
- 💧 Henkilö, jota ikävöin
- Henkilö, johon minulla on erityinen side
- ☾ Henkilö, jonka kanssa vietän paljon aikaa
- Henkilö, joka on minulle etäinen

KESKUSTELTAVAA:

- Nuoret voivat halutessaan kertoa enemmän, miksi merkitsi minkäkin symbolin valitsemansa henkilön kohdalle. Keskusteluja voidaan käydä koko tehtävän ajan, jokaisen merkinnän välissä
- Nuorten kanssa voi yhdessä pohtia, millainen lähimmäinen itse on ja millaiseksi aikuiseksi haluaa kasvaa
- Nuoret voivat pohtia, millaiset piirteet yhdistävät niitä ihmisiä, joille he ovat piirtäneet samat symbolit omissa sukupuissaan
- Yhdessä on myös hyvä pohtia, millaiset piirteet ovat ominaisia henkilöille, joita nuoret pitävät esikuvinaan
- Mikäli keskustelua ei synny, voivat nuoret vaihtoehtoisesti esitellä sukupuunsa kaverille tehtävän jälkeen

PERHE - HARTAUS

Hartaudessa voidaan lukea Jouluevankeliumi (Luuk. 2: 1-20). Hartaus myös voidaan pitää seimen äärellä

Millainen sinun perheesi on? Entä ystäväsi perheet?

Varmaan huomaat, että meidän jokaisen perhe ja tukiverkko ovat erilaisia. Myös perheen merkitys on erilainen meille jokaiselle. Koostuipa perheemme millaisista ihmisistä tahansa, on se silti arvokas, tärkeä ja osa Jumalan suunnitelmaa.

Ei Jeesuksenkaan perhe ollut rikas. Hän oli puusepän poika ja syntyi vaatimattomaan talliin. Näistä lähtökohdista huolimatta hänestä kasvoi kaikkien tuntema ihminen. Perhe luo meille edellytykset ja antaa suuntaa elämälle. Tästä suunnasta voi kuitenkin poiketa ja jokainen meistä voi luoda itse oman elämänsä.

Ohjaajan vinkki vitonen

- Perhesuhteet voivat olla kipeitä tai hankalia - muistuta nuoria, että kaikkia mieleen tulevia ihmisiä ei tarvitse merkitä, eikä symboleja ole pakko piirtää.
- Työskentely voi tapahtua myös ilman välissä käytäviä keskusteluja.

Entä oletko koskaan ajatellut, että myös Jeesus voisi olla osa perhettäsi. Perhe ja tukiverkkomme voi koostua muistakin ihmisistä, kuin niistä, jotka ovat sukulaisiamme. Monesti miellämme vain sukulaisemme osaksi perhettä tai tukiverkkoa. On kuitenkin tärkeää löytää elämään luotettavia ja turvallisia aikuisia. Jeesus voisi olla yksi heistä. Hän ei koskaan hylkää sinua ja kuuntelee ja kuulee sen pienimmänkin huokauksen.

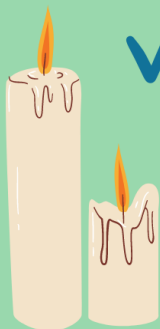
Perheeseen ja lähipiiriin liittyvät asiat voivat joskus olla sellaisia, joita on vaikea käsitellä. Tämän takia olisi tärkeää, että meillä jokaisella olisi joku turvallinen aikuinen kenelle puhua. Ajattelisin asiaa myös niin, että turvallista aikuista tarvitaan myös silloin, kun kerrottavana olisi iloisia ja kivoja asioita. Mutta se, mitä perhe ja tukiverkkomme meille merkitsevät ja keistä se rakentuu, on oma päätöksemme. Lähipiirimme ihmiset voivat olla tänä päivänä hyvinkin eri ihmisiä, kuin silloin kun olimme lapsia. Tärkeintä kuitenkin olisi, että jokaisella olisi joku jolle puhua.

Rukous:

Hyvä Jumalani, kiitos perheestä ja tukiverkostani.
Kiitos myös siitä, että Jeesus voi olla osana tukiverkkoani. Toivomme, että mahdollisimman moni voisi löytää Jeesuksen osaksi tukiverkkoaan. Siunaa perheitämme sekä läheisiämme. Aamen.

KYNTTILÄNPÄIVÄ - VALO VALOKUVASUUNNITUS

Tarvitset:

1. Symbolit joka ryhmälle/ nuorelle
2. "passi"
3. Kynät

Ajatuksena on, että luodaan kirkko tutuksi ja helposti lähestyttävämmäksi nuorille. Tarkoituksena on se, että nuoret ottavat etsittävät kuvat itse. Nuori voi itse valita mistä päin kirkkoa kuvan ottaa. Nuorelle jaetaan:

1. Jokin pahvista tai paperista askarreltu symboli, esimerkiksi kynttilä, jossa on numero (symboleissa tulee olla eri numerot).
2. Passit ja kynät. Passeihin merkitään jo löydettyt kuvat.

Symbolin tarkoituksena on toimia merkinä ja olla osa nuorten ottamaa kuvaa. Kuvassa on oltava jotain, mistä kyseisen paikan tunnistaa, esimerkiksi valkoista seinää vasten otettu kuva ei käy.

Kun nuoret ovat saaneet kuvat otettua ja aika on kulunut, saapuvat he takaisin lähtöpiisteeseen ja lähettävät ottamansa kuvat ohjaajalle. Ensimmäisenä tehtävänä nuori rastittaa passistaan sen numeron kohdalla olevan ruudun, mikä on hänen symbolissaan. Tämän jälkeen ohjaaja antaa jokaiselle nuorelle yhden, toisen ottaman kuvan etsittäväksi.

Nuoren lähtiessä etsimään saamaansa kuvaa, ottaa hän mukaansa symbolinsa, kynän sekä passin ja puhelimen. Kun nuori löytää hänelle näytetyn kuvan paikan, ottaa hän uuden kuvan paikasta puhelimellansa oman symbolin kanssa. Tämän jälkeen hän lähtee näyttämään kuvaa löytämästään paikasta ohjaajalle (tätä kuvaa ei kuitenkaan tarvitse lähettää ohjaajalle). Ohjaaja tarkistaa kuvan, jonka jälkeen nuori saa rastittaa passistaan etsimänsä numeron kohdalla olevan ruudun. Nyt nuorelle voi antaa uuden kuvan etsittäväksi. Tätä voidaan jatkaa niin kauan, että jokainen on löytänyt kaikki etsittävät kuvat.

Halutessaan toiminnon voi viedä myös ulos ajatuksella "luonto on minun kirkkoni". Tällöin nuoria voi haastaa ajattelemaan, sekä ottamaan sellaisia kuvia, jotka vastaavat "luonto on minun kirkkoni" ajatusta.

Kun kaikki kuvien paikat on löydetty sekä passit on täytetty, voidaan nuorten kanssa käydä keskustelua:

- Millaisia paikkoja kirkosta löytyi?
- Löytyikö kirkosta jotain yllättävää tai uutta?
- Oliko jotain tuttua?
- Puuttuiko kirkosta jotain?
- Millainen olisi sinun kirkkosi?

Ohjaajan vinkki vitonen

- Kerro nuorille mahdolliset rajat. Onko kirkossa jokin paikka, minne ei saa mennä?
- Pohdi sopiva aika kuvien ottamiselle.
- Nuorten määrästä riippuen he voivat työskennellä joko yksin, pareittain tai pienryhmissä.
- Mikäli toiminnon siirtää muualle kuin kirkkoon, kannattaa kysymykset muuttaa ympäristöön sopiviksi.

VALONA PIMEYDESSÄ - HARTAUS

Luetaan Joh. 8: 12

Jokaista meistä on varmasti joskus jännittänyt tai pelottanut, kun on kulkenut yksin pimeässä. Jokainen varjo on saanut täysin uudenlaisen kuvan ja mielikuvitus tekee kunnolla kepposia. Joillekin kokemus voi olla ihan vain, että yöllä jääkaapille hiippaillessa onnistuu astumaan jonkun tavaran päälle ja sitten muuten sattuu. Jeesus on luvannut kulkea meidän rinnalla, jottemme koskaan kulkisi pimeässä yksin. Hän pitelee meitä kädestä ja ohjaa meitä paimensauvallaan turvaan, jotta emme kompastu tai kaadu. Jeesus toimii pimeydessä valonkattaisijana. On paljon helpompaa, kun valot ovat päällä, koska silloin näkee minne on menossa.

Kirkko toimii meillä valon tuojana. Se on paikka minne voi tulla hiljentymään ja laittamaan aivot narikkaan. Maailmassa tapahtuu koko ajan joitain, ja sosiaalinen media on täynnä uutisia ja trendejä, joita seurata. Joskus on vain hyvä pysähtyä ja miettiä kuka on sen kaiken ulkopuolella. Minne minä kuulun? Mistä löydän valon? Kirkko voi tuntua vieraalta ja kaukaiselta. Kirkko tuntuu jo paikkana niin pyhältä, että miten minä tavallisena tallaajana voisin edes tulla sinne.

Kirkko kuuluu meille jokaiselle, vauvasta vaariin. Kirkon kuuluu siis myös näyttää siltä. Pohdimme tänään sitä millainen olisi sinun kirkko. Mitä sinne kuuluu? Miltä se näyttää? Kirkko on siellä missä seurakunta.

Se voi olla paikka, josta voit löytää paikan, minne kuulut.

Rukous:

Rakas Taivaan Isä kiitos, että toimit valonamme maailmassa. Johdata meitä pysymään oikealla polulla. Kiitos siitä, että kuljet kanssamme kaikki päivät maailman loppuun asti. Aamen.

Ajatuksena on, että nuoret toteuttavat näytelmiä Raamatunkohtien pohjalta. Kertomuksien olisi hyvä olla rakkaus, ystävyys ja ihmissuhteet teemaisia.

Toiminnon askelmerkit:

- Nuoret jaetaan ryhmiin
- Jokaiselle ryhmälle annetaan jokin Raamatunkohta/kertomus. Kohtien valinta voi tapahtua ohjaajan toimesta tai nuoret voivat valita itse mieleisensä kertomuksen
- Näytelmien ei ole tarkoitus olla sanasta-sanaan valittu Raamatun kohta, vaan se toimii inspiraationa
- Näytelmissä nuoret voivat tuoda esille valitun kohdan herättämiä ajatuksia, tunteita ja tilanteita, jotka ovat osa nuorten omaa elämää
- Näytelmän valmisteluun on hyvä varata aikaa, jotta nuoret ehtivät suunnitella ja harjoitella esityksensä
- Lopuksi jokainen ryhmä vuorollaan esittää näytelmänsä toisilleen

Ohjaajan vinkki vitonen

- Näytelmien ei tarvitse esittää valittua Raamatun kohtaa tai kertomusta täysin: nuoret voivat tuoda omia tulkintojaan esitykseen mukaan.
- Esimerkkikohtia: Sananl. 17:17, Joh. 15:13, I. Kor. 15:33, Matt. 7:12, Luuk. 6:35, I. Joh. 4:9, Mark. 12:31, I. Kor. 10:24, I. Piet. 3:10-11, I. Kor. 13:6-7

AJATUKSIA HARTauteen

- Nuoret voisivat rakentaa hartauden yhdessä Draaman kautta
- Teemoja, joita nostaa hartauteen:
 1. Rakkaus
 2. Ystävyys
 3. Jumalan rakkaus
 4. Yksinäisyys
 5. Jeesus meidän ystävä

PÄÄSIÄINEN - ANTEEKSIANTO MUNAJAHTI

Tarvitset:

- Suklaamunia
- Liitteenä 3 olevat Raamatun kertomukset

Tässä on tarkoitus yhdistää perinteinen munajahti, sekä pääsiäisen ajan kertomukset. Tässä toiminnossa nuorten on tehtävä munien etsinnän jälkeen yhteistyötä. Liitteisiin on tehty kolme eri tekstiä, jotka voidaan pilkkoa pienempiin osiin ja kiinnittää piilotettaviin muniin. Ohjaaja neuvoa nuoria etsimään X määrän munia, joihin on kiinnitetty lappu.

Munat löydettyään nuoret palaavat ohjaajan luokse. Kun kaikki piilotetut suklaamunat ovat löydetty, saavat nuoret yhdessä lähteä lukemaan ja yhdistelemään omia lappujaan niin, että niistä saadaan rakennettua yhdessä pääsiäisen ajan tapahtumia. Mikäli käytät useampaa Raamatun kertomusta, kannattaa asiasta mainita nuorille.

Kun Raamatun kertomus tai kertomukset on saatu koottua kokonaisiksi, käydään ne yhdessä läpi nuorten kanssa.

AJATUKSIA HARTauteen

- Mitä risti symboloi?
- Jumalan suuri rakkaus
- Syntienanteeksi antaminen
- Omatunto kolkuttaa?
- Jeesus elämäne esikuva

HELLUNTAI - YHTEYS EHTOOLLISLEIPÄ

Ehtoollisen vietto on yksi uskonelämän hoitamisen peruspilareista ja toinen luterilaisen kirkon sakramenteista. Ehtoollisen vietossa korostuu yhteys Jeesukseen. Illan toimintona on ehtoollisleivän leipominen yhdessä nuorten kanssa.

Ehtoollisleivän ohje:

- 900-1000g Graham- tai muita jauhoja
- 2 tl Leivinjauhetta
- Ripaus suolaa
- 0,5 dl Öljyä
- 1,5 dl Hunajaa
- 1,5 dl Maitoa
- 4 dl Vettä

Sekoita nesteet keskenään ja lisää sekaan kuivat aineet. Taikinaa ei tarvitse vaivata. Kaulitse taikina noin yhden sentin paksuiseksi levyksi leivinpaperin päälle uunipellille. Paista uunissa **200** asteessa **15-20** minuuttia.

Paistamisen jälkeen leivän on hyvä antaa jäähtyä. Jäähtyneen leivän voi murtaa valmiiksi paloiksi ehtoolliselle tai murtaa ehtoollisen yhteydessä.

AJATUKSIA HARTauteen

- Hartautena toimii ehtoollisen vietto yhdessä nuorten kanssa.
- Öylättinä toimisi aiemmin illan aikana leivottu ehtoollisleipä.
- Ehtoollishetki suunniteltaisiin yhdessä nuorten kanssa niin, että jokainen tulisi osaksi jotain vastuuryhmää.
- Vastuuryhmiä voivat olla esimerkiksi:
 1. Kanttoriryhmä
 2. Suntioryhmä
 3. Rukous ja Raamatunluku ryhmä
 4. Puhe/ saarnaryhmä

Ohjaajan vinkki vitonen

- Ohjeesta tulee noin yhden pellin verran.
- Mieti leivottavan leivän määrä nuorten-illan osallistujamäärälle sopivaksi.

LUOMAKUNNAN SUNNUNTAI - LUONTO METSÄRETKEI

Ajatuksena on, että nuoret pääsevät mukaan toiminnan suunnitteluun.

Ihmisellä on vastuu kantaa huolta luomakunnasta, jonka Jumala on luonut. Metsäretken ajatuksena on, että nuoret oppivat kantamaan vastuuta ja pitämään huolta niin itsestään, ympäristöstään kuin muistakin ihmisistä.

- Suunnitelkaa yhdessä nuorten kanssa retki metsään, tai muuhun sopivaan kohteeseen lähialueella. Paikkaa valitessa on hyvä pitää ajatus "luonto on minun kirkkoni".
- Ennen varsinaista retkeä on hyvä käyttää aikaa suunnitteluun yhdessä nuorten kanssa. Tämä voi tapahtua esimerkiksi ennen retkeä järjestettävässä nuortenillassa.
- Tarkoitus on, että nuoret saavat olla mukana niin suunnittelemassa, kuin toteuttamassakin retkeä.

Nuorisotyönohjaajan on kuitenkin hyvä antaa raamit, joiden puitteissa retki ja toiminta voidaan järjestää.

Ohjaa nuoria suunnittelemaan:

- Mihin retki tehdään (Mikäli nuorten on vaikea keksiä tai päättää kohde, voi nuorisotyönohjaaja antaa muutamia vaihtoehtoja, joista nuoret voivat valita tai äänestää)
- Miten retkipaikalle saavutaan (kävellen, pyörällä, kyyditys)
- Retken ohjelma (leikit, pelit jne)
- Ruokailu (mitä syödään, miten valmistetaan)
- Mitä pakataan mukaan (lisävaatteet, soittimet jne)
- Retken kesto
- Retken ohjelmaan voi sisällyttää alttarin rakentamisen ajatuksella "luonto on minun kirkkoni"
- Nuoret voivat rakentaa joko yksin tai yhdessä oman alttarin luontoa kunnioittaen.
- Altartaria voi hyödyntää hartaushetkessä

AJATUKSIA HARTauteen

- Luomakunnan arvokkuus ja ainutlaatuisuus
- luonnon kunnioittaminen
- toisten ja itsensä kunnioittaminen sekä arvostus
- hartaudeksi riittää myös hiljentyminen luonnon ääreen

Ohjaajan vinkki vitonen

- Nuorille on tärkeä korostaa, ettei mitään elävää saa repiä irti (alttarin rakentaminen).
- Retkeä on hyvä suunnitella ja pohtia jo etukäteen yhdessä nuorten kanssa.
- Mikäli suunnittelu tuottaa haasteita ohjaajan on hyvä auttaa alkuun vinkkaamalla sopivasta retkikohteesta, - ruuasta tai ohjelmasta.

JUHANNUS - ARMO MUNAKAMU

Tarvitset

- Kananmunia, jokaiselle osallistuvalla nuorelle
- Maaleja ja maalaustarvikkeita / tusseja munien maalaamista varten
- Paperia ja kyniä

Juhannus on Johannes Kastajan juhla ja tämän takia teemana on armo ja sen myötä kaste. Kaikki alkaa kasteesta. Tässä illassa rakennetaan tulevaisuutta "munakamun" kautta. Nuoret pääsevät miettimään elämää, jonkun toisen silmin, tässä tapauksessa heidän munakamun kautta.

Nuorille annetaan jokaiselle oma "munakamu", jonka he saavat vapaasti nimetä. Halutessaan voidaan järjestää myös pienimuotoinen kastejuhla. Tämän jälkeen nuoret voivat maalata tai tusseilla värittää munakamulle silmät ja suun, sekä koristella vapaasti haluamansa näköiseksi.

Tämän jälkeen alkaa elämän rakentaminen. Tila kannattaa olla sellainen missä pääsee liikkumaan. Ajatuksena on, että nuoret vaihtaisivat omien valintojensa mukaan pöytää tai porukkaa. Nuoret sekoittuisivat, mutta se myös näyttäisi kuinka kaveripiirit muun muassa rakentuvat. Tarkoituksena on, että nuoret aina uudessa pöydässä esittelisivät oman munakamunsa.

Harjoituksen voi tehdä myös yksilötyönä eli nuoret pohtisivat ja mahdollisesti kirjoittaisivat tai piirtäisivät ajatuksia ylös, mitä kysymykset herättävät. Seuraavalla sivulla tarkemmat ohjeet toimintoon.

AJATUKSIA HARTauteen

- Mikä on elämän tarkoitus?
- Kuka minä olen?
- Olemme ainutlaatuisia
- Oman polun löytäminen

Miten homma etenee?

Ohjaaja ohjeistaa nuoret nimeämään munakamun. Sen jälkeen halutessaan voi järjestää kastejuhlan. Jos ei, voi siirtyä seuraavaan vaiheeseen, joka on munien maalaaminen. Jos niitä maalataan, eikä esimerkiksi tusseilla väritetä, munat jäävät märiksi. Tällöin on hyvä jättää munat kuivumaan ja ilman niitä tehdä harjoitus.

Munakamu on aloittanut koulun ja häntä kohtaa monenlaiset uudet kuviot. Nuorille voi ensiksi antaa aikaa pohtia millainen munakamu on ja millaisia ystäviä tai harrastuksia tällä voisi olla. Sen jälkeen tarkoituksena on heittää kysymyksiä kumpi vai kampi tyylillä eli tykkääkö munakamu ananaksesta pitsassa vai ei tai tykkääkö munakamu enemmän lukea vai kuunnella musiikkia. Viisi mielipidekysymystä on hyvä määrä ja sen jälkeen voi siirtyä seuraavaan osioon.

Rippikoulu on alkamassa, mutta haluaako munakamu osallistua siihen? Nuorille on hyvä antaa pohdittavaksi, käykö munakamu rippikoulua vai ei. Hetken miettimisen jälkeen jatketaan kumpi vai kampi kysymyksillä. Meneekö riparille vai ei? Rippileiri vai ei? Isoskoulutus kyllä vai ei? Jokaisen kysymyksen kohdalla olisi hyvä käydä vähän läpi ketä on samassa porukassa. Tämän jälkeen siirrytään taas seuraavaan pohdintaan.

Elämä odottaa edessä päin. Yläkoulu on loppuillaan ja mietinnässä on minne nyt tai mitä ysin jälkeen? Oppivelvollisuus velvoittaa, jotain valitsemaan, mutta mitä? Mitä munakamu haluaa tehdä isona? Sitä nuorten olisi hyvä miettiä. Tässä vaiheessa ei enää tehdä mielipide kysymyksiä vaan rauhoitutaan omalle paikalle. Jokaiselle annetaan paperi, jolle he voivat piirtää tai kuvailla minkälaisen talon munakamu haluaa. Siihen piirretään myös millainen tämän perhe on ja keitä siihen kuuluu.

Ohjaajan vinkki vitonen

- Kananmunat voivat hajota. Tähän ratkaisu voi olla munien keittäminen, puhaltaminen tai korvata oikeat kananmunat suklaamunilla tai styroksimunilla.
- On tärkeää huomioida minkälaisia nimiä munakamulle voi antaa, ettei tule hävyttömyyksiä, eikä ketään ei kiusata
- Aihe voi herättää hilpeyttä
- Jokaisen kyllä - ei kysymyksen jälkeen liikutaan

APOSTOLIEN PÄIVÄ - KAKSI TAVALLISTA KÄTTÄ

KIRJE TÄÄLTÄ SINNE

Tässä nuortenillassa pohditaan lähetystyötä. Mitä mielikuvia se meissä herättää ja mitä ajattelemme lähetystyön olevan. Saatetaan ajatella, että lähetystyötä tehdään kaukana kotoa ja ensimmäisenä saattaa tulla mieleen humanitaarinen apu. Nämäkin mielenyhtymät ovat aivan oikeita, mutta lähetystyön ytimessä on myös kirkon missio ja evankeliumin eteenpäin vieminen.

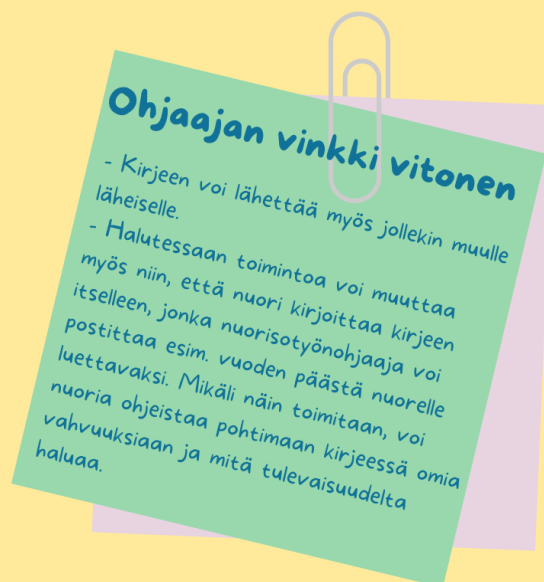
Tässä nuortenillassa käännetään katse lähellä apua tarvitseviin ja yksinäisiin. Nuorten tehtävänä on kirjoittaa kirje esimerkiksi yksinäiselle vanhukselle tai jollekulle tuttavalleen. Ajatuksena on ilahduttaa lähimmäistä ja toimia kahtena tavallisena kätenä.

Hyvän lisän iltaan tuo, jos seurakunnan lähetys sihteeri vierailee kertomassa nuorille työstään. Lisäksi lähetys sihteerin kanssa voi pohtia kuka/ketkä ilahtuisivat kirjeestä.

Toiminnon askelmerkit:

- Ennen kirjeen kirjoittamista on hyvä sopia yhdessä lähetetäänkö kaikkien kirjeet esimerkiksi vanhainkotiin vai antavatko nuoret itse kirjeet valitsemilleen henkilöille
- Kirjeen sisällöistä voidaan sopia yhteisesti, tai jokainen voi päättää itse, mistä haluaa kirjoittaa
- Kirjeen sisällössä käsiteltävät asiat voivat olla tavallisia arkeen liittyviä asioita, ajankohtaisiin tapahtumiin tai uutisiin liittyviä pohdintoja
- Valmiit kirjeet suljetaan kirjekuoriin ja tarvittaessa postitetaan eteenpäin

RIITÄNKÖ MINÄ? - HARTAUS

Monesti tulee pohdittua, olenko riittävän hyvä, osanko minä, tai voinko minä? Näitä kysymyksiä pohditaan ehkä välillä liiankin usein. Mutta miksi? Ajattelisin asian olevan itsestään selvä, jokainen meistä riittää sellaisenaan kuin on. Vaikka mieli tekee joskus kepposia ja syöttää mieleemme myrkyllisiä ajatuksia itsestämme, olemme silti riittäviä ja hyviä sellaisenaan kuin olemme.

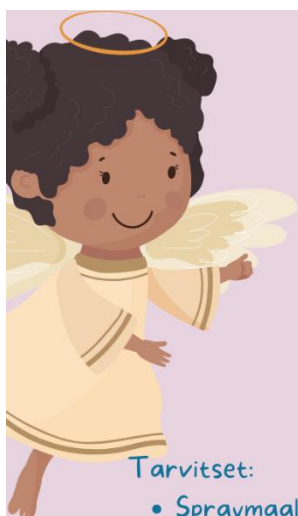
Psalmissa 139 jakeessa 14 sanotaan "Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä. Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.". Kyseinen Raamatunkohta kiteyttää hyvin sen, että jokainen meistä on riittävän hyvä sellaisenaan. Vaikka emme kykene aina tekemään kaikkea mitä haluaisimme, voimme silti tehdä parhaamme ja se riittää. Aina ei ole pakko saada 10 kokeesta, onnistua urheilu suorituksessa paremmin kuin viimeksi tai olla sellainen ystävä, joka aina laittaa muut omien tarpeiden edelle.

Jumala on luonut ihmisen kuvakseen ja näin voimme toimia hänen käsinään maailmassa. Jumalan käsinä ei aina tarvitse tehdä jotain suurta ja mahtipontista, myös pienet asiat riittävät. Kirjoitimme tänään kirjeitä, huomasit varmaan, että aika pienellä vaivalla sai tehtyä kivan ja varmasti toisen päivää piristävän kirjeen? Juuri tällaisia ovat ne pienet hyvät teot, joita voimme Jumalan käsinä tehdä. Myös nämä pienet teot riittävät. Sinä riität juuri sellaisena kuin olet, eikä sinun tarvitse yrittää enempää kuin olet.

Rukous:

Hyvä Jumala kiitos siitä, että olet luonut meidät kuvaksesi ja käsiksesi maan päälle. On hienoa päästä tekemään hyvää. Pyydämme siunausta niille, jotka kaipaavat hyviä tekojasi ja sinun läsnäoloasi. Auta meitä myös ymmärtämään, että riitämme juuri tällaisina kuin olemme. Aamen.

MIKKELIN PÄIVÄ - TURVAPAikka MISTÄ SAAN TURVAN?

Tarvitset:

- Spraymaaleja
- Maalauslustoja, esim. vanerilevyjä

Illan teemana on turvapaikka. Meidän jokaisen on joskus hyvä pohtia mikä on meidän turvapaikkamme, tai kuka/ mikä luo turvallisuuden tunnetta.

Nuorille annetaan vapaat kädet valita, millaisen työn he toteuttavat. Tarkoituksena on spraymaaleja käyttäen maalata kuva esimerkiksi Raamatusta löytyvästä jakeesta, joka luo turvallisuuden tunnetta maalauslustalle.

Turvaa voi luoda monenlaiset asiat. Nuorten kanssa on hyvä pohtia niitä asioita, jotka luovat heille turvaa. Myös kristinuskossa turvaa tuovista asioista on hyvä keskustella sekä haastaa nuoria ajattelemaan, mikä juuri heille tuo turvaa.

Työ voidaan toteuttaa joko yksilötyönä tai pienissä ryhmissä.

Ohjaajan vinkki vitonen

- Spray maaleilla maalatessa on hyvä ottaa huomioon, missä maalaaminen tapahtuu. Suojaa tilaa ja vaatteet tarpeen mukaan.
- Tässä toiminnossa vain taivas on rajana. Nuoria kannattaa muistuttaa siitä, että maalattavassa kuvassa voi olla myös muuta "materiaalia" kuin maalia. Esim. tulostettu kuva aiheeseen liittyen.

TURVAPAIKKANI - HARTAUS

Hartauden tarkoituksena on olla rauhallinen. Tila, jossa hartaus pidetään voisi olla mukava ja siellä voisi olla mahdollisuus maata ja ottaa itselleen mieleinen asento.

Lue Psalmi 23.

Millainen on sinun turvapaikkasi tai mikä on sellainen paikka, jossa koet olosi turvalliseksi ja saat levätä? Voit miettiä tätä nyt hetken mielessäsi. Turvapaikan ei tarvitse olla mikään ihmeellinen, riittää vain, että se on paikka, jossa koet turvallisuuden tunnetta. Se voi esimerkiksi olla oma huoneesi, kotisi, perheen mökki, metsä tai ihan mikä vaan sinulle tuttu paikka.

Voit nyt sulkea silmät, hengittää rauhallisesti ja kuvitella itsesi kyseiseen paikkaan. Ajattele, että on rauhallinen ja lämmin sää... Et tunne huolta tai murhetta... Saat vain levätä... Huomaat myös, että et ole turvapaikassasi yksin... Siellä on joku... Tämä joku on Jeesus... Hän on kulkenut sinun kanssasi koko päivän ja tullut mukaasi turvalliseen paikkaasi... Jutustelet Hänelle niitä näitä, kerrot päivän kulustasi, murheistasi tai mitä mieleesi sattuu tulemaan... Asian vakavuudella ei ole merkitystä, pääasia on se, että huomaat keskustelun Hänen kanssaan olevan helppoa. Aika lentää kuin siivillä jutustelun lomassa... Pian huomaat, että sinun on lähdettävä jo toisaalle, mutta kerrot Jeesukselle vielä palaavasi takasin.

Turvallisuuden tunne on meille jokaiselle perustarve. En tiedä huomasitko, mutta on paljon mukavampi olla, kun ei tarvitse pelätä. Saa olla rauhassa omassa turvapaikassaan. Kuten myös saatoit huomata turvapaikan ei tarvitse olla mikään ihmeellinen. Sen ei myöskään tarvitse olla mikään fyysinen ja tarkka paikka, vaan se voi olla vain jossain, jossa on turvallista ja voit tuntea Jeesuksen läsnäolon. Pelkkä Hänen läsnäolonsa saattaa tuoda sinulle turvallisuuden tunnetta.

Rukous:

Rakas, Taivaan Isä kiitos siitä, että olet turvani ja kallioni, jossa voin levätä. Siunaa niitä, jotka eivät syystä tai toisesta ole löytänyt vielä sinun turvapaikkaasi. Anna meille voimia jaksaa aina silloin, kun emme pysty pysähtymään ja lepäämään.

Aamen.

PYHÄINPÄIVÄ - PELASTUS VAIHTO MAALAUUS

Tarkoituksena on käsitellä kuoleman herättämiä tunteita maalaamisen kautta.

- Jokainen nuori tarvitsee itsellensä maalaustarvikkeet sekä -pohjan.
- Ohjaaja laittaa työskentelyn taustalle sopivaa musiikkia soimaan. Musiikki voi olla esimerkiksi kuolemaa käsitteleviä kappaleita tai vain instrumentaalista musiikkia
- Jokainen nuori maalaa alustallensa aiheen ja musiikin herättämiä tunteita
- Maalaamiseen voi antaa aikaa esimerkiksi 3min, jonka jälkeen nuoret antavat työnsä seuraavalle
- Tarkoituksena on, että nuoret täydentävät toisten töitä
- Työskentely on yksilötyöskentelyä, vaikka alustat kiertävät jokaisella osallistujalla toiminnon aikana
- Työskentelyn lopuksi nuorelle palautuu se alusta, johon hän on aloittanut maalaamisen
- Lopuksi työt voidaan koota yhteen, jolloin niistä saadaan aikaan yksi yhtenäinen työ

Toiminnon askelmerkit:

- Jokainen nuori saa itselleen maalaustarvikkeet ja -alustan, jonka jälkeen nuori kirjoittaa pohjansa taakse oman nimensä
- Ohjaaja laittaa taustalle soimaan aiheeseen sopivaa musiikkia. Nuoret voivat aloittaa maalaamisen. Tähän voi antaa aikaa noin 3 minuuttia
- Ajan loputtua nuoret antavat työnsä seuraavalle. Kiertojärjestys on hyviä sopia ennen työskentelyn aloittamista
- Kun töitä on vaihdettu, alkaa aika alusta. Nuori jatkaa työskentelyä tauluun, jonka hän saa vaihdossa
- Töitä kierrätetään niin kauan, että nuori saa takaisin oman työnsä, josta maalaaminen on aloitettu

**MUSIIKKIA TYÖSKENTELYN
TAUSTALLE**

- Samuli Putro - Tuhkaa korulippaassa
- Samuli Putro - Mitäpä jos
- Juhani Tikkanen - terveisiä taivaasta
- Gospostolit - sä olet poissa
- KLS - 12.9.1986 24.6.2010
- KLS - rikki
- Idän Ihmeet - lähdönaika

Ohjaajan vinkki vitonen

- Mikäli maalausten siirtäminen on haastavaa, voidaan työskentely järjestää pöydän ääressä siten, että nuoret vaihtavat paikkoja.
- Sopikaa maalauspaikat siten, että maalauksen siirtäminen tai paikan vaihtaminen on mahdollisimman helppoa.
- Suhteuta yhden työn maalaamiseen käytettävä aika, osallistujien määrä, sekä paperin/alustan koko.

AJATUKSIA TAIVAASTA - HARTAUS

Tarvitset:

- Paperilappuja
- Kyniä

Mikä kuolema on? Onko se musta mörkö, joka vie rakkaimmat mukanaan? Vai pakollinen paha tässä maailmassa? Se voi olla näitä molempia ja paljon muuta. Kuolema voi tuntua todella pelottavalta asialta, sillä se tuntuu niin kaukaiselta, vaikka samaan aikaan se koskettaa meitä jokaista. Moni on joutunut kokemaan sen, kun joku läheinen menehtyy. Jollekin kuoleman kohtaaminen on täysin vierasta. Sen takia se voi tuntua hyvinkin vaikealta käsittää. Miltä minusta pitäisi tuntua tai voinko tuntea näin? Miten kaikki voi loppua yhtäkkiä?

Siinä piilee se ratkaisu. Onko kuolema loppu vai jonkun alku? Kristinuskossa on semmoinen hauska juttu kuin taivas. Siellä ei ole pahuutta, siellä ei ole kipua, siellä kaikki on hyvin. Mitä se tarkoittaa? Seuraavaksi voidaan yhdessä pohtia tätä. Teille jokaiselle on jaettu lappu, jolle kirjoittaa millainen olisi sinun taivaasi tai mitä siellä olisi. Saatte aikaa miettiä tämän kappaleen ajan, ja sen jälkeen jokainen voi tuoda oman lappunsa tähän eteen.

Tässä kohtaa voisi olla hyvä käydä niitä ajatuksia läpi, mitä nuoret ovat kirjoittaneet.

Kukaan meistä ei voi tietää, millainen taivas on, ennen kuin sinne joku meistä pääsee. Ei yhtään aikaisemmin, tai yhtään myöhemmin. Sitä ennen me voimme vain pohtia ja luottaa siihen pelastukseen, minkä Jumala on meille antanut poikansa Jeesuksen Kristuksen kautta.

Lopussa jokainen voi sytyttää kynttilä kuolleiden muistoksi sekä rauhoittua kuuntelemaan aiheeseen liittyvän kappaleen.

TUOMIOSUNNUNTAI - ALKU JA LOPPU

PAKOHUONE

Tarvitset:

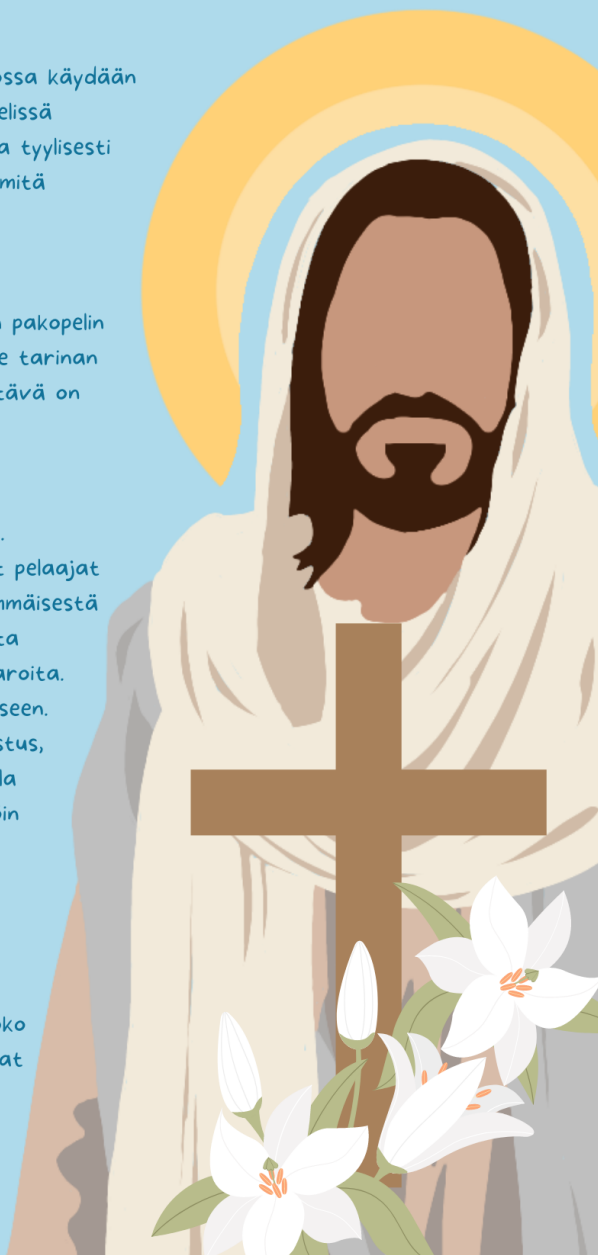
- kaksi numero lukkoa (kolmennumeroista) tai kaksi laukku tai laatikkoa, joissa on valmiina lukitusjärjestelmä
- Liite 4 kaikki osat

Tuomiosunnuntauille on suunniteltu pakopeli, jossa käydään läpi mistä kaikki alkaa ja mihin loppuu. Pakopelissä käydään läpi lasten raamatun avulla aikajana tyyliä Raamatunkertomuksia ja testataan nuoria, mitä Kristinuskon perustermejä he muistavat.

Ohjaaja valmistelee huoneeseen pelitilanteen. Valmistelussa voi käyttää luovuutta, kunhan pakopelin pulmat löytyvät sieltä. Ohjaaja lukee ryhmälle tarinan liitteistä, jossa kerrotaan, mikä nuorten tehtävä on huoneessa.

Ensimmäisen pulman tehtävä on laittaa Raamatunkertomukset oikeaan järjestykseen. Kun ne ovat oikeassa järjestyksessä, saavat pelaajat vastaukseksi kaksi numerokoodia, josta ensimmäisestä saa auki laatikon, jossa on ristikko ja toisesta laatikon, missä on Usko-nimisen henkilön tavaroita. Lopusta löytyvät ohjeet, pakopelin rakentamiseen. Pakopelin ratkaisuna toimii, joko uskontunnustus, mikä löytyy Uskon tavaroista tai vastaamalla kysymykseen Miten taivaaseen pääsee? Tällöin vastauksena toimii tietenkin uskomalla Jeesukseen Kristukseen.

Pakopeli olisi tarkoitus suorittaa pienissä ryhmissä. Yhden ryhmän tehdessä pakopeliä, muulle joukolle voi keksiä muuta tekemistä, joko yhteistä tai vapaata olemista. Kun kaikki ovat käyneet ja läpäisseet pelin, olisi hyvä kysyä nuorilta oliko jokin vaikeaa ja mitkä asiat olivat tuttuja ennestään.

Mitä sijoitetaan ja minne?

Huoneesta tulee löytyä virsikirja, Raamattu ja veisukirja. Jos löytyy lasten Raamattu, sitä voi myös hyödyntää. Muuten hyvinkin vapaasti saa rakentaa tilaan peliä.

Raamatunkertomukset täytyy löytyä tilasta. Haastavuutta voi lisätä, jos piilottaa ne.

Uskon tavarat löytyvät numerokoodin 193 takaa. Sen saatua auki, sisältä kuuluisi löytyä muun tavaran lisäksi jokin vihko, kalenteri tai muu mihin on kirjoitettu "Usko tunnustaa" ja sen jälkeen uskontunnustus, joka toimii myös ratkaisuna.

Koodilla 735 saa pelaajat haltuun ristikon (Liite 4/1). Sen ratkaisu on Usko Tunnustaa.

Ristikon oikeat vastaukset 1. Jeesus 2. Opetuslapset 3. Seurakunta 4. Joulu 5. Luomiskertomus 6. Jumala 7. Pääsiäinen 8. Synti 9. Matteus 10. Kuningas 11. Raamattu 12. Jumalanpalvelus 13. Evankeliumi

Ohjaajan vinkki vitonen

- Uskon kirjeen (liite 4/2) kannattaa antaa nuorille huoneeseen.
- Pakopelistä voidaan ottaa myös aikaa ja nopeimmin suoriutunut ryhmä voittaa ja saa palkinnon.
- Perehdy hyvin siihen, miten peli toimii, jotta osaat antaa sopivia vinkkejä.
- Yksi peli voi kestää 40minuuttia, suhteuta väkimäärä ja aika sen mukaan. Aikaraja voi auttaa tässä.

Hyvä huomioida:

- Peli voi kestää kauan, riippuen nuorten taito ja tieto tasosta. Tällöin kannattaa luoda suurempia ryhmiä tai auttaa herkemmin.
- Pelin vetäjä ei voi samanaikaisesti valvoa muita nuoria, jos kaikki nuoret eivät ole pelaamassa. Ei ole siis suositeltavaa yksin vetää peliä.
- Valitse tila, jossa oven saa kiinni tai eristettyä muusta, jotta pelaajat saavat rauhan.
- Tulosta värillisenä, jos ei ole mahdollista, tarkista että kaikki oleellinen näkyy. Esimerkiksi Liite 4/10, jos se tulostetaan mustavalkoisena numerokoodia ei näy.

AJATUKSIA HARTauteen

- Mistä kaikki on alkanut?
- Mihin kaikki päättyy?
- Mikä on reitti taivaaseen?
- Mihin Kristinuskon pohjautuu?

LÄHTEET

Katekismus
Raamattu 1992
Lasten Raamattu 1996
Ehtoollisleivän ohje,
<http://www.vartavasten.fi/ehtoov8.htm>

1

MINÄ OLEN HERRA, SINUN
JUMALASI. SINULLA EI SAA
OLLA MUITA JUMALIA.

2

ÄLÄ KÄYTÄ VÄÄRIN
HERRAN, JUMALASI NIMEÄ.

Liite 1/2

3

PYHITÄ LEPOPÄIVÄ.

4

KUNNIOITA ISÄÄSI JA
ÄITIÄSI.

Liite 1/3

Liite 1/4

Liite 1/5

9

ÄLÄ TAVOITTELE
LÄHIMMÄISESI
OMAISUUTTA.

10

ÄLÄ TAVOITTELE LÄHIMMÄISESI
PUOLISOA, TYÖNTEKIJÖITÄ,
KARJAA ÄLÄKÄ MITÄÄN, MIKÄ
HÄNELLE KUULUU.

Liite 1/6

**KAIKKI, MINKÄ TAHDOTTE
IHMISTEN TEKEVÄN TEILLE,
TEHKÄÄ TE HEILLE.
(MATT. 7:12)**

**RAKASTA JUMALAA YLI
KAIKEN JA LÄHIMMÄISTÄSI
NIIN KUIN ITSEÄSI.**

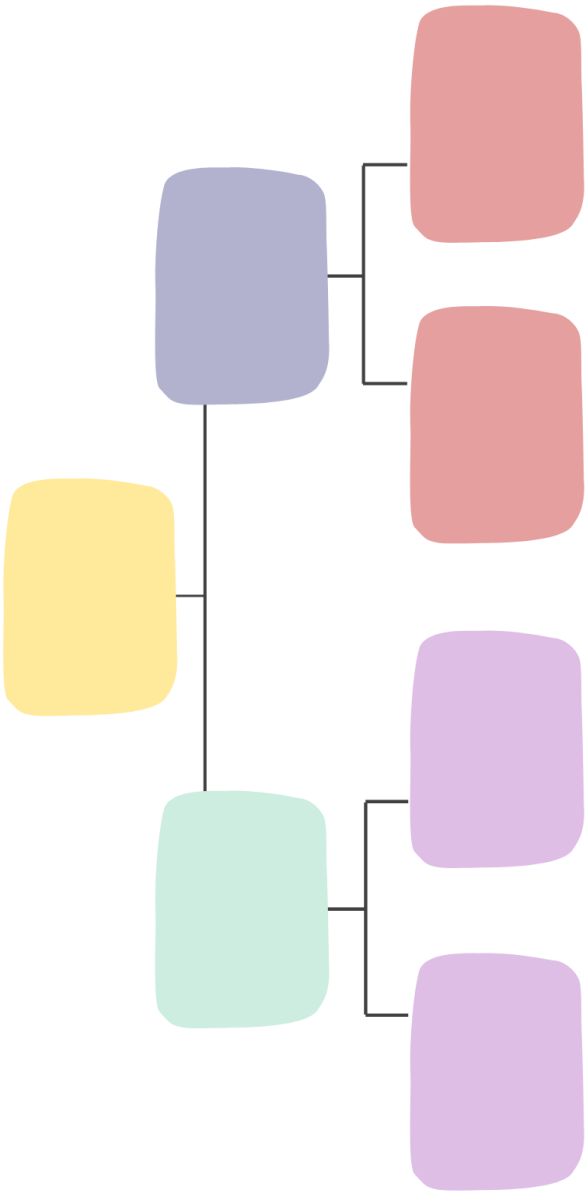

Liite 1/7

MINULLE ON ANNETTU KAIKKI VALTA TAIVAASSA JA MAAN PÄÄLLÄ.
MENKÄÄ SIIS JA TEHKÄÄ KAIKKI KANSAT MINUN OPETUSLAPSIKSENI:
KASTAKAA HEITÄ ISÄN JA POJAN JA PYHÄN HENGEN NIMEEN JA
OPETTAKAA HEITÄ NOUDATTAMAAN KAIKKEA, MITÄ MINÄ OLEN
KÄSKENYT TEIDÄN NOUDATTA. JA KATSO, MINÄ OLEN TEIDÄN
KANSSANNE KAIKKI PÄIVÄT MAAILMAN LOPPUUN ASTI.
(MATT. 28:18-20)

Liite 2

Liite 3/1

Palmusunnuntai (Joh. 12: 12-24)

Seuraavana päivänä levisi tieto, että Jeesus oli tulossa Jerusalemiin. Ihmiset, joita oli saapunut juhliille suurin joukoin, ottivat palmunoksia ja menivät häntä vastaan huutaen:

- Hoosianna! Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä, Israelin kuningas! Jeesukselle tuotiin aasi, ja hän nousi sen selkään, niin kuin on kirjoitettu:

- Älä pelkää, tytär Siion, sinun kuninkaasi tulee! Hän ratsastaa nuorella aasilla. Opetuslapset eivät vielä tuolloin ymmärtäneet tätä, mutta kun Jeesus oli kirkastettu, he muistivat, että hänestä oli näin kirjoitettu

ja että hänelle myös oli tapahtunut niin. Ne, jotka olivat olleet Jeesuksen mukana, kertoivat, miten hän kutsui Lasaruksen haudasta ja herätti hänet kuolleista.

Tämän vuoksi, kuultuaan millaisen tunnusteen Jeesus oli tehnyt, ihmiset lähtivät joukolla häntä vastaan. Fariseukset puhuivat keskenään: Näettekö? Mikään ei auta. Koko maailma juoksee hänen perässään.

Niiden joukossa, jotka olivat tulleet juhliille rukoilemaan Jumalaa, oli myös muutamia kreikkalaisia. Nämä tulivat Filippuksen luo -

sen, joka oli Galilean Betsaidasta - ja sanoivat: Me haluaisimme tavata Jeesuksen.

Filippus meni puhumaan asiasta Andreakselle, ja sitten he molemmat menivät Jeesuksen puheille. Jeesus sanoi heille: Hetki on tullut: Ihmisen Poika kirkastetaan.

Totisesti, totisesti: jos vehnänjyvää ei putoa maahan ja kuole, se jää vain yhdeksi jyväksi, mutta jos se kuolee, se tuottaa runsaan sadon.

Liite 3/2

Pitkäperjantai (Luuk. 23: 32-46)

Jeesuksen kanssa teloitettavaksi vietiin kaksi muuta miestä, kaksi rikollista.

Kun tultiin paikkaan, jota kutsutaan Pääkalloksi, he ristiinnaulitsivat Jeesuksen ja rikolliset, toisen hänen oikealle puolelleen, toisen vasemmalle.

Mutta Jeesus sanoi: Isä, anna heille anteeksi. He eivät tiedä, mitä tekevät. Sotilaat jakoivat keskenään Jeesuksen vaatteet heittämällä niistä arpaa.

Kansa seisoj katselemassa. Hallitusmiehiäkin oli siellä ivailemassa Jeesusta.

He sanoivat: Muita hän kyllä on auttanut – auttakoon nyt itseään, jos hän kerran on Messias, Jumalan valittu.

Myös sotilaat pilkkasivat häntä. He tulivat hänen luokseen, tarjosivat hänelle hapanviiniä ja sanoivat: Jos olet juutalaisten kuningas, niin pelasta itsesi.

Jeesuksen pään yläpuolella oli myös kirjoitus: Tämä on juutalaisten kuningas.

Toinen ristillä riippuvista pahantekijöistä herjasi hänkin Jeesusta. Hän sanoi: Etkö sinä ole Messias? Pelasta nyt itsesi ja meidät!

Mutta toinen moitti häntä: Etkö edes sinä pelkää Jumalaa, vaikka kärsit samaa rangaistusta? Mehän olemme ansainneet tuomiomme, meitä rangaistaan tekojemme mukaan, mutta tämä mies ei ole tehnyt mitään pahaa.

Ja hän sanoi: Jeesus, muista minua, kun tulet valtakuntaasi.

Jeesus vastasi: Totisesti: jo tänään olet minun kanssani paratiisissa.

Oli jo kuudes tunti. Silloin, keskipäivällä, aurinko pimeni. Pimeys tuli koko maan ylle, ja sitä kesti yhdeksänteen tuntiin saakka.

Temppelin väliverho repesi keskeltä kahtia. Ja Jeesus huusi kovalla äänellä: Isä, sinun käsiisi minä uskon henkeni. Tämän sanottuaan hän henkäisi viimeisen kerran.

Liite 3/3

Pääsiäispäivä (Luuk. 24: 1-12)

Ensimmäisenä päivänä sapatin jälkeen naiset jo aamuvarhaisella menivät haudalle ja ottivat hankkimansa tuoksuöljyt mukaan.

He havaitsivat, että kivi oli vieritetty haudan suulta, ja kun he menivät sisälle hautaan, he eivät löytäneet Herran Jeesuksen ruumista.

Kun he olivat ymmällä tästä, heidän edessään seisoj yhtäkkiä kaksi miestä sädehtivän kirkkaissa vaatteissa. Naiset pelästyivät ja painoivat katseensa maahan.

Mutta miehet sanoivat heille: Miksi etsitte elävää kuolleiden joukosta? Ei hän ole täällä, hän on noussut kuolleista.

Muistakaa, mitä hän sanoi teille ollessaan vielä Galileassa:

‘Näin täytyy käydä: Ihmisen Poika annetaan syntisten ihmisten käsiin ja ristiinnaulitaan, mutta kolmantena päivänä hän nousee kuolleista.’

Silloin he muistivat, mitä Jeesus oli puhunut. Haudalta palattuaan naiset veivät tästä sanan yhdelletoista opetuslapselle ja kaikille muille.

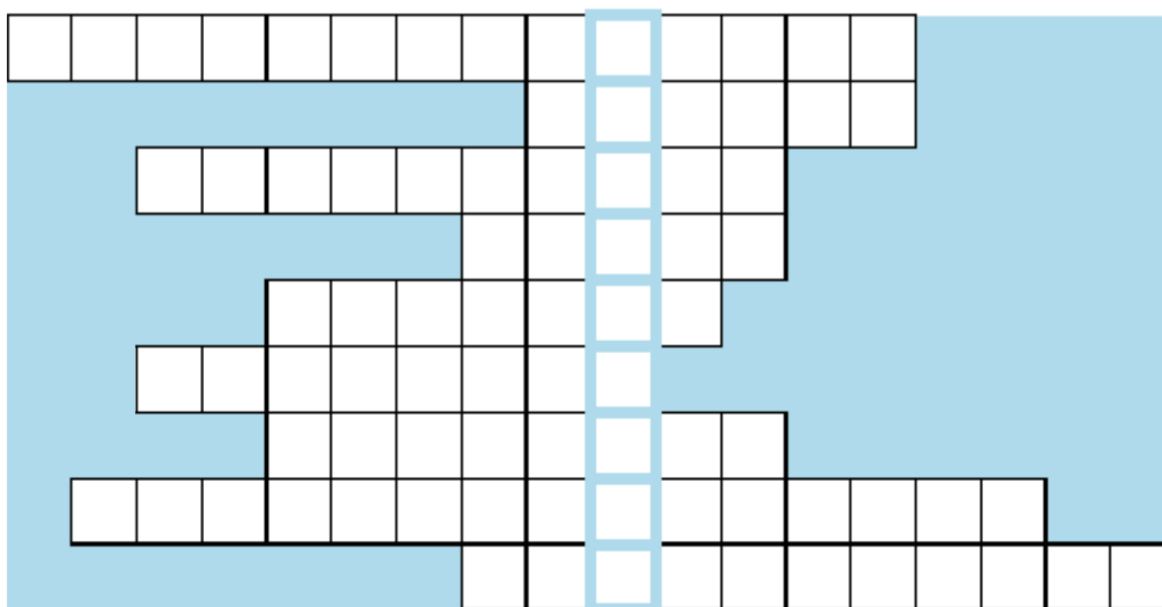
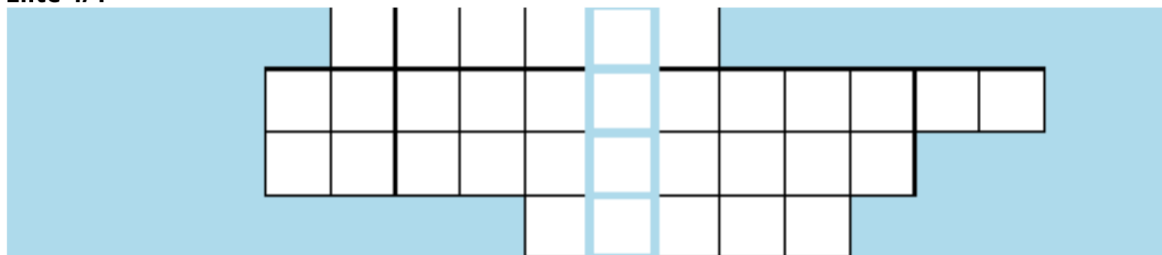
Nämä naiset olivat Magdalan Maria, Johanna ja Jaakobin äiti Maria, ja vielä muitakin oli heidän kanssaan. He kertoivat kaiken apostoleille, mutta nämä arvelivat naisten puhuvan omiaan eivätkä uskoneet heitä.

Pietari lähti kuitenkin juoksujalkaa haudalle.

Kurkistaessaan sisään hän näki ainoastaan käärinliinat, ja hän lähti pois ihmetellen mielessään sitä, mikä oli tapahtunut.

Liite 4/1

1. Kuka on Ihmisen Poika?
2. Jeesuksella oli näitä 12
3. Kirkkokansa
4. Jeesuksen syntymäjuhla
5. Kertomus, jossa Jumala luo maailman
6. Kuka on Taivaan Isä
7. Jeesus nousee ylös kuolleista
8. Pahat teot
9. Ensimmäinen evankeliumi on kenen kirjoittama?
10. Jeesus Kristus, juutalaisten?
11. Kristinuskon pyhä kirja
12. Sunnuntaisin kirkossa
13. Ilosanoma

PAKOPELI

Tarvitsemme apuanne! Taivaan porttien kirjasto on mellastettu täysin ja kaikki kirjat ovat sikinsokin ja siellä täällä. Meillä ei enää ole mitään tietoa, mikä onkaan reitti taivaaseen.

Teitä odottaa huone, josta löytyy yhdeksän lappua, jossa on Raamatun kertomuksia. Ne ovat kuitenkin väärässä järjestyksessä ja täytyy laittaa oikeaan järjestykseen, jotta pääsemme käsiksi salaisuuksiin.

Laittamalla kertomukset oikeaan järjestykseen, löydätte kaksi numerokoodia, joilla saatte avattua lukitut laatikot. Sieltä löydätte lisää tehtäviä. Ehkä löydätte myös minun muistiinpanot, joista löydätte vastauksen suurimpaan kysymykseen, miten pääseekään taivaaseen?

Terveisin Usko

Liite 4/3

Oli aivan hiljaista. Oli aivan tyhjää. Kaikkialla tyhjiydessä puhalsi tuuli, Jumalan tuuli. Ja Jumala alkoi luoda. Jumala sanoi: "Tulkoon valo!" Ja tuli valoisaa. Jumala näki, että valo oli hyvä. Jumala nimitti valon päiväksi ja pimeyden yöksi. Jumala sanoi: "Taivaankansi!" Ja taivaankansi syntyi: sininen taivas maan ylle. Jumala sanoi: "Kiinteä kamara maan päälle, ja järvet ja meret sen ympärille" Ja niin tapahtui. Nyt olivat olemassa taivas ja maa, meret ja järvet, mutta kaikki ei vielä ollut valmista. Jumala sanoi: Ruohoa ja kukkia ja puita!" Ja maa alkoi viheriöidä. Ruhonkorret versoivat maasta, kukat avasivat nuppujaan ja puut kurkottivat oksiaan kohti taivasta. Jumala katseli ruohoa, kukkia ja puita. Ja Jumala näki, että näin oli hyvä. Jumala sanoi: ">"Aurinko, kuu ja tähtiä!" Niin Jumala loi auringon loistamaan päivällä ja kuun yöllä yhdessä kaikkien tähtien kanssa. Nyt olivat olemassa taivas ja maa, meret ja järvet. Nyt oli ruohoa, kukkia ja puita. Nyt olivat aurinko ja kuu ja tähdet, mutta kaikki ei vielä ollut valmista. Jumala sanoi: "Viliskööt vedet kaloja! Lennelkööt linnut maan yllä!" Ja Jumala loi suuret merieläimet ja kaikki pikkukalat ja kaikenlaiset linnut. Vesissä vilisi kaloja, ja linnut lensivät maan yllä, mutta kaikki ei vielä ollut valmista. Jumala sanoi: "Kotieläimiä ja matelijoita ja villieläimiä!" Niin kotieläimet ja matelijat ja kaikki villit eläimet alkoivat elää maan päällä. Nyt olivat olemassa taivas ja maa, järvet ja meret. Nyt oli ruohoa ja kukkia ja puita. Nyt oli aurinko ja kuu ja tähtiä ja kaloja ja lintuja ja kaikkia muita eläimiä. Silloin Jumala loi ihmiset. Jumala sanoi: "Ihmisiä! Ihmisiä, jotka muistuttavat minua!" Niin Jumala loi ihmiset ja siunasi heidät. Jumala ammensi heille voimansa, sillä heidän tulisi huolehtia luomakunnasta. Jumala katsoi luomistyötään. Jumala katseli kaikkea tekemäänsä ja näki, että se oli hyvää. Kaikella oli oma paikkansa, ja kaikki kuului yhteen. Sitten tuli erityinen päivä. Sinä päivänä ei luotu mitään, se oli lepopäivä. Silloin Jumala lepäsi. Jumala istutti puutarhan Eedeniin. Siellä kasvoivat elämän puu, hyvän- ja pahantiedon puu ja kaikenlaisia muita puita. Ne olivat kauniita katsella, ja niiden hedelmät maistuivat hyviltä. Ihmiset, mies ja nainen, Adam ja Eeva, saivat poimia ja syödä kaikista puista paitsi yhdestä: hyvän- ja pahantiedonpuusta. Sen Jumala käski jättää rauhaan. Se oli vaarallinen puu. Jos he söisivät sen hedelmiä, he kuolisivat! Käärme oli viekas. Se halusi houkutella naisen ottamaan hedelmän hyvän- ja pahantiedon puusta. "Ette te kuole", sanoi käärme. "Jos syötte tämän hedelmän, tulette samanlaisiksi kuin Jumala. Ymmärrätte hyvän ja pahan, oikean ja väärän." Puu oli kaunis ja hedelmä herkullinen. Nainen haukkasi palan. Sitten mieskin söi siitä. Kun Jumala tuli puutarhaan, ihmiset piiloutuivat- Jumalan kutsuessa he tulivat esiin. Mies sanoi, että nainen oli petkuttanut hänet syömään kiellettyä hedelmää, ja nainen sanoi, että käärme oli pettänyt hänet. Nyt he eivät enää voineet jäädä paratiisiin. Heidän elämästään tulisi ankaraa ja työlästä. Paratiisi suljettiin ihmisiltä ja Jumala asetti vartion teille, joka vei elämän puun luo.

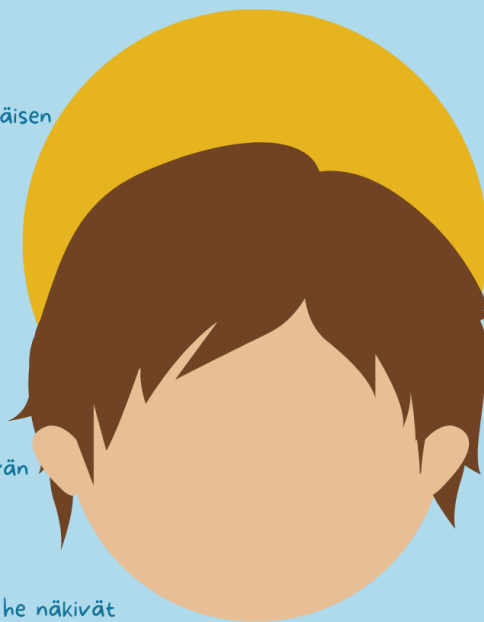
Liite 4/4

Nasaretin kaupungissa asui Maria-niminen tyttö. Siellä asui myös Joosef. He menisivät pian naimisiin. Eräänä tavallisena päivänä enkeli Gabriel äkkiä ilmestyi Marian kotiin. Maria säikähti kovasti, mutta enkeli sanoi: "Älä pelkää, Maria. Jumala on kanssasi. Sinä synnytät pojan ja annat hänelle nimeksi Jeesus. Hän varttuu ja häntä kutsutaan korkeimman Pojaksi." "Miten näin voi tapahtua?", ihmetteli Maria. "Minähän en ole koskaan ollut yhdenkään miehen kanssa." Mutta enkeli vastasi hänelle: "Jumala on kanssasi, ja lapsi on Jumalan oma poika. Sukulaisesi Elisabetkin on raskaana, vaikka on vanha. Mikään ei ole mahdotonta Jumalalle." Silloin Maria sanoi: "Tapahtukoon minulle niin kuin sanoit." Kun Joosef sai tietää, että Maria odotti lasta, hän ajatteli, ettei tämä voisi tulla hänen vaimokseen. Eihän lapsi ollut hänen. Silloin Herran enkeli ilmestyi hänelle unessa ja sanoi: "Joosef, älä pelkää mennä naimisiin Marian kanssa. Lapsi, jota hän odottaa, on Jumalan poika, ja sinun tulee antaa hänelle nimeksi Jeesus. Se tarkoittaa: Jumala pelastaa. Jumala pelastaa kansansa sen synneistä." Kun Joosef heräsi, hän teki niin kuin enkeli oli sanonut ja meni naimisiin Marian kanssa. Siihen aikaan antoi Rooman keisari Augustus käskyn, että kaikkien ihmisten hänen suuressa valtakunnassaan oli maksettava veroa. Heidän oli kirjoittauduttava veroluetteloon siinä kaupungissa tai kylässä, josta heidän sukunsa oli lähtöisin. Siksi Joosefin täytyi kulkea pitkä matka Galilean Nasaretista Juudeaan Betlehemiin kirjoittautuakseen veroluetteloon yhdessä Marian kanssa. Maria synnyttäisi pian. Pitkä matka väsytti häntä kovin. Kun he saapuivat perille Betlehemiin, majatalo oli tupaten täynnä. Joosef ja Maria olivat köyhiä. He saivat asua tallissa, jossa härkä ja aasikin asuivat. Heidän siellä ollessaan tuli Marian synnyttämisen aika. Hän synnytti pojan, kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen. Samana yönä Betlehemin ulkopuolella oli paimenia kaitsemassa lampaitaan. Äkkiä taivas tuli kirkkaaksi kuin keskipäivällä, ja enkeli seiso heidän edessään. Paimenet kauhistuivat. Mutta enkeli sanoi heille: "Älkää pelätkö. Minä tuon teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. Tänä on teille syntynyt Vapahtaja Betlehemissä. Hän on messias, Herra. Tämä on merkinä teille: Löydätte vastasyntyneen, joka makaa kapaloituna seimessä." Äkkiä enkelin ympärillä oli suuri joukko enkeleitä, jotka ylistivät Jumalaa laulaen: Jumalan on kunnia korkeuksissa, maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa. Kun enkelit olivat nousseet taivaaseen, paimenet sanoivat toisilleen: "Menkäämme Betlehemiin katsomaan sitä, mikä on tapahtunut ja löysivät Marian ja Joosefin ja vastasyntyneen lapsen, joka makasi seimessä. Tämän nähtyään he kertoivat, mitä enkeli oli sanonut heille lapsesta. Kaikki, jotka tämän kuulivat, hämmentyivät paimenten puheesta. Maria kätki kaiken sydämeensä ja mietti kovasti, mitä se mahtoi tarkoittaa. Paimenet palasivat lampaidensa luo ja kiittivät Jumalaa kaikesta, mitä olivat saaneet nähdä ja kuulla. Kaikki oli niin kuin enkelit olivat kertoneet. Maria ja Joosef antoivat pojalleen nimeksi Jeesus, niin kuin enkeli oli käskennyt.

Liite 4/5

Joka vuosi Joosef ja Maria lähtivät Jerusalemiin pääsiäisen viettoon. Kaksitoistavuotiaana Jeesus pääsi mukaan. Suuri joukko ihmisiä vaelsi heidän kanssaan. Kun he viimein näkivät kaupungin ja kauniin temppelin, kaikki alkoivat laulaa riemulauluja. He jäivät Jerusalemiin Joosefin ja Marian tietämättä. Nämä luulivat hänen kulkevan väkijoukon mukana. Oli tehty matkaa koko päivä, eikä Jeesusta näkynyt missään. Silloin Joosef ja Maria alkoivat kysellä häntä sukulaisilta ja ystäviltä. Mitä pojalle oli tapahtunut? He palasivat takaisin Jerusalemiin ja etsivät Jeesusta kaikkialta. Kolmen päivän kuluttua he löysivät hänet temppelistä. Siellä hän istui oppineiden keskellä, kuunteli ja esitti kysymyksiä. Kaikki, jotka häntä kuulsivat, hämmästyivät hänen suuresta ymmärryksestään. Joosef ja Maria hämmästyivät, kun he näkivät hänet siellä. Maria sanoi hänelle: "Poikani, miksi teit tämän meille? Isäsi ja minä olemme etsineet sinua kaikkialta." Jeesus vastasi: "Miksi? Ettekö tienneet, että minun täytyy olla Isäni luona täällä Jumalan talossa?" Mutta he eivät ymmärtäneet, mitä hän tällä tarkoitti. Jeesus palasi heidän kanssaan Nasaretiin ja totteli heitä kaikessa. Jeesus oppi yhä lisää. Hänestä tuli aikuinen, ja hän oppi tuntemaan yhä enemmän Jumalaa ja elämää. Eräänä päivänä Jeesus tuli Johanneksen luo. Jeesus pyysi Johannesta kastamaan hänetkin. Mutta Johannes ei halunnut vaan sanoi: "Minunhan pitäisi saada sinulta kaste, ja sinä tulet minun luokseni." Jeesus vastasi: "Tee nyt niin kuin sanon." Silloin Johannes kastoi hänet. Jeesus nousi vedestä, hän näki, kuinka taivas aukeni, ja kyyhkynen laskeutui hänen päälleen. Se oli Jumalan Henki. Taivaasta kuului ääni: "Sinä olet minun rakas poikani, jonka olen valinnut." Jumala oli antanut Jeesukselle suuren tehtävän: pelastaa ihmiset pahasta. Hän osoittaisi heille, että Jumala rakastaa heitä. Kun Jeesus oli kastettu, Jumala vei hänet autiomaahan. Jeesus jäi sinne yksin neljäksikymmeneksi päiväksi. Hänelle tuli kova nälkä. Paholainen halusi koetella Jeesusta. Hän yritti saada Jeesuksen pettämään Jumalan ja ottamaan itselleen koko maailman herruuden. Siksi Paholainen sanoi Jeesukselle: "Jos olet Jumalan poika, käske kivien muuttua leiviksi." Jeesus vastasi: "Ihminen ei elä pelkästään leivästä, vaan ennen kaikkea Jumalan sanasta." Paholainen vei Jeesuksen Jerusalemiin temppelimuurien harjalle. Hän sanoi Jeesukselle: "Jos olet Jumalan poika, heittäydy tästä alas. Jumala käskää enkelinsä suojelemaan sinua." Mutta Jeesus vastasi: "Älä kiusaa Herraa, Jumalaasi." Paholainen vei silloin Jeesuksen korkealle vuorelle ja antoi hänen katsella kaikkia maailman maita. Paholainen sanoi Jeesukselle: "Jos palvelet minua, tämä kaikki on sinun." Jeesus vastasi: "Herraa, Jumalaani, minun tulee palvella eikä ketään muuta." Kun Paholainen oli kiusannut ja viekoitellut Jeesusta kaikin keinoin hän lähti pois.

Liite 4/6

Jeesus halusi auttaa opetuslapsia ymmärtämään, että hän oli Messias. Hän kysyi heiltä:

"Kenen ihmiset sanovat minun olevan?" He vastasivat: "Jotkut sanovat sinun olevan Johannes Kastaja, toiset Elia tai Jeremia."

"Entä te", kysyi Jeesus, "kenen te sanotte minun olevan?" Pietari vastasi: "Sinä olet

Messias, Jumalan poika." Silloin Jeesus sanoi hänelle: "Sitä ei kukaan

ihminen ole saanut sinua ymmärtämään, vaan Jumala. Ja minä sanon

sinulle, että sinä olet Kallio,

Pietari. Sille kalliolle minä

pystytän kirkkoni. Minä annan sinulle

avaimet taivasten valtakuntaan."

Eräänä päivänä Jeesus otti mukaansa

Pietarin, Johanneksen ja Jaakobin ja nousi

korkealle vuorelle. Siellä hänen kasvonsa

alkoivat loistaa kuin aurinko, ja hänen

vaatteensa tulivat valkoisiksi kuin valo.

Kaksi miestä puhui hänen kanssaan. He

olivat Mooses ja Elia. Silloin Pietari

sanoi Jeesukselle: "Jos haluat, voimme

rakentaa kolme majaa, yhden sinulle, yhden Moosekselle ja

yhden Elialle." Pietarin puhuessa säihkyvä pilvi laskeutui

heidän ylleen. Pilvestä kuului ääni, joka sanoi: "Tämä on

minun rakas poikani, häneen minä olen mielistynyt. Kuulkaa

häntä." Kun opetuslapset kuulivat tämän, he

heittäytyivät kasvoilleen maahan. Jeesus tuli heidän

luokseen ja kosketti heitä sanoen: "Nouskaa, älkää

pelätkö." Silloin he nostivat katseensa eivätkä enää

nähtäneet muita kuin Jeesuksen. Kun he laskeutuivat

vuorelta, Jeesus sanoi heille: "Älkää kertoko

näkemästänne kenellekään ennen kuin minä olen kuollut

ja herännyt kuolleista."

Liite 4/7

Jeesus kokosi kaksitoista opetuslastaan ympärilleen. Hän sanoi heille: "Lähdemme nyt Jerusalemiin. Kaikki, mitä profeetat ovat ennustaneet käy toteen. Minua piinataan ja minut surmataan, mutta nousen ylös kolmantena päivänä." Opetuslapset eivät käsittäneet mitään Jeesuksen puheesta. He eivät ymmärtäneet, mitä tämä tarkoitti. Kun he lähestyivät Jerusalemia, Jeesus lähetti kaksi opetuslasta edeltä sanoen: "Menkää tuohon edessä olevaan kylään. Siellä näette kiinni sidotun aasin. Ottakaa se ja tuokaa tänne. Jos joku kysyy, mitä olette tekemässä, sanotte vain, että Herra tarvitsee sitä." He lähtivät matkaan. Ja niin kuin Jeesus oli sanonut, he näkivät pian kiinni sidotun aasin seisomassa tiellä lähellä porttia. He ottivat aasin. Siellä seisovat ihmiset kysyivät: "Mitä te teette? Otatteko aasin?" Opetuslapset vastasivat niin kuin Jeesus oli käskennyt, ja ihmiset päästivät heidät menemään. Opetuslapset toivat aasin Jeesuksen luo. He levittivät viittansa aasin selkään, ja Jeesus istuutui niiden päälle. Sieltä hän nyt saapui ratsastaen. Monet levittivät viittojaan tielle, toiset ottivat lehviä puista ja laskivat ne tielle. Lehdistä tuli aivan kuin matto. Ja kaikki edellä kulkevat ja perässä seuraavat ihmiset huusivat ja lauloivat: "Hoosianna" Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen! Hoosianna korkeuksissa!" Niin Jeesus ratsasti Jerusalemiin. Väki oli innoissaan. Alkoi kova hälinä ja touhu. Kysyttiin: "Kuka hän on?" Ihmiset, jotka olivat tulleet hänen kanssaan, vastasivat: "Hän on Jeesus Nasaretilainen." Jeesus meni temppeliin ja viipyi siellä koko päivän. Oli jo myöhä, kun hän ja opetuslapset lähtivät paluumatkalle Betaniaan.

Liite 4/8

Seuraavana päivänä Jeesus palasi Jerusalemiin. Hän meni temppeliin. Mikä hälinä! Siellä myytiin härkiä, lampaita ja kyyhkysia. Rahaa vaihdettiin siihen varatuilla pöydillä. Miten Jeesus suuttuikaan! Hän solmi narunpätäkistä ruoskan ja ajoi ulos kaikki myyjät ja ostajat. Hän kaatoi kumoon rahanvaihtajien pöydät ja lipunmyyjien tuolit. "Viekää pois kaikki tämä", Jeesus sanoi, "Pois vain kaikki! Älkää tehkö Jumalan talosta markkinapaikkaa!" Sitten hän sanoi: "On kirjoitettu: Minun huoneeni on oleva rukouksen huone. Mutta te olette tehneet siitä rosvoluolan." Sokeat ja sairaat tulivat Jeesuksen luo, ja hän paransi heidät. Lapset huusivat temppelissä: "Hoosianna! Hoosianna!" Silloin ylipapit ja kirjanoppineet närkästyivät. Jeesus sanoi heille: "Ettekö tiedä, että lasten huuto ylistää Jumalaa?" Sitten hän lähti kaupungista Betanian kylään ja jäi sinne yöksi. Jeesus opetti joka päivä temppelissä. Monet kuunteli- ja alkoivat uskoa häneen. Mutta ylipapit ja kirjanoppineet tahtoivat nyt toden teolla päästä eroon Jeesuksesta. Heidän mielestään ihmiset kuuntelivat häntä liikaa. Ylipapit ja kansan vanhimmat, juutalaisten korkein tuomioistuin, olivat koolla ylipappi Kaifaksen palatsissa. He olivat levottomia ja huolestuneita. "Mitä me teemme?" he aprikoivat. "Tämä mies, Jeesus tekee ihmeitä ja tunnustekoja. Jos annamme hänen jatkaa, kaikki pian uskovat häneen."

Ylipappi Kaifas sanoi: "On parempi, että yksi ihminen kuolee, kuin että kokonaiselle kansalle käy huonosti." Yhteisesti he päättivät surmata Jeesuksen. Mutta miten he menettelisivät? Kansa voisi aloittaa mellakan. Heidän olisi napattava Jeesus ovelasti, mutta he eivät tiedäneet tämän olinpaikkaa. Silloin Juudas Iskariotiin iskivät pahat ajatukset. Hän meni heidän luokseen sanoen: "Mitä saan palkkioksi, jos toimitan Jeesuksen teidän käsiinne?" Nyt olivat ylipapit tyytyväisiä. He latoivat rahat hänen käteensä, kolmekymmentä hopearahaa. Nyt Juudas vain odotti oikeaa hetkeä.

Liite 4/9

Jeesus nousi pöydästä ja sanoi: "Nyt lähdemme Öljymäelle rukoilemaan." Kiitoslaulun laulettuaan he menivät ulos. Oli yö. He tulivat Getsemanen puutarhaan Öljymäellä. Jeesus tahtoi opetuslasten jäävän sinne rukoilemaan hänen kanssaan. Hän meni vähän kauemmas ja rukoili Jumalaa. "Isä, jos mahdollista, anna minun säästyä tältä, mikä nyt tapahtuu. Mutta ei niin kuin minä tahdon, vaan niin kuin sinä." Se oli pitkä ja tuskallinen yö. Opetuslapset yrittivät pysytellä hereillä, sillä he halusivat olla Jeesuksen tukena. Mutta kerta toisensa jälkeen he nukahtivat. Kun Jeesus palasi heidän luokseen, olivat kaikki unessa. Jeesus herätti heidät ja sanoi: "Herätkää, nouskaa! On lähdön aika. Hän, joka kavaltaa minut, on tulossa." Oli yhä pimeää, mutta opetuslapset kuulivat huutoa ja meteliä. Se kuulosti suurelta, lähestyvältä kansanjoukolta. Lähempänä opetuslapset näkivät, että tulijoilla oli miekkoja ja pitkiä seipäitä käsissään. Äkkiä pimeydestä astui esiin mies. Sehän oli Juudas! Hän meni Jeesuksen luo ja suuteli häntä poskelle. Jeesus sanoi Juudakselle: "Juudas, suudelmallako sinä minut kavallat?" Suudelma oli merkki. Nyt tulijat tiesivät, kenet piti vangita. He syöksyivät eteenpäin ja tarttuivat Jeesukseen. Opetuslapset olivat kauhuissaan. Kuinka tämä saattoi tapahtua? Kuinka he voisivat tehdä noin Jeesukselle? Miksi Jeesus ei tehnyt mitään? Opetuslapset eivät tienneet, mitä tehdä. Pimeässä ja tungoksessa he joutuivat erilleen. Yksin ja peloissaan he säntäsivät kukin tahoilleen. Koko yön neuvoston papit ja lainoppineet olivat kuulustelleet Jeesusta. He halusivat todistaa, että hän oli tehnyt jotakin lainvastaista, jotta voisivat tuomita hänet kuolemaan. Lopuksi ylipappi Kaifas nousi ja kysyi: "Olen kuullut ihmisten sanovan, että sinä olet Messias, jonka Jumala on luvannut avuksemme. He sanovat sinun olevan Jumalan Poika. Onko se totta?" Jeesus vastasi: "Itsepä niin sanot. Mutta minä sanon teille: Te tulette näkemään minun istuvan Jumalan oikealle puolella." Kun Kaifas kuuli, mitä Jeesus sanoi, hän repi rikki vaatteensa ja huusi: "Siinnä kuulitte, hän sanoo olevansa Jumalan Poika ja hänen vertaisensa. Yksikään ihminen ei saa sanoa sellaista. Hänen on kuoltava!" Aamulla Jeesus vietiin Pilatuksen luo. Pilatus oli roomalainen. Hän oli maaherra, ja vain hän saattoi antaa kuolemantuomion.

Liite 4/10

Vartijat veivät Jeesuksen paikalle, jonka nimi oli Golgata. Siellä hänet naulattiin ristille kahden ryövärin kanssa. Paikalle kokoontuneet ihmiset huusivat: "Jos olet Jumalan poika, niin voit kai astua alas ristiltä." Jeesus katsoi heitä ja sanoi: "Isä, anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä tekevät." Toinen ryöväreistä alkoi irviä Jeesusta ja sanoi: "Etkö ole Messias, Jumalan Poika? Silloin voit kai astua alas ristiltä ja auttaa sitten meitäkin." Mutta toinen ryöväri sanoi: "Älä sinä valita. Olet saanut rangaistuksesi tekojesi mukaan. Mutta tämä mies on viaton. Hän ei ole tehnyt mitään pahaa." Sitten hän sanoi Jeesukselle: "Muista minua, kun tulet valtakuntaasi." Jeesus katsoi ryöväriä ja sanoi: "Jo tänään olet kanssani paratiisissa." Keskellä päivää koko maa pimeni, ja pimeyttä kesti kolme tuntia. Sitten maa järähteli, niin että vuoria ja taloja sortui. Ja Jeesus huusi kovalla äänellä: "Isä, sinun käsiisi minä annan henkeni." Tämä sanottuaan hän antoi henkensä. Nähdessään, mitä tapahtui, roomalaiset vahtisotilaat säikähtivät. He rukoilivat Jumalaa ja sanoivat toisilleen: "Hän oli sittenkin Jumalan Poika." Paikalla olijat joutuivat kauhun valtaan. He lähtivät Golgatalta ja kiiruhtivat koteihinsa. Eräs rikas mies Arimation kaupungista oli nimeltään Joosef. Hän oli neuvoston jäsen. Salassa hänestä oli tullut Jeesuksen oppilas. Joosef meni Pilatuksen luo ja pyysi saada haudata Jeesuksen. Luvan saatuaan hän meni Golgatalle, otti Jeesuksen alas ristiltä ja laski hänen ruumiinsa kallioon hakattuun hautaan. Lopuksi hän vieritti suuren kiven luolan suulle. Kolmannen päivän aamuna Jeesuksen kuoltua muutamat naiset menivät haudalle. He olivat Magdalan Maria, Johanna ja Maria, Jaakobin äiti, ja joitakuita muita. Tultuaan haudalle he näkivät, että kivi oli vieritetty pois haudan suulta. He katsoivat hautaan, mutta se oli tyhjä! Äkkiä siellä seisoivat kaksi miestä hohtavissa vaatteissa. Naiset pelästivät. Mutta miehet sanoivat naisille: "Älkää pelätkö! Jeesus ei ole täällä. Hän elää! Muistakaa, mitä hän sanoi teille: hänet ristiinnaulitaan ja hän nousee kuolleista kolmantena päivänä." Nyt naisille tuli kiire. He palasivat kaupunkiin niin nopeasti kuin pystyivät. Heidän täytyi kertoa opetuslapsille, mitä olivat nähneet ja kuulleet!

Liite 4/11

Jeesus oli pyytänyt opetuslapsia tulemaan eräälle vuorelle. Siellä hän alkoi puhua heille: "Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen, ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkia niitä käskyjä, jotka olen teille antanut. Ja minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun saakka." Puhuessaan Jeesus nosti kätensä ja siunasi heidät. Samalla hän erkani heistä ja hänet otettiin taivaaseen. Sitten he palasivat Jerusalemiin. He menivät taloon, jossa heillä oli tapana kokoontua. Kaikki olivat koolla, ja he pitivät yhtä ja rukoilivat yhdessä. Ennen lähtöään opetuslasten luota Jeesus sanoi heille: "Nyt palaan isäni luo, mutta älkää pelätkö. Isäni talossa on monta huonetta, ja minä menen edeltä valmistamaan teille tilaa." Opetuslapset olivat iloisia, kun kuulivat, että pääsisivät Jumalan luo. He kertoivat muillekin Jeesuksesta, ja yhä useammista tuli opetuslapsia. Kaikki saivat kuulla pääsevänsä Jumalan luo jonakin päivänä. Mutta minkälaista siellä mahtoi olla? Näin kertoo Johanneksen ilmestyskirjan kirjoittaja: "Näin paljon ihmisiä. Heitä oli niin paljon, ettei heitä saattanut laskea. Siellä oli ihmisiä kaikista maista. He seisoivat Jumalan valtakunnan edessä, heillä oli valkeat vaatteet ja palmunoksia käsissään. He sanoivat: Ylistys ja kirkkaus, viisaus, kiitos, kunnia, valta ja voima meidän Jumalallamme aina ja ikuisesti, amen. Ja eräs mies sanoi minulle: Nämä täällä ovat päässeet suuresta ahdingosta. Nälkä ei heitä enää vaivaa, ei jano, eikä auringon paahde enää heitä polta. Sillä Herra on heidän paimenensa ja johdattaa heidät elämän lähteille, ja Jumala pyyhkii heidän silmistään kaikki kyynelät."

